

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Έλεγχος Τμήματος Φυλακών

ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ: ΤΜΗΜΑ ΦΥΛΑΚΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ: ΕΕ-ΕΥ 09/2026

10 Μαρτίου 2026

Πίνακας Περιεχομένων

Προλογισμός Γενικού Ελεγκτή	iii
Πίνακας Συντομογραφιών	iv
Σημεία Αναφοράς	v
1. Σύνοψη αποτελεσμάτων ελέγχου	1
2. Εισαγωγή	8
3. Ανάλυση ευρημάτων και συστάσεις.....	9
3.1 Θέμα: Στατιστικά.....	9
3.2 Θέμα: Πρωτόκολλα ενεργειών.....	10
3.3 Θέμα: Χρόνος εργασίας δεσμοφυλάκων.....	11
3.4 Θέμα: Υπερωριακή απασχόληση.....	16
3.5 Θέμα: Άδειες Ασθενείας.....	20
3.6 Θέμα: Τήρηση Φακέλων Προσωπικού – Άδειες Ασθενείας και Ανάπαυσης	24
3.7 Θέμα: Μεταφορές Κρατουμένων Εκτός Φυλακής.....	31
3.8 Θέμα: Αντιοχλαγωγικές ομάδες.....	33
3.9 Θέμα: Πυρασφάλεια σε χώρους και εγκαταστάσεις του Τμήματος Φυλακών	34
3.10 Θέμα: Είδη ιματισμού	36
3.11 Θέμα: Απόθεμα φαρμάκων από Κρατικά Φαρμακεία.....	38
3.12 Θέμα: Έκτιση μέρους ποινής με κατ' οίκον περιορισμό.....	38
3.13 Θέμα: Συνεργατικό Παντοπωλείο Προσωπικού Φυλακών	39
3.14 Θέμα: Ατομικοί Λογαριασμοί Κρατουμένων.....	41
3.15 Θέμα: Περιουσιακά στοιχεία κρατουμένων	42
3.16 Θέμα: Ενεργειακή κατανάλωση και κατανάλωση καυσίμων.....	44
3.17 Θέμα: Διαχείριση αποβλήτων και προστασία του περιβάλλοντος.....	46
3.18 Θέμα: Μητρώα Οχημάτων	46
3.19 Θέμα: Εκσυγχρονισμός κανονισμών	47
4. Παραρτήματα.....	48
Παράρτημα I: Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή.....	48
Παράρτημα II: Μεθοδολογία.....	49
Παράρτημα III: Αυτούσια απαντητική επιστολή από Ελεγχόμενο Φορέα.....	50

Προλογισμός Γενικού Ελεγκτή

Ο κανονιστικός έλεγχος της Υπηρεσίας μας στο Τμήμα Φυλακών για τα έτη 2024-2025 αναδεικνύει μία εικόνα πίεσης, οργανωτικών κενών και αδυναμιών ελέγχου που δεν μπορεί να θεωρείται λειτουργική κανονικότητα. Για το θέμα των συνθηκών κράτησης εντός του Τμήματος βρίσκεται σε εξέλιξη άλλος έλεγχος από την Υπηρεσία μας.

Υπερπληθυσμός

Το πρόβλημα του υπερπληθυσμού επιδεινώνεται, καθώς ο αριθμός των κρατουμένων αυξάνεται χωρίς ουσιαστική ενίσχυση της χωρητικότητας, ενώ η υποτροπή σημαντικού ποσοστού αποφυλακισθέντων (15%-20%) τροφοδοτεί εκ νέου το σύστημα. Την ίδια στιγμή, εργαλεία που θα μπορούσαν να αποσυμφορήσουν τις Φυλακές αξιοποιούνται ανεπαρκώς. Ο κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση παραμένει περιορισμένος, αφού οι διαθέσιμες συσκευές είναι λίγες και μέρος τους δεν είναι λειτουργικό ή δεσμεύεται για άλλες ανάγκες.

Κενά διαχείρισης κρίσιμων περιστατικών

Στο επιχειρησιακό σκέλος, η απουσία ολοκληρωμένων πρωτοκόλλων για κρίσιμα περιστατικά και η μη πλήρης εφαρμογή υφιστάμενων διαδικασιών αυξάνουν τον κίνδυνο αστοχιών. Η εικόνα επιβαρύνεται από την προβληματική σύνθεση των αντιοχλαγωγικών ομάδων, με ελλείψεις σε προσωπικό, σχέδιο δράσης και ασκήσεις ετοιμότητας.

Αδυναμίες στη διαχείριση προσωπικού

Διαπιστώνονται αδυναμίες στην καταγραφή παρουσίας και σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ συστημάτων, που δυσχεραίνουν την επαλήθευση του χρόνου εργασίας. Οι ελλείψεις τεκμηρίωσης υπερωριών και επιδομάτων αυξάνουν τον κίνδυνο λανθασμένων πληρωμών, ενώ καταγράφονται περιπτώσεις υπερβάσεων ωραρίου και ανεπαρκούς ελέγχου, με άμεσες επιπτώσεις στην πειθαρχία, τη δικαιοσύνη μεταξύ προσωπικού και τη δημοσιονομική διαφάνεια.

Ενδείξεις για αδικαιολόγητες απουσίες

Στο πεδίο των αναρρωτικών αδειών, τα δεδομένα δείχνουν επαναλαμβανόμενες υπερβάσεις του ανώτατου ετήσιου ορίου άδειας ασθενείας των 42 ημερών από σημαντικό αριθμό προσωπικού, με ενδείξεις ασυνέπειας μεταξύ ιατρικών πιστοποιητικών και καταχωρίσεων στο σύστημα του ΓεΣΥ, καθώς και καθυστερήσεις σε παραπομπές και απαντήσεις Ιατροσυμβουλίων, κατάσταση που υπονομεύει τη στελέχωση και επιβαρύνει την επιχειρησιακή επάρκεια. Από τα ευρήματα του ελέγχου προκύπτουν σοβαρές υπόνοιες σύμπραξης μεταξύ ιατρών και δεσμοφυλάκων, με σκοπό τη δημιουργία και κατάθεση ψευδών παραστάσεων και, κατ' επέκταση, την εξαπάτηση του κράτους. Η Υπηρεσία μας προτίθεται να παραπέμψει το ζήτημα στα αρμόδια όργανα για περαιτέρω διερεύνηση.

Αδυναμίες και κενά ασφάλειας υποδομών

Αδυναμίες στη διαχείριση αποθεμάτων και υποδομών, καθώς και κενά ασφάλειας, ενώ παραμένουν σοβαρές ελλείψεις σε θέματα πυρασφάλειας, με κινδύνους ιδιαίτερα σε σενάρια ανάγκης άμεσης εκκένωσης. Την ίδια ώρα, το ενεργειακό κόστος παραμένει πολύ υψηλό, ελλείψει καλού ενεργειακού σχεδιασμού.

Ανάγκη πλήρους ανασυγκρότησης

Η συνολική εικόνα είναι σαφής: τα ζητήματα δεν είναι αποσπασματικά, αλλά συστημικά. Απαιτείται πολιτική απόφαση για εκ βάθρου ανασυγκρότηση του Τμήματος Φυλακών, με ενίσχυση της λογοδοσίας, εκσυγχρονισμό διαδικασιών, ψηφιοποίηση ελέγχων και αποτελεσματική εποπτεία.

Ανδρέας Παπακωνσταντίνου
Γενικός Ελεγκτής

Πίνακας Συντομογραφιών

ΑΗΚ	Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου
ΔΛΟ	Δημοσιονομική και Λογιστική Οδηγία
ΓΛτΔ	Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας
ΟΚΥΠΥ	Οργανισμός Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας
ΤΔΔΠ	Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού
ΤΦ	Τμήμα Φυλακών
ΥΔΔΤ	Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
FIMAS	Ολοκληρωμένο Σύστημα Διοικητικής και Οικονομικής Πληροφόρησης

Σημεία Αναφοράς

15%–20% των αποφυλακισθέντων υποτροπιάζει και επανεισέρχεται στη Φυλακή, επιτείνοντας τον υπερπληθυσμό των Φυλακών

20 από τις 40 ηλεκτρονικές συσκευές επιτήρησης παραμένουν ανενεργές, περιορίζοντας τη δυνατότητα αποσυμφόρησης των Φυλακών

Κανένα εγκεκριμένο πλάνο δράσης για τις αντιοχλαγωγικές ομάδες, στο οποίο να καθορίζονται οι διαδικασίες κινητοποίησης, τα σημεία συγκέντρωσης, οι χρόνοι ανταπόκρισης, οι ρόλοι και οι ευθύνες

Κανένα ολοκληρωμένο πρωτόκολλο ενεργειών για αντιμετώπιση κρίσιμων περιστατικών (π.χ. αποδράσεις, βιαιοπραγίες, ανταρσίες)

46% του προσωπικού δεν κατέγραψαν ορθά την παρουσία τους και στα δύο συστήματα ελέγχου

21% του προσωπικού δεν χρησιμοποίησε το ηλεκτρονικό σύστημα παρουσίας για καταγραφή προσέλευσης/αποχώρησης

44 μέλη του προσωπικού υπερέβησαν το ετήσιο όριο των 42 ημερών άδειας ασθενείας (2023–2024)

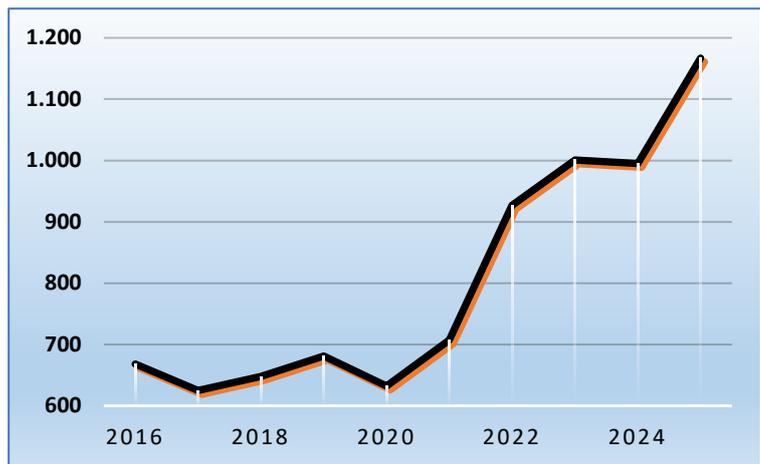
€1,2 εκ. ενεργειακό κόστος για το 2024, με αδυναμίες λήψης μέτρων εξοικονόμησης μέσω ενεργειακού εκσυγχρονισμού

1. Σύνοψη αποτελεσμάτων ελέγχου

Στη βάση των προνοιών του άρθρου 116 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας και του άρθρου 81 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(I)/2014), η Ελεγκτική Υπηρεσία διεξήγαγε κανονιστικό έλεγχο στο Τμήμα Φυλακών (ΤΦ) για τα έτη 2024-2025. Εξετάσαμε επίσης θέματα που αφορούν στις συνθήκες διαβίωσης των κρατουμένων, για τα οποία θα εκδώσουμε προσεχώς ξεχωριστή Ειδική Έκθεση.

Τα σημαντικότερα ευρήματα του ελέγχου αναφέρονται συνοπτικά πιο κάτω:

1.1 Παρόλο που η χωρητικότητα των Φυλακών δεν αυξήθηκε ουσιαστικά, ο αριθμός των κρατουμένων παρουσιάζει σημαντική αύξηση μετά το 2020, με αποτέλεσμα να επιδεινώνεται το πρόβλημα υπερπληθυσμού. Το πρόβλημα επιδεινώνεται περαιτέρω από το γεγονός ότι σημαντικό

ποσοστό των αποφυλακισθέντων, που κυμαίνεται μεταξύ 15%-20%, υποτροπιάζουν, με αποτέλεσμα να επανεισέρχονται στην Φυλακή.

1.2 Σύμφωνα με επιστολή της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, μετά από τακτές επιθεωρήσεις των εγκαταστάσεων του ΤΦ, εξακολουθούν να παρατηρούνται αδυναμίες σε θέματα πυρασφάλειας σε χώρους και εγκαταστάσεις π.χ. δυσανάλογος αριθμός εξόδων διαφυγής σε σχέση με τον αριθμό των κρατουμένων, γεγονός που εγκυμονεί κινδύνους, ιδιαίτερα σε περίπτωση που προκύψει ανάγκη για άμεση εκκένωση των Φυλακών.

1.3 Παρά τα θετικά στοιχεία που παρέχει η δυνατότητα έκτισης μέρους της ποινής με κατ' οίκον περιορισμό, ο αριθμός των κρατουμένων που εντάσσονται στο εν λόγω μέτρο παραμένει περιορισμένος, αφού το ΤΦ διαθέτει μόλις 40 ηλεκτρονικές συσκευές παρακολούθησης για την εφαρμογή του. Από αυτές χρησιμοποιούνται μόνο οι 20, αφού οι υπόλοιπες είτε είναι ελαττωματικές, είτε καλύπτουν ανάγκες παρακολούθησης κρατουμένων που βρίσκονται σε άδεια ή σε συνοδεία εκτός Φυλακών. Θεωρούμε ότι η αξιολόγηση της επέκτασης του μέτρου θα συνέτεινε θετικά στην αντιμετώπιση του προβλήματος του υπερπληθυσμού των Φυλακών.

1.4 Διαπιστώθηκε ότι, πέραν του πρωτοκόλλου που αφορά στις διαδικασίες Μεταφοράς Κρατουμένων Εκτός Φυλακής δεν έχουν ετοιμαστεί πρωτόκολλα ενεργειών για διοικητικά θέματα (όπως σίτιση κρατουμένων, εξειδικευμένες πρόνοιες βάσει των δεδομένων που ισχύουν για το προσωπικό των Φυλακών σε σχέση με την παρακολούθηση του ωραρίου απασχόλησης και τη λήψη αδειών), αλλά ούτε για επιχειρησιακά θέματα, ιδιαίτερα σε σχέση με

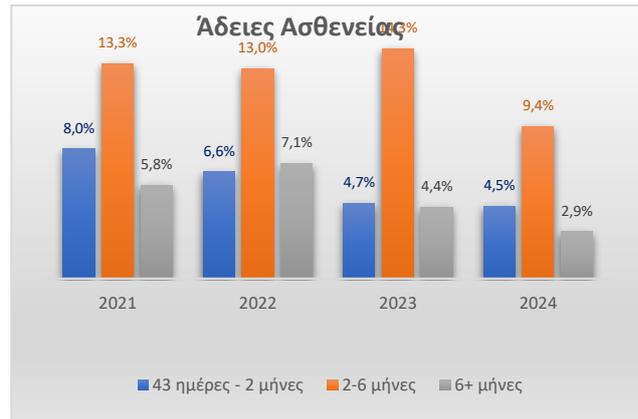
την αντιμετώπιση κρίσιμων περιστατικών (όπως αποδράσεις, βιαιοπραγίες, ανταρσίες), γεγονός που δημιουργεί προβλήματα στην ομαλή λειτουργία του Τμήματος και ενέχει σοβαρούς κινδύνους μη έγκαιρης και αποτελεσματικής αντιμετώπισής τους καθώς και θέτει υπό αμφισβήτηση την ασφάλεια των κρατουμένων.

- 1.5** Η μη πλήρης εφαρμογή του νέου πρωτοκόλλου σε σχέση με τις διαδικασίες της Μεταφοράς Κρατουμένων Εκτός Φυλακής με τη μη συμπλήρωση όλων των σχετικών εντύπων, μειώνει την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών και ελέγχων που έχουν θεσπιστεί τα τελευταία χρόνια με σκοπό τη βελτίωση των διαδικασιών.
- 1.6** Η σύσταση των αντιοχλαγωγικών ομάδων δεν έχει αναθεωρηθεί για σειρά ετών, με αποτέλεσμα στους σχετικούς καταλόγους να περιλαμβάνονται άτομα που έχουν αποχωρήσει ή μετατεθεί. Διαπιστώθηκε ότι, για τυχόν κινητοποίηση κατά το απόγευμα της ημέρας του ελέγχου μας ήταν άμεσα διαθέσιμοι μόλις τέσσερις δεσμοφύλακες, ενώ για κινητοποίηση μετά τα μεσάνυχτα μόλις ένας, γεγονός που υποδεικνύει σοβαρή επιχειρησιακή αδυναμία.
- 1.7** Δεν υπάρχει πλάνο δράσης για τις αντιοχλαγωγικές ομάδες, στο οποίο να καθορίζονται οι διαδικασίες κινητοποίησης, τα σημεία συγκέντρωσης, οι χρόνοι ανταπόκρισης, οι ρόλοι και οι ευθύνες των μελών. Επιπλέον, από τη συγκρότησή τους μέχρι σήμερα, δεν έχουν διενεργηθεί ασκήσεις ετοιμότητας ή αξιολόγησης της επιχειρησιακής ανταπόκρισης, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει σαφής εικόνα του επιπέδου ετοιμότητας και της δυνατότητας άμεσης κινητοποίησης των ομάδων. Παράλληλα, η αποθήκη αντιοχλαγωγικού εξοπλισμού είναι υπερφορτωμένη, καθιστώντας δύσκολο τον άμεσο εντοπισμό του ατομικού εξοπλισμού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, γεγονός που μειώνει την ταχύτητα αντίδρασης.
- 1.8** Δεν υπάρχουν κατάλληλες δικλίδες για επιβεβαίωση της παρουσίας των δεσμοφυλάκων που εργάζονται σε βάρδιες, αλλά μόνη τεκμηρίωση αποτελεί η γραπτή βεβαίωση του υπεύθυνου φρουράρχου. Ως αποτέλεσμα, δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί η τήρηση του ωραρίου και ο χρόνος εργασίας, που αποτελεί τη βάση για την παραχώρηση των σχετικών επιδομάτων. Το γεγονός ότι εντοπίστηκαν, σε αρκετές περιπτώσεις, χειρόγραφες προσθήκες δεσμοφυλάκων στους καταλόγους του προσωπικού που εργάστηκε χωρίς την εξασφάλιση προηγουμένως της απαιτούμενης έγκρισης καταδεικνύει περαιτέρω την ανάγκη επίσπευσης λήψης μέτρων.
- 1.9** Από δειγματοληπτικό έλεγχο του συστήματος καταγραφής προσέλευσης/αποχώρησης προς και από την εργασία για μία βδομάδα, διαπιστώσαμε ότι το 21% των δεσμοφυλάκων που εκτελούν ημερήσια καθήκοντα, παρέλειψε να χρησιμοποιήσει το σύστημα ηλεκτρονικής καταχώρισης του χρόνου προσέλευσης/αποχώρησης προς και από την εργασία του, ενώ το 31% δεν κατέγραψε την ώρα αποχώρησής του στο χειρόγραφο Αρχείο Παρουσιών που τηρείται παράλληλα. Συνολικά, μόνο το 54% του προσωπικού κατέγραψε πλήρως την παρουσία του στα δύο συστήματα, καθιστώντας αδύνατη την επαλήθευση του χρόνου εργασίας των δεσμοφυλάκων.

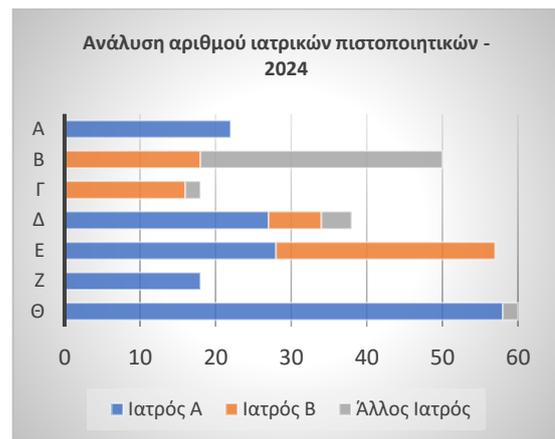
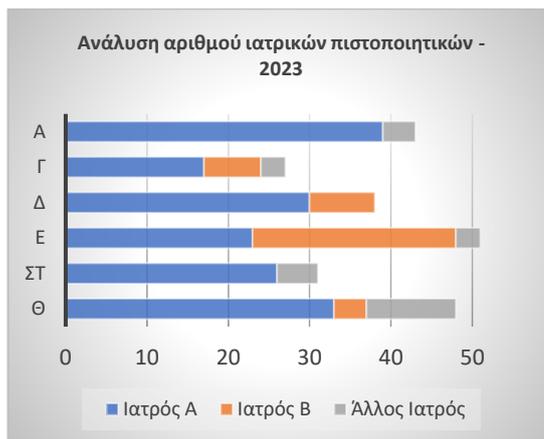
- 1.10** Παρατηρήθηκαν σοβαρές διαφορές μεταξύ των Ημερήσιων Καταλόγων Καθηκόντων, του χειρόγραφου Αρχείου Παρουσιών, του ηλεκτρονικού συστήματος παρακολούθησης χρόνου και των εντύπων ΤΦ.50, τα οποία αποτελούν τη βάση για τον υπολογισμό των υπερωριών και των σχετικών επιδομάτων που καταβάλλονται. Οι διαπιστωμένες αποκλίσεις υποδηλώνουν ανεπαρκή εσωτερικό έλεγχο και αυξημένο κίνδυνο καταβολής λανθασμένων πληρωμών, ενώ ενδέχεται να επηρεάζουν και τους δεσμοφύλακες που εργάζονται με το σύστημα βάρδιας, όπου δεν εφαρμόζεται σύστημα παρακολούθησης του χρόνου εργασίας.
- 1.11** Διαπιστώθηκε ότι ορισμένοι δεσμοφύλακες εργάζονται κατ' επανάληψη σε νυχτερινές βάρδιες, που συνεπάγεται την αυξημένη καταβολή επιδομάτων, με τον μέσο όρο ωρών εργασίας τους να υπερβαίνει το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο που καθορίζεται στον περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας Νόμου του 2002 (Ν.63(I)/2002).
- 1.12** Εντοπίστηκαν περιπτώσεις δεσμοφυλάκων που εργάστηκαν πέραν του κανονικού ωραρίου χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση της Διοίκησης και χωρίς την τεκμηρίωση της ανάγκης υπερωριακής απασχόλησης, γεγονός που περιορίζει τη διαφάνεια και τον έλεγχο των υπερωριών, με αποτέλεσμα τον αυξημένο κίνδυνο αυθαίρετων ή μη τεκμηριωμένων υπερωριακών πληρωμών. Επίσης, εντοπίστηκαν σοβαρές αδυναμίες ως προς την τήρηση του βιβλίου «Έκτακτη κλήση», το οποίο χρησιμοποιείται για τεκμηρίωση της υπερωριακής απασχόλησης των δεσμοφυλάκων.
- 1.13** Οι καταστάσεις παρακολούθησης του ελεύθερου χρόνου που παραχωρείται σε δεσμοφύλακες έναντι υπερωριακής απασχόλησης, δεν ενημερώνονται συστηματικά και περιέχουν αριθμητικά και χρονολογικά σφάλματα. Επίσης, εντοπίστηκαν περιπτώσεις όπου σε δεσμοφύλακες πιστώθηκαν ώρες ελεύθερου χρόνου, χωρίς προγενέστερη έγκριση. Ακόμη, στις περιπτώσεις όπου η υπερωριακή αποζημίωση υπερβαίνει τη μηνιαία μισθοδοσία, το επιπλέον ποσό μετατρέπεται σε ελεύθερο χρόνο, κατά παρέκκλιση των εγκυκλίων του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (ΤΔΔΠ), οι οποίες δεν προβλέπουν την υπέρβαση των μηνιαίων απολαβών, έστω και σε συνδυασμό της χρηματικής αποζημίωσης με την παραχώρηση ελεύθερου χρόνου.
- 1.14** Αρκετοί δεσμοφύλακες τοποθετούνται σε διοικητικά ή υποστηρικτικά καθήκοντα (π.χ. λογιστήριο, αρχείο, παντοπωλείο), γεγονός που μειώνει τη διαθεσιμότητα προσωπικού για την εκτέλεση επιχειρησιακών καθηκόντων και αυξάνει τις ανάγκες για υπερωριακή απασχόληση. Επίσης, δεν έχει εξασφαλιστεί η έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών αναφορικά με τρεις δεσμοφύλακες που απασχολούνται αποκλειστικά στο Συνεργατικό παντοπωλείο των Φυλακών.
- 1.15** Διαπιστώθηκε και πάλι ότι, όπως παρουσιάζεται στο διπλανό γράφημα, σημαντικό ποσοστό του προσωπικού του ΤΦ λαμβάνει μεγάλο αριθμό αναρρωτικών αδειών, πέραν των 42 ημερών

ετησίως, γεγονός που επηρεάζει σημαντικά τη στελέχωση και εύρυθμη λειτουργία των Φυλακών. Αρκετοί δεσμοφύλακες λαμβάνουν συστηματικά άδειες ασθενείας πέραν του ορίου των 42 ημερών: 44 άτομα είχαν υπερβεί το όριο αυτό κατά τις δύο τελευταίες χρονιές (2023 και 2024) ενώ 34 άτομα για τις τρεις τελευταίες χρονιές (2022, 2023 και 2024).

Τα ποσοστά αυτά κρίνονται σημαντικά, ιδιαίτερα λαμβάνοντας υπόψη τις ελλείψεις που παρατηρούνται στη στελέχωση των Φυλακών.

- 1.16** Στο δείγμα των 17 δεσμοφυλάκων που στοχευμένα επιλέξαμε για έλεγχο των φακέλων αδειών τους, εντοπίστηκαν 8 δεσμοφύλακες που για την αιτιολόγηση της άδειας ασθενείας τους (μεταξύ 43 και 229 ημερών ετησίως), προσκόμισαν μεγάλο αριθμό ιατρικών πιστοποιητικών, όπως φαίνεται στους πιο κάτω πίνακες, από δύο συγκεκριμένους ιατρούς.

- 1.17** Χαρακτηριστικά αναφέρεται η περίπτωση μέλους του ΤΦ το οποίο, για να δικαιολογήσει απουσία σε άδεια ασθενείας πέραν των 200 ημερών ετησίως, τόσο το 2023 όσο και το 2024, προσκόμισε συνολικά 111 πιστοποιητικά, εκ των οποίων το 95% περίπου προήλθε από τους δύο προαναφερθέντες ιατρούς. Στο σύστημα του ΓεΣΥ εντοπίσαμε μόνο έξι σχετικές καταχωρίσεις για επισκέψεις.

- 1.18** Από την αντιπαραβολή των καταχωρισμένων πιστοποιητικών ασθενείας στους φακέλους αδειών του ΤΦ με τα αντίστοιχα δεδομένα επισκέψεων στο σύστημα του ΓεΣΥ, διαπιστώθηκαν οι πιο κάτω ανακολουθίες και αποκλίσεις:

- ❖ Για τα τέσσερα από τα οκτώ μέλη του δείγματος, των οποίων ο συγκεκριμένος Ιατρός Α (παθολόγος), φαίνεται να ήταν ο Προσωπικός Ιατρός («ΠΙ»), μεγάλος αριθμός των καταχωρισμένων πιστοποιητικών ασθενείας δεν αντιστοιχεί σε καταχωρισμένες επισκέψεις στο ΓεΣΥ.

- ❖ Για τα τέσσερα από τα οκτώ μέλη του δείγματος, των οποίων, παρόλο που ο συγκεκριμένος Ιατρός δεν φαίνεται να ήταν ο ΠΙ τους, αυτός εξέδωσε σημαντικό αριθμό ιατρικών πιστοποιητικών για αιτιολόγηση των αδειών ασθενοείας τους, χωρίς να υπάρχουν οποιεσδήποτε καταχωρισμένες επισκέψεις των μελών στον εν λόγω Ιατρό στο σύστημα του ΓεΣΥ.
- ❖ Πέντε από τα οκτώ μέλη του δείγματός μας, πέραν των πιστοποιητικών ασθενοείας που προσκόμισαν από τον Ιατρό Α, προσκόμισαν και σχετικά πιστοποιητικά ασθενοείας από τον Ιατρό Β (Ειδικό Ορθοπεδικό), για σημαντικό αριθμό των οποίων δεν εντοπίστηκε σχετική καταχωρισμένη επίσκεψη στο σύστημα του ΓεΣΥ.
- ❖ Εντοπίστηκαν περιπτώσεις όπου οι ημερομηνίες ή/και διαγνώσεις, όπως είναι καταχωρημένες στο σύστημα του ΓεΣΥ, δεν συνάδουν με τα προσκομισθέντα πιστοποιητικά ασθενοείας.
- ❖ Μεγάλος αριθμός πιστοποιητικών ασθενοείας που εκδόθηκαν από τον Ιατρό Α (παθολόγο) αφορούσαν σε ορθοπεδικές διαγνώσεις.

Τα πιο πάνω δημιουργούν σοβαρές υπόνοιες σύμπραξης μεταξύ ιατρών και δεσμοφυλάκων, με σκοπό τη δημιουργία και κατάθεση ψευδών παραστάσεων και, κατ' επέκταση, την εξαπάτηση του κράτους. Η Υπηρεσία μας προτίθεται να παραπέμψει το ζήτημα στα αρμόδια όργανα για περαιτέρω διερεύνηση.

1.19 Αριθμός μελών εξακολουθεί να καθυστερεί να προσκομίσει τα αναγκαία ιατρικά πιστοποιητικά/δικαιολογητικά για την αιτιολόγηση των αδειών ασθενοείας του, κατά παράβαση των επαναλαμβανόμενων ενδοτηματικών οδηγιών της Διεύθυνσης, γεγονός που, σε περίπτωση εξέτασης της υπόθεσης από Ιατροσυμβούλιο, καθιστά ανέφικτη την επιβεβαίωση της ασθενοείας και του λόγου χορήγησης της άδειας.

1.20 Κατά την 30.4.2025 εκκρεμούσαν απαντήσεις σε 13 επιστολές παραπομπής του Τμήματος Φυλακών προς το αρμόδιο Ιατροσυμβούλιο, που αφορούσαν σε 12 μέλη του προσωπικού του Τμήματος. Οι 10 περιπτώσεις παραπέμφθηκαν περί τα τέλη του 2024, η μία τον Μάρτιο 2024 και οι άλλες δύο τον Αύγουστο - Σεπτέμβριο 2024.

1.21 Για δύο μέλη του προσωπικού, τα οποία απουσιάζουν με μακροχρόνιες άδειες ασθενοείας, το Τμήμα έχει προχωρήσει με την αποστολή επιστολών προς τη Διευθύντρια Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας ημερομηνίας 31.12.2024 με τις οποίες ζητείται γνωμάτευση για το κατά πόσο είναι ικανά να εκτελούν τα καθήκοντά τους στη βάση του Σχεδίου Υπηρεσίας με το οποίο προσλήφθηκαν/προάχθηκαν. Οι επιστολές αυτές δεν έχουν ακόμη απαντηθεί από τις Ιατρικές Υπηρεσίες.

- 1.22** Συγκεκριμένος Δεσμοφύλακας δεν προσήλθε σε δύο Ιατροσυμβούλια στα οποία είχε προσκληθεί για επανεξέταση, αλλά δεν φαίνεται να υπέστη οποιεσδήποτε συνέπειες για την παράληψή του αυτή.
- 1.23** Ο υπεύθυνος αποθήκης ιματισμού ανέλαβε καθήκοντα από τον προκάτοχό του χωρίς την έκδοση Πιστοποιητικού Παράδοσης-Παραλαβής, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει σαφής διοικητική ευθύνη για τη διαχείριση. Προηγουμένως, η καθημερινή διαχείριση της αποθήκης ασκείτο κυρίως από τον βοηθό του διαχειριστή, χωρίς σχετική εξουσιοδότηση, αφού ο ίδιος απουσιάζει για πολύ μεγάλα διαστήματα με άδεια ασθενείας.
- 1.24** Οι δοσοληψίες της αποθήκης καταχωρίζονται σε χειρόγραφα Μητρώα, τα οποία δεν διασφαλίζουν την ακρίβεια ή πληρότητα των στοιχείων, αυξάνουν τον κίνδυνο λαθών και προκαλούν καθυστέρηση και δυσκολία κατά τη συμφιλίωση των αποθεμάτων. Από τη διενέργεια δειγματοληπτικής καταμέτρησης διαπιστώθηκαν σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των πραγματικών αποθεμάτων και των υπολοίπων των σχετικών Μητρώων. Παράλληλα εντοπίστηκαν άχρηστα ή πεπαλαιωμένα είδη, ενώ διαπιστώθηκε και η τήρηση υπερβολικού ύψους αποθεμάτων σε σχέση με τις πραγματικές ανάγκες του Τμήματος.
- 1.25** Η νέα αποθήκη ιματισμού στην οποία φυλάσσεται μεγάλος όγκος αποθεμάτων, δεν έχει ηλεκτροδοτηθεί ούτε έχει εγκατασταθεί σε αυτή σύστημα πυρόσβεσης. Η κατάσταση επιδεινώνεται από το γεγονός ότι φυλάσσονται σε αυτή, μαζί με τα αποθέματα, και φιάλες υγραερίου, ενώ δεν έχουν τοποθετηθεί, κατ' ελάχιστον, ούτε καν απαγορευτικές πινακίδες για το κάπνισμα, κατά παράβαση των σχετικών Κανονισμών. Τα πιο πάνω δημιουργούν σοβαρούς κινδύνους ασφάλειας των υλικών και του προσωπικού.
- 1.26** Στο Ιατρείο των Φυλακών δεν εφαρμόζεται ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης και καταγραφής των αποθεμάτων φαρμάκων, με αποτέλεσμα να μην είναι γνωστό το διαθέσιμο απόθεμα και να μην μπορεί να επαληθευτεί η ορθότητά του, ενώ παράλληλα δυσχεραίνεται η παρακολούθηση της ημερομηνίας λήξης των φαρμάκων.
- 1.27** Παρά το ότι, από τη λειτουργία των Φυλακών προκύπτει σημαντικός όγκος ανακυκλώσιμων ειδών συσκευασίας, δεν εφαρμόζεται σύστημα συλλογής και μεταφοράς για ανακύκλωση.
- 1.28** Το κόστος ενέργειας, τόσο ηλεκτρικής για τις ανάγκες των Φυλακών, όσο και πετρελαίου θέρμανσης για τη λειτουργία των καυστήρων για σκοπούς θέρμανσης/ψύξης των Πτερύγων των Φυλακών και για την παραγωγή ζεστού νερού χρήσης από τους κρατούμενους, που για το 2024 ανήλθε σε €1,2εκ., θα μπορούσε να περιοριστεί, τόσο με την εγκατάσταση περισσότερων ηλιακών πλαισίων, όσο και φωτοβολταϊκών συστημάτων. Σημειώνεται ότι, παρόλες τις μέχρι τώρα ενέργειες του ΤΦ, η πρακτική θέρμανσης του νερού με τη χρήση αντλιών πετρελαίου συνεχίζεται και τους καλοκαιρινούς μήνες, αφού τα υφιστάμενα ηλιακά πλαίσια δεν επαρκούν για την κάλυψη των σχετικών αναγκών.

- 1.29** Αν και το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως προχώρησε στον εκσυγχρονισμό του ηλεκτρονικού αρχείου Excel, έτσι ώστε, από το 2023, να είναι δυνατή η μηνιαία συμφιλίωση του υπόλοιπου των ατομικών λογαριασμών κρατουμένων με το συνολικό υπόλοιπο του λογαριασμού καταθέσεων σύμφωνα με το Ολοκληρωμένο Σύστημα Διοικητικής και Οικονομικής Πληροφόρησης (FIMAS), εξακολουθεί να υφίσταται διαφορά μεταξύ των υπολοίπων των πιο πάνω λογαριασμών που μεταφέρθηκε από προηγούμενα χρόνια.
- 1.30** Παρόλο ότι η θανατική ποινή στην Κύπρο καταργήθηκε με την τροποποίηση του Ποινικού Κώδικα το 1983 και την κύρωση του 13ου πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών το 2003, οι περί Φυλακών (Γενικοί) Κανονισμοί του 1997, εξακολουθούν να περιλαμβάνουν πρόνοιες που αφορούν σε θανατοποινίτες.

2. Εισαγωγή

2.1 Κύριες πληροφορίες για τον ελεγχόμενο φορέα

Η βασική αποστολή του Τμήματος Φυλακών (ΤΦ) είναι πολύπλευρη και μπορεί να οριστεί στους πιο κάτω άξονες:

- Την ασφαλή κράτηση των ατόμων που παραπέμπονται σ' αυτό από τα δικαστήρια.
- Τη διασφάλιση των συνθηκών κράτησης που να κατοχυρώνουν το σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.
- Την ίση μεταχείριση των κρατουμένων χωρίς οποιαδήποτε δυσμενή διάκριση ένεκα φυλής, χρώματος, φύλου, γλώσσας, θρησκείας, εθνικής ή κοινωνικής καταγωγής, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων των κρατουμένων.
- Την ενθάρρυνση του αυτοσεβασμού και την ανάπτυξη του αισθήματος ευθύνης των κρατουμένων με την παροχή σ' αυτούς ευκαιριών εκπαίδευσης, επαγγελματικής κατάρτισης, δημιουργικής ψυχαγωγίας, προβληματισμού, αυτοκριτικής και αυτογνωσίας.
- Την καθοδήγηση και υποβοήθηση των κρατουμένων για ένα νέο ξεκίνημα στη ζωή τους.

Για την εκπλήρωση της αποστολής του, το ΤΦ έχει ως βασική επιδίωξη την τήρηση της πειθαρχίας και τάξης μέσα στο χώρο των Φυλακών, με τον σεβασμό και την πιστή εφαρμογή των Νόμων και Κανονισμών που διέπουν τη λειτουργία τους και παράλληλα επιδιώκει τη μεγαλύτερη δυνατή μείωση του αριθμού των υπότροπων με την ηθική, ψυχολογική, προσωπική και κοινωνική υποστήριξη των κρατουμένων για μια όσο το δυνατό πιο ομαλή επανένταξή τους στην κοινωνία. Επίσης, το ΤΦ επιδιώκει στην καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των οικονομικών πόρων που παρέχονται στο Τμήμα για την ανάπτυξη των κτιριακών του εγκαταστάσεων, τον εμπλουτισμό των σωφρονιστικών προγραμμάτων, και τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και εκπαίδευσης του προσωπικού.

Πίνακας 1: Βασικά οικονομικά και άλλα στοιχεία, για το έτος 2024

Συνολικά Έσοδα	€ 154.092
Συνολικές Δαπάνες	€ 31.333.133
Αριθμός δεσμοφυλάκων	435

Περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τις βασικές αρχές λειτουργίας του ελεγχόμενου φορέα είναι διαθέσιμες στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://www.gov.cy/mjpo/documents/vasikes-arches-leitoyrgias-ton-fylakon/>

2.2 Σκοπός του ελέγχου

Ο σκοπός διενέργειας του υπό αναφορά ελέγχου της Υπηρεσίας μας είναι η εξακρίβωση του βαθμού συμμόρφωσης του ΤΦ με το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την λειτουργία του και κατά πόσο οι διαδικασίες που ακολουθούνται κρίνονται αποτελεσματικές.

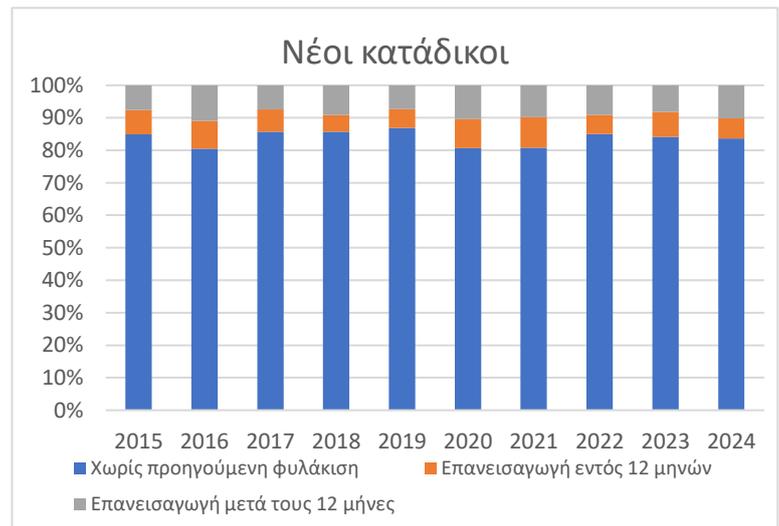
3. Ανάλυση ευρημάτων και συστάσεις

3.1 Θέμα: Στατιστικά

3.1.1 Αριθμός κρατουμένων. Τα στοιχεία της περιόδου 2016–2025 δείχνουν ραγδαία αύξηση του αριθμού των κρατουμένων στις Κεντρικές Φυλακές, από 632 άτομα το 2020 σε 1.167 το 2025, δηλαδή αύξηση κατά περίπου 75%. Σύμφωνα με αναφορά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων του Συμβουλίου της Ευρώπης (CPT) ημερ. 10.12.2025, ο πληθυσμός των Φυλακών κατά την περίοδο 1-4.4.2025 ανερχόταν σε 1.123 άτομα που κρατούνταν σε κελιά συνολικής χωρητικότητας 911 θέσεων (χωρητικότητα 123%), γεγονός που δηλώνει ξεκάθαρα την ύπαρξη σοβαρού προβλήματος υπερπληθυσμού. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως, αναγνωρίζοντας το πρόβλημα, προχώρησε στην εκπόνηση στρατηγικού σχεδιασμού, στο πλαίσιο του οποίου, εντός του 2024 ολοκληρώθηκαν συγκεκριμένα έργα/μετατροπές. Επίσης, προωθείται η ανέγερση νέας πτέρυγας κλειστής φυλακής χωρητικότητας 360 νέων θέσεων. Με την ολοκλήρωση του στρατηγικού σχεδιασμού, το Υπουργείο υπολογίζει ότι η χωρητικότητα των Κεντρικών Φυλακών θα αυξηθεί κατά 100% σε σχέση με το 2023.

3.1.2 Υποτροπές. Από το σχετικό γραφικό προκύπτει ότι το ποσοστό των εισδοχών χωρίς προηγούμενη καταδίκη σε φυλάκιση παραμένει σταθερά άνω του 80% καθ' όλη τη δεκαετία, γεγονός που υποδηλώνει ότι η πλειονότητα των καταδίκων δεν έχει ιστορικό εγκλεισμού. Ωστόσο, τα ποσοστά υποτροπής (επανεισαγωγής στη φυλακή) παραμένουν διαχρονικά ψηλά, μεταξύ 15% και 20%, με το 2022 να καταγράφει σημαντική μείωση (14,99%) και τα επόμενα έτη να παρουσιάζουν ελαφρά αυξητική τάση. Η επανεισαγωγή εντός 12 μηνών από την αποφυλάκιση κυμάνθηκε μεταξύ του 5% και του 9% περίπου, στοιχείο που αναδεικνύει την ανάγκη ενίσχυσης των προγραμμάτων επανένταξης και κοινωνικής υποστήριξης μετά την αποφυλάκιση, προκειμένου να μειωθεί η πιθανότητα υποτροπής και να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα του σωφρονιστικού συστήματος.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Το ΤΦ να ενισχύσει τις δράσεις στήριξης της κοινωνικής επανένταξης των αποφυλακισθέντων. Ειδικότερα, προτείνεται:

- (i) Η επέκταση και αξιολόγηση των υφιστάμενων προγραμμάτων επανένταξης, επαγγελματικής κατάρτισης και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης
- (ii) Η ανάπτυξη συνεργασιών με εργοδοτικούς φορείς, ώστε να διευκολύνεται η ομαλή επανένταξη και να μειώνεται ο κίνδυνος υποτροπής

3.2 Θέμα: Πρωτόκολλα ενεργειών

Στο ΤΦ δεν υπάρχουν καθορισμένα πρωτόκολλα ενεργειών, στα οποία να περιγράφονται οι διαδικασίες και οι ενέργειες που πρέπει να ακολουθούν οι δεσμοφύλακες σε επιχειρησιακά περιστατικά (π.χ. απόδραση κρατουμένου, απόπειρα βιαιοπραγίας μεταξύ κρατουμένων ή κατά δεσμοφυλάκων, απόπειρα αυτοκτονίας, ανταρσία/οχλαγωγία μεγάλης κλίμακας, πιθανή εξωτερική προσβολή των Φυλακών κ.λπ.), ή σε λειτουργικά θέματα (π.χ. σίτιση κρατουμένων, εξειδικευμένες πρόνοιες βάσει των δεδομένων που ισχύουν για το προσωπικό των Φυλακών σε σχέση με την παρακολούθηση του ωραρίου απασχόλησης και τη λήψη αδειών).

Για τον χειρισμό ορισμένων θεμάτων, η Διεύθυνση εκδίδει ενδοτμηματικές εντολές, η εφαρμογή των οποίων ατονεί με την πάροδο του χρόνου, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις όπου σημειώνονται αλλαγές προσωπικού, με αποτέλεσμα οι νέοι δεσμοφύλακες να μην ενημερώνονται επαρκώς με τις ισχύουσες οδηγίες.

Η Διεύθυνση, αντιλαμβανόμενη το υφιστάμενο κενό, έχει ήδη ξεκινήσει τη διαδικασία ετοιμασίας πρωτοκόλλων ενεργειών. Συγκεκριμένα, στις 21.11.2024 εκδόθηκε το Πρωτόκολλο Ενεργειών με θέμα «Μετακινήσεις εκτός Φυλακών – Άδεια ή μεταφορά με συνοδεία», το οποίο ωστόσο δεν έχει ακόμη εφαρμοστεί πλήρως (εκτενέστερη αναφορά γίνεται στην παράγραφο 3.7 πιο κάτω). Επιπλέον, δύο ακόμη πρωτόκολλα βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο ετοιμασίας.

Συστάσεις Ελεγκτικής Υπηρεσίας:

- (i) Το ΤΦ να εκδώσει Πρωτόκολλα Ενεργειών για όλα τα θέματα που άπτονται της λειτουργίας του Τμήματος. Τα πρωτόκολλα να φέρουν αύξοντα αριθμό, να αρχειοθετούνται και να παραμένουν σε ισχύ μέχρι την επίσημη ακύρωση ή αναθεώρησή τους.
- (ii) Όπου είναι εφικτό, να πραγματοποιούνται πρακτικές δοκιμές των πρωτοκόλλων μέσω εικονικών επεισοδίων, προκειμένου να αξιολογείται η πληρότητα και αποτελεσματικότητά τους.
- (iii) Να παρέχεται συστηματική εκπαίδευση στο προσωπικό των Φυλακών για τη σωστή κατανόηση και εφαρμογή των πρωτοκόλλων. Η εκπαίδευση να είναι καθολική (να αφορά όλο το προσωπικό) και να περιλαμβάνει θεωρητική κατάρτιση και πρακτική εξάσκηση.
- (iv) Να πραγματοποιείται τακτική επαναξιολόγηση των ενεργειών και χειρισμών που προβλέπονται στα πρωτόκολλα, λαμβάνοντας υπόψη τις μεταβαλλόμενες ανάγκες και συνθήκες. Σε περίπτωση που

απαιτούνται αλλαγές, να τροποποιείται το υφιστάμενο πρωτόκολλο και όχι να εκδίδεται νέο ή επιπρόσθετο, ώστε να διασφαλίζεται η συνέχεια και η συνοχή του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας.

3.3 Θέμα: Χρόνος εργασίας δεσμοφυλάκων

3.3.1 Προσωπικό που εργάζεται σε βάρδιες. Η επιβεβαίωση της παρουσίας των δεσμοφυλάκων που εργάζονται σε βάρδιες βασίζεται αποκλειστικά στη δήλωση του εκάστοτε φρούραρχου, ο οποίος ορίζεται ως υπεύθυνος ανά βάρδια. Συγκεκριμένα, ο φρούραρχος υποχρεούται, με την έναρξη κάθε βάρδιας, να επιβεβαιώνει την παρουσία του προσωπικού που περιλαμβάνεται στον ημερήσιο κατάλογο καθηκόντων, να υπογράφει τον κατάλογο και να καταχωρίζει σχετική σημείωση στο ημερολόγιο.

Σε αρκετές περιπτώσεις παρατηρήθηκαν χειρόγραφες προσθήκες δεσμοφυλάκων στον κατάλογο, είτε για κανονική είτε για υπερωριακή εργασία, που δεν επιβεβαιώνονταν με τη μονογραφή του φρούραρχου και χωρίς να αναφέρονται οι λόγοι που οδήγησαν στις αλλαγές. Ως αποτέλεσμα, ενέχει ο κίνδυνος μετέπειτα αλλαγής του καταλόγου, που ενδέχεται να μην αντικατοπτρίζει τα πραγματικά γεγονότα, με άμεσες συνέπειες στην αξιοπιστία των επιδομάτων που καταβάλλονται. Οι αλλαγές αυτές δεν φαίνεται να εγκρίνονται από τον Υπεύθυνο του Γραφείου Ασφαλείας, σε αντίθεση με τις πρόνοιες της ενδοτμηματικής εντολής ημερ. 12.10.2017.

Επιπρόσθετα, στις πλείστες περιπτώσεις ο ημερήσιος κατάλογος δεν υπογράφεται, γεγονός που υπονομεύει τη λογοδοσία ως προς την πραγματική παρουσία του προσωπικού, βάσει του οποίου καταβάλλονται και τα σχετικά επιδόματα.

Συστάσεις Ελεγκτικής Υπηρεσίας:

- (i) Ο κατάλογος να μονογράφεται ανελλιπώς από τον φρούραρχο, με τρόπο που να επιτρέπει την ταυτοποίηση του.
- (ii) Ο φρούραρχος να καταγράφει στο ημερολόγιο κάθε μεταβολή ή προσθήκη στον κατάλογο, συνοδευόμενη από σύντομη αιτιολόγηση, ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν γίνονται προσθήκες εκ των υστέρων, χωρίς την απαιτούμενη έγκριση. Σε περιπτώσεις τέτοιων μεταβολών, αντίγραφο του ημερολογίου να προσκομίζεται στο λογιστήριο.

3.3.2 Προσωπικό με ημερήσια καθήκοντα. Οι δεσμοφύλακες που εκτελούν ημερήσια καθήκοντα υποχρεούνται να καταγράφουν την ώρα προσέλευσης και αποχώρησής τους, τόσο μέσω ηλεκτρονικού συστήματος (παλιό σύστημα) όσο και σε χειρόγραφο Αρχείο Παρουσιών. Παρά την ταυτόχρονη ύπαρξη δύο μηχανισμών παρακολούθησης, διαπιστώθηκε ότι κανένας δεν εφαρμόζεται επαρκώς, με αποτέλεσμα να καθίσταται αδύνατη η αξιόπιστη επαλήθευση του χρόνου εργασίας τους.

Η Διοίκηση, αναγνωρίζοντας τις αδυναμίες, έχει εγκαταστήσει νέο ηλεκτρονικό σύστημα παρακολούθησης χρόνου εργασίας, το οποίο, κατά τον χρόνο του επιτόπιου ελέγχου, δεν είχε ακόμη τεθεί επίσημα σε λειτουργία. Πιο κάτω παρατίθενται οι παρατηρήσεις μας σε σχέση με το παλιό σύστημα και το Αρχείο Παρουσιών, οι οποίες πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την εφαρμογή του νέου συστήματος.

- (α) **Παλιό σύστημα κάρτας.** Εντοπίστηκαν σημαντικές αδυναμίες του συστήματος και του τρόπου χρήσης του. Συγκεκριμένα:

- ◆ Το σύστημα δεν παρέχει συγκεντρωτικά δεδομένα για το πλεόνασμα ή έλλειμμα χρόνου ανά υπάλληλο. Αντ' αυτού, παρέχει μόνο αναλυτικές καταστάσεις με τις καταχωρίσεις ανά ημέρα, με βάση τις οποίες μπορεί να υπολογιστεί, μετά από περαιτέρω επεξεργασία σε άλλο σύστημα, ο πραγματικός χρόνος απασχόλησης.
- ◆ Οι πιο πάνω καταστάσεις δεν εξάγονται σε τακτική βάση, αλλά μόνο κατόπιν αιτήματος, είτε από αρμόδιο αξιωματικό, είτε από τον ίδιο τον υπάλληλο.
- ◆ Από τον έλεγχο της περιόδου 2–8.12.2024, διαπιστώσαμε ότι δεν υπήρχαν καταχωρίσεις για τις ημερομηνίες 2–4.12.2024 και για το πρωινό της 5.12.2024, πιθανόν λόγω τεχνικού σφάλματος του συστήματος.
- ◆ Στις 6.12.2024, το 21% των δεσμοφυλάκων παρέλειψαν να χρησιμοποιήσουν την κάρτα κατά την άφιξη ή/και την αποχώρησή τους.
- ◆ Εντοπίσαμε περιπτώσεις άφιξης ή/και αποχώρησης εκτός του καθορισμένου ωραρίου εργασίας.

(β) Χειρόγραφο Αρχείο Παρουσιών. Όπως προαναφέραμε, οι δεσμοφύλακες οφείλουν να καταγράφουν την ώρα προσέλευσης και αποχώρησής τους και σε χειρόγραφο Αρχείο Παρουσιών, το οποίο είναι τοποθετημένο δίπλα από το μηχάνημα της κάρτας. Από τον έλεγχο των καταχωρίσεων στις 6.12.2024, διαπιστώσαμε τα πιο κάτω:

- ◆ Το 31% των δεσμοφυλάκων δεν κατέγραψε ώρα αποχώρησης, γεγονός που μειώνει τη χρηστικότητα του αρχείου ως εργαλείου παρακολούθησης του χρόνου εργασίας και το περιορίζει σε αποδεικτικό φυσικής παρουσίας.
- ◆ Δύο δεσμοφύλακες δεν καταχώρισαν οτιδήποτε στο Αρχείο Παρουσιών, αν και χρησιμοποίησαν την κάρτα του ηλεκτρονικού συστήματος.
- ◆ Τρεις δεσμοφύλακες που εργάζονται στη συνοδεία ιατρού, δεν καταγράφουν την παρουσία τους στο Αρχείο ούτε χρησιμοποιούν το ηλεκτρονικό σύστημα, λόγω του ότι περιλαμβάνονται στον κατάλογο καθηκόντων και άρα θεωρούν ότι είναι αρκετή η επιβεβαίωση της παρουσίας τους από τον φρουράρχο (βλέπε 3.3.1 πιο πάνω), σε αντίθεση με άλλο προσωπικό που, ενώ επίσης περιλαμβάνεται στον κατάλογο, ακολουθούσε και τις δύο διαδικασίες καταγραφής.
- ◆ Μόλις το 54% των δεσμοφυλάκων κατέγραψε πλήρως την παρουσία του και στα δύο συστήματα.

Λόγω των πιο πάνω αδυναμιών, προκύπτει ότι δεν παρακολουθείται ουσιαστικά η ορθή τήρηση του ωραρίου εργασίας και δεν υπολογίζεται το συνολικό πλεόνασμα ή έλλειμμα στο τέλος του χρόνου.

Συστάσεις Ελεγκτικής Υπηρεσίας:

Για την ορθή λειτουργία του νέου συστήματος παρακολούθησης του χρόνου εργασίας, εισηγούμαστε, όπως, εφαρμοστούν τα πιο κάτω:

- (i) Υποχρεωτική χρήση του νέου συστήματος από όλο το προσωπικό (αξιωματικούς, δεσμοφύλακες και οποιοδήποτε άλλο προσωπικό είναι αποσπασμένο για εργασία στις Κεντρικές Φυλακές), είτε αυτό απασχολείται με ημερήσια καθήκοντα είτε με βάρδιες, για αυτοματοποιημένη, αξιόπιστη και αντικειμενική καταγραφή του χρόνου προσέλευσης και αποχώρησης.
- (ii) Ορισμός αρμόδιου χειριστή του συστήματος, ο οποίος θα έχει την ευθύνη της τακτικής παρακολούθησης και αξιολόγησης των δεδομένων που καταγράφονται από το σύστημα.

- (iii) Εκπαίδευση και ενημέρωση του προσωπικού για τη λειτουργία του συστήματος, τις διαδικασίες και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη λειτουργία του, καθώς και για τις συνέπειες μη συμμόρφωσης.
- (iv) Σύμφωνα με την εγκύκλιο αρ. 1698 ημερ. 9.3.2022 του ΤΔΔΠ, στις περιπτώσεις όπου υπάλληλος δεν προσκομίσει την κάρτα του για οποιοδήποτε λόγο, πρέπει να συμπληρώσει ειδικό έντυπο «Ενημέρωσης Χρόνου Προσέλευσης/Αποχώρησης Υπαλλήλου» και νοουμένου ότι δοθεί έγκριση από τον Προϊστάμενο, ο χειριστής του συστήματος καταχωρίζει ως ώρα προσέλευσης τις 8:30 και αποχώρησης τις 15:00, εκτός και αν τηρείται παράλληλα Μητρώο Παρουσιών στο οποίο υπογράφει την ακριβή ώρα προσέλευσης και αποχώρησής του. Σε περίπτωση που δεν ετοιμαστεί σχετικό έντυπο, ο χειριστής του συστήματος θα θεωρεί όλη την ημέρα ως αδικαιολόγητη απουσία.
- (v) Σύμφωνα με την ίδια εγκύκλιο, ο πλεονασματικός και ο ελλειμματικός χρόνος συμψηφίζεται στο τέλος κάθε ημερολογιακού έτους οπότε τυχόν δεδουλευμένος χρόνος πέραν από το κανονικό ωράριο εργασίας αγνοείται, ενώ τυχόν οφειλόμενος χρόνος αφαιρείται από την άδεια ανάπαυσης του υπαλλήλου, εκτός εάν ο υπάλληλος επιθυμεί όπως του αποκοπεί το ανάλογο ωρομίσθιο, οπότε θα πρέπει να το δηλώσει εγγράφως.
- (vi) Σημειώνουμε ότι δεν επιτρέπεται η προσέλευση και αποχώρηση έξω από το καθορισμένο ωράριο εργασίας της δημόσιας υπηρεσίας και ως εκ τούτου, οι οικείοι Προϊστάμενοι απαγορεύεται να δικαιολογούν τη συστηματική προσέλευση και αποχώρηση από την εργασία εκτός του θεσμοθετημένου ωραρίου. Όταν ένας υπάλληλος προσέλθει στην εργασία του ή αποχωρήσει εκτός του πλαισίου του καθορισμένου ελαστικού ωραρίου, δηλαδή προσέλθει μετά τις 8:30 π.μ. ή αποχωρήσει πριν από τις 14:30 μ.μ., προκύπτει χρόνος απουσίας που δεν πρέπει να συγχέεται με τον ελλειμματικό χρόνο.
- (vii) Ανάλογες ρυθμίσεις πρέπει να ισχύουν για τους δεσμοφύλακες που εργάζονται με το σύστημα της βάρδιας.

3.3.3 Αλλαγές βάρδιας μεταξύ των δεσμοφυλάκων. Το ΤΦ παρέχει τη δυνατότητα αμοιβαίων αλλαγών βάρδιας μεταξύ δεσμοφυλάκων για εξυπηρέτηση ατομικών αναγκών. Ωστόσο, από τον έλεγχο προέκυψαν οι πιο κάτω αδυναμίες

- (α) **Αλλαγές εντός της ίδιας ημέρας.** Για αλλαγές βάρδιας εντός του ίδιου 24ώρου, προβλέπεται η χρήση του εντύπου Φ.57 «Αίτηση για αλλαγή καθήκοντος». Παρά το γεγονός ότι το έντυπο προβλέπει έγκριση ή απόρριψη από τον Διευθυντή, διαπιστώθηκε ότι αυτό δεν τηρείται στην πράξη.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Εάν η Διεύθυνση κρίνει ότι η έγκριση του Διευθυντή δεν είναι απαραίτητη, το έντυπο να τροποποιηθεί αναλόγως, ώστε να καθορίζεται το αρμόδιο πρόσωπο για έγκριση των αιτημάτων.

- (β) **Αλλαγές με διαφορετική ημερομηνία.** Στις περιπτώσεις αλλαγής που δεν αφορά βάρδιες εντός του ίδιου 24ώρου, χρησιμοποιείται το έντυπο Φ.123 «Αίτηση χωρίς υπερωριακή αμοιβή». Στις περιπτώσεις αυτές, λαμβάνει την αποζημίωση το πρόσωπο που επρόκειτο να εργαστεί, και όχι το άτομο που τελικά εκτέλεσε την υπηρεσία. Από τον έλεγχο διαπιστώσαμε τα πιο κάτω:

- ◆ Οι αιτήσεις δεν εγκρίνονται από τον Αξιωματικό Ασφάλειας, όπως προβλέπεται στο πιο πάνω έντυπο.

- ◆ Δεν διενεργείται ικανοποιητική παρακολούθηση των αλλαγών από το Γραφείο Ασφαλείας, το οποίο είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση του προγράμματος εργασίας. Ενδεικτικά αναφέρουμε την περίπτωση δεσμοφύλακα, ο οποίος τον Ιανουάριο 2025 εργάστηκε τρεις φορές στη θέση άλλων συναδέλφων του, ενώ άλλοι εργάστηκαν αντ' αυτού 13 φορές. Ως αποτέλεσμα, από τις 10/1 έως τις 28/1 ο εν λόγω δεσμοφύλακας εμφανιζόταν ως να εργαζόταν βάσει του προγράμματος, χωρίς όμως να προσφέρει πραγματική εργασία. Μετά από διερεύνηση με τον ίδιο τον δεσμοφύλακα, επιβεβαιώθηκε ότι εργάστηκε επιπλέον βάρδιες, για λογαριασμό συναδέλφων του τον προηγούμενο μήνα, αλλά το Γραφείο Ασφαλείας δεν τήρησε σχετικά στοιχεία.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Η Διεύθυνση των Φυλακών να εκδώσει σαφείς οδηγίες για την έγκριση και αποτελεσματική παρακολούθηση αυτών των περιπτώσεων.

3.3.4 Ετοιμασία εντύπων ΤΦ.50. Λαμβάνοντας υπόψη τους Ημερήσιους Καταλόγους Καθηκόντων, το λογιστήριο του Τμήματος ετοιμάζει τα ατομικά μηνιαία έντυπα ΤΦ.50 για κάθε δεσμοφύλακα, τα οποία αποτελούν τη βάση για τον υπολογισμό των υπερωριών και των σχετικών επιδομάτων που καταβάλλονται. Για σκοπούς επαλήθευσης της αξιοπιστίας των στοιχείων που περιλαμβάνονται στα έντυπα αυτά, επιλέχθηκε δείγμα προσωπικού που εργάζεται σε πρωινές και απογευματινές βάρδιες, περιλαμβάνεται στους Ημερήσιους Καταλόγους Καθηκόντων και εφαρμόζει τα δύο συστήματα παρακολούθησης του χρόνου εργασίας που αναφέρθηκαν πιο πάνω. Από τον έλεγχο των εντύπων ΤΦ.50 για τον Ιανουάριο 2025, εντοπίστηκαν τα εξής:

- (α) Παρόλο ότι στα έντυπα ΤΦ.50 προβλέπεται, σε ειδικό πεδίο, ο έλεγχος και υπογραφή τους, στην πράξη δεν διενεργείται οποιοσδήποτε έλεγχος ως προς την ορθότητά τους.
- (β) Όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, σε αρκετές περιπτώσεις οι δεσμοφύλακες δεν καταχωρίζουν τον χρόνο αποχώρησής τους στα χειρόγραφα Αρχεία Παρουσιών. Το πρόβλημα γίνεται εντονότερο στις περιπτώσεις ατόμων που εργάζονται διπλή βάρδια (πρωινή και απογευματινή), αφού βάσει των διαθέσιμων στοιχείων φαίνεται μόνο η προσέλευση τους στην εργασία το πρωί, χωρίς να είναι δυνατή η επιβεβαίωση της παραμονής τους στο καθήκον μέχρι την λήξη της δεύτερης βάρδιας.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί περίπτωση δεσμοφύλακα, ο οποίος κατέγραψε μόνο το χρόνο άφιξης το πρωί της 13.1.2025. Στη συνέχεια, με χειρόγραφο τροποποίηση του καταλόγου καθηκόντων, φαίνεται να εργάστηκε υπερωριακά και κατά την απογευματινή βάρδια, χωρίς ωστόσο να καταγράψει το χρόνο αποχώρησης του από το καθήκον. Σύμφωνα με το ηλεκτρονικό σύστημα (το οποίο δεν ελέγχεται από το λογιστήριο), ο δεσμοφύλακας αποχώρησε στις 17:44, ενώ η απογευματινή βάρδια ολοκληρώνεται στις 19:00. Παρόλα αυτά, ο δεσμοφύλακας αποζημιώθηκε υπερωριακά για ολόκληρη τη βάρδια.

- (γ) Διαπιστώθηκαν ασυμφωνίες μεταξύ των Ημερήσιων Καταλόγων Καθηκόντων, του χειρόγραφου Αρχείου Παρουσιών, του ηλεκτρονικού συστήματος και των εντύπων ΤΦ.50, οι οποίες δημιουργούν εύλογες ανησυχίες ως προς την αξιοπιστία των δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση του χρόνου εργασίας του προσωπικού και την καταβολή αποζημιώσεων/επιδομάτων. Συγκεκριμένα:

- ◆ Σε μία περίπτωση, δεσμοφύλακας φαίνεται να υπέγραψε στο Αρχείο Παρουσιών κατά την άφιξη του το πρωί της 1.1.2025, ενώ σύμφωνα με το έντυπο ΤΦ.50 τελούσε σε ημεραργία.

- ♦ Την επόμενη μέρα, το ίδιο άτομο δεν υπέγραψε καθόλου στο Αρχείο Παρουσιών ούτε κτύπησε κάρτα, ενώ στο ΤΦ.50 εμφανιζόταν ως να εργάστηκε το πρωί και το απόγευμα.
- ♦ Στις 5.1.2025, δεσμοφύλακας δεν υπέγραψε στο Αρχείο Παρουσιών, ωστόσο εμφανιζόταν ως να εργάστηκε σε πρωινή βάρδια τόσο στο ΤΦ.50 όσο και στον Ημερήσιο Κατάλογο Καθηκόντων. Σύμφωνα με το παλιό ηλεκτρονικό σύστημα καταγραφής της ώρας προσέλευσης, την συγκεκριμένη ημέρα ο δεσμοφύλακας αφίχθηκε στην εργασία του στις 9:38 και αποχώρησε στις 14:01, ενώ το ωράριο του είναι 6:45-13:00.
- ♦ Δεσμοφύλακας που εμφανιζόταν στον Ημερήσιο Κατάλογο Καθηκόντων ως να εργάστηκε υπερωριακά σε πρωινή βάρδια στις 31.1.2025, υπέγραψε το Αρχείο Παρουσιών μόνο κατά την άφιξή του το πρωί, χωρίς να κτυπήσει κάρτα. Στο έντυπο ΤΦ.50, πέραν της υπερωρίας για την πρωινή βάρδια, του πιστώθηκαν, εκ παραδρομής, άλλες 5,75 ώρες υπερωρίας.
- ♦ Στις 8.1.2025, δεσμοφύλακας που περιλαμβανόταν στην πρωινή βάρδια του Ημερήσιου Καταλόγου, σύμφωνα με το έντυπο ΤΦ.50 βρισκόταν σε άδεια. Ο εν λόγω υπάλληλος δεν υπέγραψε στο Αρχείο Παρουσιών, ούτε κατέγραψε την παρουσία του μέσω κάρτας.

Οι πιο πάνω διαπιστώσεις καταδεικνύουν ασυμφωνίες μεταξύ των διαφόρων μέσων καταγραφής παρουσίας και των εντύπων ΤΦ.50, γεγονός που εγείρει ανησυχίες για την αξιοπιστία των στοιχείων. Είναι εύλογο να νοηθεί ότι παρόμοια λάθη ή παραλείψεις ενδέχεται να παρατηρούνται και σε άλλες περιπτώσεις δεσμοφυλάκων που εργάζονται με το σύστημα βάρδιας, για τους οποίους, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, δεν εφαρμόζεται κανένα σύστημα καταγραφής του χρόνου εργασίας.

Συστάσεις Ελεγκτικής Υπηρεσίας:

- (i) Να εξεταστεί το ενδεχόμενο όπως τα έντυπα ΤΦ.50 τηρούνται σε ηλεκτρονική μορφή, μέσω μηχανογραφικού συστήματος με δυνατότητα σύνδεσής τους με το νέο σύστημα παρακολούθησης χρόνου εργασίας, το οποίο να διαθέτει κατάλληλες ασφαλιστικές δικλείδες για τη διασφάλιση της ακρίβειας και αξιοπιστίας των δεδομένων.
- (ii) Μέχρι την πλήρη αυτοματοποίηση της διαδικασίας, να διασφαλίζεται ότι τα έντυπα ΤΦ50 ελέγχονται και υπογράφονται από αρμόδιο λειτουργό πριν χρησιμοποιηθούν για σκοπούς πληρωμής των υπερωριών και των επιδομάτων.

3.3.5 Διάρκεια νυχτερινής εργασίας. Σύμφωνα με το άρθρο 9 του περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας Νόμου του 2002 (Ν.63(Ι)/2002), η διάρκεια της νυχτερινής εργασίας δεν πρέπει να υπερβαίνει, κατά μέσο όρο, τις οκτώ ώρες ανά εικοσιτετράωρο εντός περιόδου ενός μηνός, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό αυτό η εβδομαδιαία περίοδος ανάπαυσης. Επιπλέον, σύμφωνα με το εδάφιο (2) του ίδιου άρθρου, εργαζόμενοι που εκτελούν νυχτερινή εργασία η οποία συνεπάγεται ιδιαίτερους κινδύνους ή σημαντική σωματική ή πνευματική καταπόνηση, δεν επιτρέπεται να εργάζονται πέραν των οκτώ ωρών εντός κάθε εικοσιτετράωρου στο οποίο περιλαμβάνεται νυχτερινή απασχόληση.

Διαπιστώσαμε ότι ορισμένοι δεσμοφύλακες φαίνεται να επιδιώκουν, για προσωπικούς λόγους, να εργάζονται κυρίως σε νυχτερινές βάρδιες, με αποτέλεσμα ο μέσος όρος των ωρών εργασίας τους κατά τη διάρκεια της νύκτας να υπερβαίνει σημαντικά το ανώτατο όριο των οκτώ ωρών, κατά παράβαση των διατάξεων του εν λόγω Νόμου.

3.4 Θέμα: Υπερωριακή απασχόληση

Όπως παρουσιάζεται στο πιο κάτω γραφικό, τα τελευταία έτη το κόστος υπερωριακής απασχόλησης παρουσιάζει σημαντική αύξηση, η οποία αποδίδεται σε διάφορους παράγοντες, όπως η αύξηση του αριθμού των κρατουμένων, οι διευρυμένες υπηρεσιακές ανάγκες, καθώς και η ανεπάρκεια προσωπικού για την κάλυψη όλων των αναγκών.

Ως αποτέλεσμα, καθίσταται αναγκαία η καθημερινή υπερωριακή απασχόληση σημαντικού αριθμού δεσμοφυλάκων. Από τον έλεγχο της διαδικασίας παρακολούθησης και τεκμηρίωσης της υπερωριακής εργασίας, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

3.4.1 Προσωπικό που περιλαμβάνεται στον Ημερήσιο Κατάλογο Καθηκόντων. Όπως αναφέρεται στην ενότητα 3.3, στον Ημερήσιο Κατάλογο Καθηκόντων, ο οποίος ετοιμάζεται από το Γραφείο Ασφαλείας των Φυλακών, περιλαμβάνονται οι δεσμοφύλακες που εργάζονται με το σύστημα βάρδιας, καθώς και ορισμένοι που εκτελούν ημερήσια καθήκοντα σε εξαήμερη βάση.

Η κλήση για υπερωριακή εργασία καταγράφεται στον εν λόγω κατάλογο με την ένδειξη «✓» δίπλα από τον αριθμό του δεσμοφύλακα που καλείται να εργαστεί υπερωριακά. Παράλληλα, τηρείται χειρόγραφο βιβλίο με τίτλο «Έκτακτη Κλήση», στο οποίο καταχωρίζεται η ώρα έναρξης και λήξης της υπερωριακής εργασίας, για κάθε δεσμοφύλακα που εργάζεται υπερωριακά. Το βιβλίο αυτό υπογράφεται από τον Φρούραρχο και τον Αξιωματικό Υπηρεσίας, για σκοπούς επαλήθευσης και εγκυρότητας των στοιχείων.

Από τη σύγκριση των στοιχείων του βιβλίου «Έκτακτη Κλήση» με τους Ημερήσιους Καταλόγους Καθηκόντων, διαπιστώθηκαν τα εξής:

- ♦ Εντοπίστηκαν περιπτώσεις όπου οι καταχωρίσεις στο βιβλίο δεν έφεραν την υπογραφή του Αξιωματικού Υπηρεσίας ακόμη και μετά την πάροδο αρκετών μηνών, γεγονός που υπονομεύει την αξιοπιστία και την εφαρμογή δικλείδων εσωτερικού ελέγχου επί της διαδικασίας. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τις ενδοτμηματικές εντολές ημερ. 12.10.2017 και 13.10.2016, ο Αξιωματικός Υπηρεσίας οφείλει να ελέγχει και να υπογράφει το βιβλίο «Έκτακτη Κλήση» την ίδια ή, το αργότερο, την επόμενη εργάσιμη ημέρα.
- ♦ Όταν κατά την ετοιμασία της μισθοδοσίας το λογιστήριο εντοπίζει δεσμοφύλακες με την ένδειξη «✓» στον Ημερήσιο Κατάλογο αλλά χωρίς καταχώριση στο βιβλίο «Έκτακτη Κλήση», ετοιμάζει συγκεντρωτική κατάσταση (εκ των υστέρων), η οποία υπογράφεται και πάλι εκ των υστέρων από

τους Αξιωματικούς Υπηρεσίας της εν λόγω ημερομηνίας. Ενδεικτικά, για την περίοδο Ιουνίου – Αυγούστου 2024, ετοιμάστηκε κατάσταση που περιλάμβανε 14 δεσμοφύλακες ως να εργάστηκαν υπερωριακά, που δεν είχαν καταχωριστεί στο βιβλίο, από τις οποίες, ορισμένες δεν είχαν ακόμη εγκριθεί, μέχρι την ημερομηνία του ελέγχου μας, τον Απρίλιο του 2025 από τον τότε Αξιωματικό Υπηρεσίας. Η πρακτική αυτή δεν διασφαλίζει την έγκαιρη, πλήρη και τεκμηριωμένη καταγραφή των πραγματικών υπερωριών.

- ♦ Σε περιπτώσεις όπου δεσμοφύλακας εργάζεται πέραν του κανονικού ωραρίου της βάρδιας του, αλλά δεν έχει σημειωθεί στον Ημερήσιο Κατάλογο Καθηκόντων, η καταχώριση στο βιβλίο «Εκτακτη Κλήση» δεν συνοδεύεται από επιπρόσθετη έγκριση από τη Διοίκηση, όπως θα έπρεπε.

Συστάσεις Ελεγκτικής Υπηρεσίας:

- (i) Να διασφαλίζεται η έγκαιρη υπογραφή του βιβλίου «Εκτακτη Κλήση» από τον Αξιωματικό Υπηρεσίας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της σχετικής ενδοτμηματικής οδηγίας.
- (ii) Σε περιπτώσεις όπου, εκ παραδρομής, δεν καταχωρίστηκαν καθήκοντα υπερωριακής εργασίας στο βιβλίο, να ετοιμάζεται σχετική κατάσταση η οποία θα υπογράφεται από τον Φρούραρχο και τον Αξιωματικό Υπηρεσίας και θα υποβάλλεται για τελική έγκριση στον Διευθυντή.
- (iii) Ο έλεγχος από το λογιστήριο να διενεργείται αμέσως μετά τη λήξη κάθε μήνα, ώστε να διασφαλίζεται η έγκαιρη καταχώριση όλων των υπερωριών.

3.4.2 Προσωπικό που εργάζεται σε ημερήσια καθήκοντα. Σύμφωνα με το άρθρο 9(4) των περί Υπηρεσίας Φυλακών Κανονισμών του 2020 (Κ.Δ.Π. 19/2000), κάθε μέλος του προσωπικού υποχρεούται να προσέρχεται για υπερωριακή εργασία οποτεδήποτε, εφόσον ο Διευθυντής κρίνει ότι συντρέχει σχετική ανάγκη, έναντι υπερωριακής απασχόλησης.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την εγκύκλιο επιστολή του ΤΔΔΠ ημερομηνίας 4.3.2025, τα αιτήματα για υπερωριακή απασχόληση θα πρέπει να είναι σαφώς καθορισμένα, επαρκώς τεκμηριωμένα και να εγκρίνονται εκ των προτέρων για περιορισμένη χρονική διάρκεια, με δυνατότητα επανεξέτασης σε περίπτωση ανανέωσης.

Όταν μέλη του προσωπικού που εκτελούν ημερήσια καθήκοντα χρειάζεται να παραμείνουν πέραν του κανονικού τους ωραρίου για σκοπούς ολοκλήρωσης των εργασιών τους, η σχετική έγκριση για υπερωριακή απασχόληση παρέχεται συνήθως προφορικά από τον άμεσο προϊστάμενό τους. Δεν προβλέπεται διαδικασία εξασφάλισης εκ των προτέρων γραπτής έγκρισης ή επίσημη τεκμηρίωση της ανάγκης για υπερωριακή εργασία.

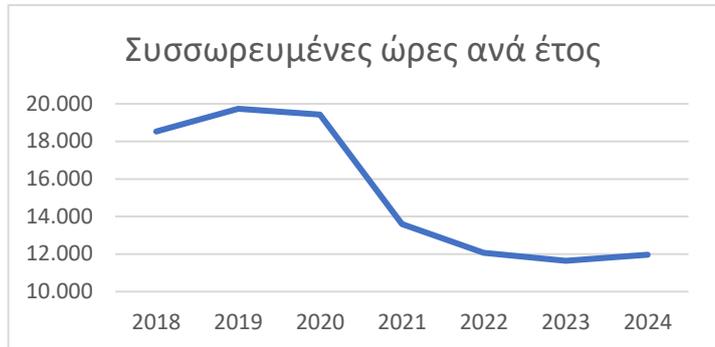
Συστάσεις Ελεγκτικής Υπηρεσίας:

- (i) Να ετοιμάζεται γραπτό αίτημα για κάθε υπερωριακή εργασία, το οποίο να περιλαμβάνει τη διάρκεια και τη φύση της εργασίας που θα εκτελεστεί και να υποβάλλεται στον Γενικό Διευθυντή του ΥΔΔΤ για προέγκριση.
- (ii) Για επαναλαμβανόμενες ή διαρκείς ανάγκες (π.χ. κάλυψη καθηκόντων λόγω ελλείψεων προσωπικού), να παρέχεται γενική προέγκριση με σαφώς καθορισμένα όρια διάρκειας και ωρών και προσδιορισμό του εξουσιοδοτημένου προσώπου για τις καθημερινές εγκρίσεις.
- (iii) Σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, όπου δεν είναι εφικτή η γραπτή προέγκριση από τον Γενικό Διευθυντή, η ανάγκη υπερωριακής εργασίας να τεκμηριώνεται αμέσως μετά την ολοκλήρωσή της,

κατά προτίμηση μέχρι την επόμενη εργάσιμη ημέρα. Η τεκμηρίωση να περιλαμβάνει περιγραφή του κατεπείγοντος λόγου, την διάρκεια και την υπογραφή του άμεσου προϊστάμενου.

3.4.3 Παροχή ελεύθερου χρόνου στο προσωπικό που δεν απασχολείται με το σύστημα βάρδιας.

Όπως προκύπτει από το σχετικό γραφικό, οι συσσωρευμένες ώρες ελεύθερου χρόνου που πιστώνονται στο προσωπικό παραμένουν σχετικά σταθερές τα τελευταία έτη. Η αισθητή μείωση αποδίδεται στην πληρωμή εντός του 2021, όλων των ωρών που είχε σε πίστωση του το προσωπικό μέχρι το 2014.

Από την επισκόπηση του καταλόγου του προσωπικού με πιστωμένες ώρες ελεύθερου χρόνου, διαπιστώθηκε ότι το 95% του συνόλου αφορά σε μόλις 19 άτομα, εκ των οποίων πέντε είναι αξιωματικοί που υποχρεούνται, όταν εκτελούν καθήκοντα αξιωματικού υπηρεσίας, να εργάζονται υπερωριακά για συγκεκριμένο αριθμό ωρών.

Ο έλεγχος ανέδειξε τα ακόλουθα προβλήματα:

- ◆ Οι καταστάσεις παρακολούθησης των ωρών δεν είχαν ενημερωθεί από το 2022. Η ενημέρωση πραγματοποιήθηκε εκ των υστέρων, μετά την έναρξη του ελέγχου.
- ◆ Στο δείγμα των ατομικών καταστάσεων που εξετάστηκε, εντοπίστηκαν αριθμητικά και χρονολογικά λάθη, που αλλοίωναν το υπόλοιπο των ωρών κάθε έτους.
- ◆ Αν και προβλέπεται υπογραφή του Διευθυντή στις εν λόγω καταστάσεις, στην πράξη δεν διενεργείται κανένας έλεγχος ή επικύρωση.
- ◆ Μέχρι το 2023, ορισμένοι δεσμοφύλακες λάμβαναν, κατόπιν αιτήματός τους, κατάσταση από το παλαιό σύστημα παρακολούθησης του χρόνου, η οποία υπογραφόταν από τον προϊστάμενό τους. Στη βάση αυτής, υπολόγιζαν μόνοι τους τον επιπλέον χρόνο εργασίας τους, ο οποίος τους πιστωνόταν σε ελεύθερο χρόνο. Η πρακτική που εφαρμοζόταν ενέχει σοβαρές αδυναμίες και παραβιάζει σημαντικές πρόνοιες του νομικού πλαισίου που αφορά στην υπερωριακή απασχόληση. Συγκεκριμένα:
  - Παραβλέπει το γεγονός ότι, όπως αναφέρουμε στην παράγραφο 3.3.2 πιο πάνω, ο συμψηφισμός πλεονασματικού και ελλειμματικού χρόνου οφείλει να γίνεται στο τέλος του ημερολογιακού έτους και ο δεδουλευμένος χρόνος που παραμένει πέραν του κανονικού ωραρίου αγνοείται στο ετήσιο κλείσιμο.
  - Η έγκριση του προϊστάμενου όχι μόνο δεν ήταν εκ των προτέρων αλλά οι καταστάσεις που εγκρίνονταν εκ των υστέρων κάλυπταν υπερβολικά μεγάλα χρονικά διαστήματα, έως και 15 μηνών, καθιστώντας αδύνατο για τον προϊστάμενο να ελέγξει εάν η υπερωριακή εργασία για κάθε ημέρα ήταν πράγματι δικαιολογημένη.
  - Ο υπολογισμός του επιπλέον χρόνου γινόταν με αναλογία 1:1, αντί της ισχύουσας φόρμουλας, γεγονός που οδηγούσε σε μη ορθό υπολογισμό των ωρών.
  - Οι χρονικές περίοδοι καταγράφονταν στην ατομική κατάσταση σε ωρολογιακή μορφή (ώρες : λεπτά) και αθροίζονταν σε δεκαδικές τιμές, χωρίς να προηγηθεί η απαραίτητη μετατροπή, με αποτέλεσμα να προκύπτουν λανθασμένα αποτελέσματα.

- Σε δεσμοφύλακα πιστώθηκαν 1.025 ώρες και 16 λεπτά ελεύθερος χρόνος για την περίοδο 1.1.2019 - 31.3.2020, καθώς και 263 ώρες και 6 λεπτά για την περίοδο από 1.3.2020 - 31.7.2020. Όπως προκύπτει, εκ παραδρομής του πιστώθηκε δύο φορές ο επιπλέον χρόνος που εργάστηκε κατά την περίοδο 1.3.2020 - 31.3.2020.
- Από περαιτέρω έλεγχο του πιο πάνω μήνα, διαπιστώθηκε ότι τις ημέρες όπου υπήρχαν μονές καταχωρίσεις στο ηλεκτρονικό σύστημα παρακολούθησης του χρόνου, και επομένως δεν ήταν ορθά καταγεγραμμένη η ώρα προσέλευσης ή αποχώρησής του από την εργασία, η ώρα που κατέγραφε ο δεσμοφύλακας στις δύο προαναφερόμενες καταστάσεις των περιόδων 1.1.2019-31.3.2020 και 1.3.2020-31.3.2020, για την κοινή περίοδο 1.3.2020-31.3.2020, διέφερε χωρίς τεκμηρίωση, με αποτέλεσμα να προκύπτει διαφορά 6 ωρών και 19 λεπτών στο συνολικό χρόνο του μήνα.
- Οι σχετικές υπερωρίες δεν καταγράφονταν στο βιβλίο «Έκτακτη Κλήση».

Συστάσεις Ελεγκτικής Υπηρεσίας:

- (i) Οι ατομικές καταστάσεις πρέπει να ενημερώνονται τακτικά, να ελέγχονται από αρμόδιο λειτουργό και ο Διευθυντής των Φυλακών να ενημερώνεται σχετικά στο τέλος του έτους.
- (ii) Ο υπολογισμός των ωρών να γίνεται με βάση τις ισχύουσες εγκυκλίους και αναλογίες υπερωριακής απασχόλησης.

3.4.4 Υπερωριακή αποζημίωση που υπερβαίνει τη μηνιαία μισθοδοσία. Σύμφωνα με το εγχειρίδιο και τις σχετικές εγκυκλίους του ΤΔΔΠ, η υπερωριακή απασχόληση αποζημιώνεται είτε σε χρήμα, είτε με παραχώρηση ελεύθερου χρόνου, είτε με συνδυασμό των δύο. Επιπλέον, προβλέπεται ότι σε καμία περίπτωση η υπερωριακή αποζημίωση υπαλλήλου δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το ύψος της μηνιαίας του μισθοδοσίας.

Διαπιστώθηκε ότι στις περιπτώσεις όπου η χρηματική υπερωριακή αποζημίωση θα υπερέβαινε τη μηνιαία μισθοδοσία του δεσμοφύλακα, η καταβολή του επιδόματος περιορίζεται στο ύψος του μισθού του και το υπόλοιπο παραχωρείται ως ελεύθερος χρόνος.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Να τεθούν ασφαλιστικές δικλείδες έτσι ώστε, όταν η υπερωριακή αποζημίωση ενός δεσμοφύλακα φθάνει το ύψος της μηνιαίας του μισθοδοσίας, να μην τοποθετείται σε νέα υπερωριακά καθήκοντα.

3.4.5 Απασχόληση δεσμοφυλάκων σε καθήκοντα μη συναφή με την ασφάλεια των Φυλακών. Διαπιστώθηκε ότι αρκετός αριθμός δεσμοφυλάκων απασχολείται σε καθήκοντα διοικητικής ή υποστηρικτικής φύσεως, τα οποία δεν συνδέονται άμεσα με την ασφάλεια ή τη φύλαξη των κρατουμένων. Αναφέρονται ενδεικτικά οι δεσμοφύλακες που υπηρετούν στο λογιστήριο, το αρχείο ή το παντοπωλείο των Φυλακών.

Η πρακτική αυτή μειώνει τη διαθεσιμότητα του επιχειρησιακού προσωπικού, συμβάλλει στην αύξηση των αναγκών για υπερωριακή εργασία και αυξάνει το σχετικό κόστος.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Η Διεύθυνση να ζητήσει από το ΤΔΔΠ την τοποθέτηση γραμματειακού και διοικητικού προσωπικού για την κάλυψη των αναγκών αυτών, ώστε όλοι οι δεσμοφύλακες να απασχολούνται αποκλειστικά με επιχειρησιακά καθήκοντα, σύμφωνα με τη φύση και τον ρόλο της θέσης τους.

3.5 Θέμα: Άδειες Ασθενείας

3.5.1 Αριθμός αδειών ασθενείας. Από στοιχεία που τηρούνται στο ΤΦ, παρατηρήσαμε ότι για το έτος 2024, ποσοστό της τάξεως του 17% του προσωπικού (23% το 2023 και 27% το 2022) έλαβε άδεια ασθενείας πέραν των 42 ημερών, ενώ ποσοστό περίπου 5% (7% το 2023 και 6% το 2022) έλαβε άδεια ασθενείας μεταξύ 35-42 ημερών.

Πίνακας 2: Άδειες Ασθενείας για τα έτη 2021-2024								
Αρ. Ατόμων	2021	2022	2023	2024				
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	398	407	407	445				
42 ημέρες	3	7	3	2	0,75%	1,72%	0,74%	0,45%
Άτομα με >42 ημέρες άδεια ασθενείας:								
43 ημέρες - 2 μήνες	32	27	19	20	8,04%	6,63%	4,67%	4,49%
2-6 μήνες	53	53	58	42	13,32%	13,02%	14,25%	9,44%
6+ μήνες	23	29	18	13	5,78%	7,13%	4,42%	2,92%
Πέραν των 42 ημερών:	108	109	95	75	27,14%	26,78%	23,34 %	16,85%

Από περαιτέρω ανάλυση των δεδομένων για τις τρεις τελευταίες χρονιές (2022-2024), εντοπίσαμε αρκετές περιπτώσεις εργαζομένων στις Φυλακές που συστηματικά λαμβάνουν άδεια ασθενείας πέραν των 42 ημερών.

Συνολικά 171 άτομα είχαν λάβει άδεια ασθενείας πέραν των 42 ημερών σε τουλάχιστον μία από τις τρεις χρονιές. Από αυτά, τα 44 (26%) είχαν λάβει άδεια ασθενείας πέραν των 42 ημερών και στις δύο τελευταίες χρονιές ενώ 34 άτομα και στις τρεις τελευταίες χρονιές (20%). Οι αριθμοί αυτοί αντιστοιχούν στο 10% και στο 8%, περίπου αντίστοιχα για κάθε περίπτωση, του συνόλου του προσωπικού που εργάζεται στο Τμήμα Φυλακών.

Τα ποσοστά αυτά είναι υψηλά, και επιδρούν αρνητικά στα θέματα στελέχωσης των Φυλακών.

3.5.2 Καυστέρηση στην προσκόμιση δικαιολογητικών για άδειες ασθενείας. Από τον δειγματοληπτικό έλεγχο περιπτώσεων που αφορούν στις καταγεγραμμένες απουσίες για λόγους ασθένειας, κατά τη χρονική περίοδο 1.1.2023-31.5.2025, διαπιστώθηκε ότι αριθμός μελών εξακολουθεί να καθυστερεί σημαντικά να προσκομίσει τα αναγκαία ιατρικά πιστοποιητικά/δικαιολογητικά για την αιτιολόγηση των αδειών ασθενείας του, κατά παράβαση των

επαναλαμβανόμενων ενδομηματικών οδηγιών της Διεύθυνσης, που αφορούν στην επισήμανση της υποχρέωσης για προσκόμιση πρωτότυπου ιατρικού πιστοποιητικού μέχρι την επόμενη εργάσιμη ημέρα.

Συγκεκριμένα, εντοπίστηκαν έξι περιπτώσεις δεσμοφυλάκων όπου τα σχετικά πιστοποιητικά για 38 απουσίες στην περίοδο Φεβρουαρίου-Μαΐου του 2025 δεν είχαν ακόμη προσκομιστεί. Σημειώνεται ότι πέντε από αυτά αφορούσαν τον Φεβρουάριο και άλλα επτά τον Μάρτιο του 2025, άρα παρουσίαζαν καθυστέρηση πέραν των δύο μηνών.

Ενδεικτικά αναφέρουμε δύο περιπτώσεις δεσμοφυλάκων οι οποίοι δεν είχαν ακόμη προσκομίσει ιατρικά πιστοποιητικά που αφορούσαν 12 αναρρωτικές άδειες της περιόδου Φεβρουαρίου - Μαΐου 2025. Στην μία περίπτωση τα πιστοποιητικά προσκομίστηκαν κατά τη διάρκεια του ελέγχου.

Επισημαίνουμε ότι, λόγω της καθυστέρησης στην προσκόμιση των ιατρικών πιστοποιητικών, από μέρους του προσωπικού των Φυλακών, παρεμποδίζεται η διαδικασία παραπομπής των περιστατικών στο αρμόδιο Ιατροσυμβούλιο για επανεξέτασή τους κατά τον ουσιώδη χρόνο, με αποτέλεσμα την αποστέρωση της δυνατότητας αξιολόγησης των αδειών ασθένειας, στη βάση της πραγματικής κατάστασης της υγείας του ασθενή κατά τη δεδομένη περίοδο.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Πλήρης συμμόρφωση του προσωπικού με τις ενδομηματικές εντολές που εκδόθηκαν από το ΤΦ.

3.5.3 Παραπομπή σε Ιατροσυμβούλιο.

(α) Εκκρεμούσες απαντήσεις Ιατροσυμβουλίου. Από στοιχεία του ΤΦ, κατά την 30.4.2025 εκκρεμούσαν απαντήσεις σε 13 επιστολές παραπομπής του ΤΦ προς το αρμόδιο Ιατροσυμβούλιο οι οποίες αφορούσαν σε 12 μέλη του προσωπικού. Οι 10 περιπτώσεις παραπέμφθηκαν περί τα τέλη του 2024 και οι τρεις, η μία τον Μαρτίου 2024 και οι άλλες δύο τον Αυγούστου -Σεπτεμβρίου 2024.

(β) Καθυστέρηση στην παραπομπή σε Ιατροσυμβούλιο. Έχει παρατηρηθεί ότι, σε αρκετές περιπτώσεις, μέλη του Τμήματος λαμβάνουν μεγάλο αριθμό ολιγοήμερων αναρρωτικών αδειών, για τις οποίες η παραπομπή σε Ιατροσυμβούλιο και κατά συνέπεια η εξέταση τους γίνεται συνολικά και σε μεταγενέστερο χρόνο από τον χρόνο ασθένειας, με αποτέλεσμα τα ιατρικά θέματα για τα οποία τους δόθηκε αναρρωτική άδεια να έχουν ξεπεραστεί. Ως αποτέλεσμα το Ιατροσυμβούλιο δεν έχει τη δυνατότητα να τα εξετάσει και να επιβεβαιώσει την ασθένεια. Ενδεικτικά αναφέρουμε περίπτωση μέλους του ΤΦ που, για τα έτη 2023 και 2024, παραπέμφθηκε οχτώ φορές σε Ιατροσυμβούλιο, για αναρρωτικές άδειες που υπερέβαιναν τις 42 ημέρες, για 88 ξεχωριστές αιτήσεις αδειών ασθένειας που αφορούν, συνολικά, σε 323 ημέρες:

Πίνακας 3: Παραπομπές σε ιατροσυμβούλιο

Περίοδος για την οποία αφορούσε η παραπομπή	Σύνολο Πιστοποιητικών Αδειών Ασθενείας	Σύνολο Ημερών Ασθενείας	Παραπομπή σε Ιατροσυμβούλιο	Έγκριση Ιατροσυμβουλίου
18.3.23-3.5.23	7	29	5.2023	23.5.2023
9.5.23-2.8.23	11	50	8.2023	16.8.2023
3.8.23-7.11.23	16	53	11.2023	18.1.2024
11.11.23-25.12.23	7	31	2.2024	20.2.2024
23.3.24-2.4.24	3	6	4.2024	17.5.2024
8.4.24-9.8.24	22	74	9.2024	19.9.2024
10.8.24-19.10.24	10	38	10.2024	4.11.2024
24.10.24-28.12.24	12	42	1.2025	18.2.2025

Όπως προκύπτει από τα πιο πάνω, οι παραπομπές σε ιατροσυμβούλια καλύπτουν μεγάλο αριθμό πιστοποιητικών αδειών ασθένειας, με συνέπεια να μεσολαβεί αρκετό χρονικό διάστημα από την ημερομηνία του πρώτου πιστοποιητικού μέχρι την ημερομηνία της παραπομπής και έγκρισης της άδειας από το Ιατροσυμβούλιο.

(γ) Παραπομπή αδειών ασθενείας σε Ιατροσυμβούλιο. Από δειγματοληπτικό έλεγχο σε φακέλους μελών του ΤΦ έχουν παρατηρηθεί λάθη και παραλείψεις όσον αφορά στις παραπομπές σε Ιατροσυμβούλιο:

- ◆ Δύο άδειες ασθενείας στις 5-6.10.24 και 12-13.10.24 για συνολικό αριθμό τεσσάρων ημερών, δεν συμπεριλήφθηκαν στη σχετική παραπομπή στο Ιατροσυμβούλιο ημερ.15.10.2024.
- ◆ Μέλος το οποίο για το 2024 είχε λάβει συνολικά 46 ημέρες αναρρωτικής άδειας, δεν παραπέμφθηκε σε Ιατροσυμβούλιο, σε σχέση με τις 4 μέρες πέραν των 42.
- ◆ Σε μία περίπτωση, παρόλο που το ιατρικό πιστοποιητικό αφορούσε στην περίοδο από 24-29.6.2023, η αίτηση προς το Ιατροσυμβούλιο και η συνεπακόλουθη έγκριση/σύσταση αναρρωτικής άδειας λανθασμένα κάλυψε την περίοδο 24-28.6.2023, με αποτέλεσμα μία ημέρα να μην τύχει της σχετικής έγκρισης από το Ιατροσυμβούλιο

(δ) Δεσμοφύλακας δεν προσήλθε σε Ιατρικά Συμβούλια στα οποία είχε κληθεί για επανεξέταση. Συγκεκριμένος δεσμοφύλακας είχε λάβει 106 ημέρες άδεια ασθενείας από το 2023 και παραπέμφθηκε με επιστολή ημερομηνίας 25.10.24 σε Ιατροσυμβούλιο για εξέταση του κατά πόσο είναι ικανός να εκτελέσει τα καθήκοντά του. Το Ιατροσυμβούλιο, με επιστολή του ημερομηνίας 11.4.2025, ενημέρωσε το ΤΦ ότι ο συγκεκριμένος δεσμοφύλακας δεν προσήλθε σε δύο Ιατροσυμβούλια στα οποία είχε προσκληθεί (13.1.25 και 31.3.2025), συνεπώς η περίπτωση του δεν εξετάστηκε, αλλά δεν φαίνεται να υπέστη οποιεσδήποτε συνέπειες για την παράληψή του αυτή.

3.5.4 Γνωμάτευση ικανότητας. Για δύο μέλη του προσωπικού του ΤΦ, τα οποία απουσιάζουν με μακροχρόνιες άδειες ασθενείας, το Τμήμα έχει προχωρήσει με την αποστολή επιστολών προς τη Διευθύντρια Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας ημερομηνίας 31.12.2024 με τις οποίες ζητείται γνωμάτευση Ιατροσυμβουλίου για το κατά πόσο είναι ικανοί να εκτελούν τα καθήκοντά τους βάσει του Σχεδίου Υπηρεσίας με το οποίο προσλήφθηκαν/προάχθηκαν. Η επιστολή αυτή δεν έχει ακόμη απαντηθεί από τις Ιατρικές Υπηρεσίες. Σε σχέση με τις περιπτώσεις αυτές αναφέρουμε τα ακόλουθα:

- ◆ Μέλος, το οποίο βρισκόταν με απόσπαση εκτός του ΤΦ από το 2018, επέστρεψε στο Τμήμα τον Σεπτέμβριο 2023 και προάχθηκε στη θέση του Επιθεωρητή. Το μέλος αυτό βρισκόταν σε αναρρωτική άδεια από την ημερομηνία λήξης της απόσπασής του μέχρι και την 31.12.2024, για συνολικά 488 ημέρες. Για την περίοδο από τις 7.10.2024 μέχρι και τις 31.12.2024 βρισκόταν σε άδεια ασθενείας άνευ απολαβών (βάση του άρθρου 11 των περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) Κανονισμών του 1995 (Κ.Δ.Π. 101/95)) καθώς είχε υπερβεί τις 360 ημέρες συνεχόμενης άδειας ασθενείας.

Η άδεια ασθενείας του διακόπηκε το 2025, καθώς παρουσιάστηκε στο ΤΦ την 2.1.2025, (δηλαδή μόνο για μια μέρα) με αποτέλεσμα να δικαιούται εκ νέου άδεια ασθενείας με απολαβές. Σημειώνεται ότι, από τις 3.1.2025 μέχρι και τις 30.4.2025, ημερομηνία του ελέγχου μας, το μέλος βρισκόταν με άδεια ασθενείας.

Το Ιατροσυμβούλιο, στις 30.1.2024, αφού εξέτασε την υπόθεση του πιο πάνω μέλους, σύμφωνα με τις ιατρικές εκθέσεις των θεραπόντων ιατρών του και την κλινική εξέταση, διαπίστωσε τα ιατρικά θέματα που αντιμετωπίζει και συνέστησε την αλλαγή των καθηκόντων του και την απόσπασή του σε άλλο Τμήμα/Υπηρεσία.

Στις 6.6.2024, το Ιατροσυμβούλιο συνήλθε εκ νέου για να εξετάσει την πιο πάνω περίπτωση, ενέκρινε την άδεια ασθενείας και συνέστησε και πάλι την αλλαγή καθηκόντων και την απόσπασή του σε άλλο Τμήμα/Υπηρεσία.

Στις 10.9.2024, το Ιατροσυμβούλιο επαναξιολόγησε την περίπτωση και αφού έλαβε υπόψη την ιατρική έκθεση του θεράποντος ιατρού, με επιστολή του ημερομηνίας 22.11.2024, επανέλαβε την απόφασή του ημερομηνίας 30.1.2024.

Το ΤΦ, με επιστολή του ημερομηνίας 31.12.2024 προς τη Διευθύντρια Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, ζήτησε γνωμάτευση για το κατά πόσο το μέλος είναι ικανό να εκτελεί τα καθήκοντα του βάσει του Σχεδίου Υπηρεσίας με το οποίο προάχθηκε. Η επιστολή δεν έχει ακόμη απαντηθεί.

- ◆ Μέλος του Τμήματος, με βεβαρημένο ιατρικό ιστορικό, λαμβάνει κατά τα τελευταία πέντε χρόνια πέραν των 200 ημερών άδειας ασθενείας ετησίως. Τα δύο τελευταία έτη έλαβε άδεια ασθενείας 317 (2024) και 227 (2023) ημερών, ενώ η συνεχόμενη άδεια του από το 2024 διακόπηκε το 2025

καθώς παρουσιάστηκε στο ΤΦ την 2.1.2025. Σημειώνεται ότι από τις 3.1.2025 μέχρι και τις 30.4.2025, ημερομηνία του ελέγχου μας, το μέλος βρισκόταν με άδεια ασθενείας. Σημειώνεται ότι το μέλος είχε προαχθεί σε Αρχιδεσμοφύλακα.

Το Ιατροσυμβούλιο, στις 18.3.2021, αφού εξέτασε την υπόθεση του πιο πάνω μέλους, σύμφωνα με τις ιατρικές εκθέσεις των θεραπόντων ιατρών του και την κλινική εξέταση, διαπίστωσε τα ιατρικά θέματα που αντιμετωπίζει και συνέστησε την αλλαγή των καθηκόντων του.

Στις 21.11.2024, το Ιατροσυμβούλιο συνήλθε εκ νέου και αφού εξέτασε την υπόθεση του πιο πάνω, διαπίστωσε τα ιατρικά θέματα που αντιμετωπίζει και ενέκρινε την άδεια ασθενείας του. Επιπρόσθετα, επανέλαβε στην πιο πάνω απόφαση του για την αλλαγή καθηκόντων του.

Το ΤΦ, με επιστολή του ημερομηνίας 31.12.2024 προς τη Διευθύντρια Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, ζήτησε όπως γίνει γνωμάτευση για το κατά πόσο το μέλος είναι ικανό να εκτελεί τα καθήκοντα του βάσει του Σχεδίου Υπηρεσίας με το οποίο προσλήφθηκε/προάχθηκε. Η επιστολή δεν έχει ακόμη απαντηθεί.

Για το εν λόγω μέλος εκκρεμεί η απάντηση για δύο παραπομπές σε Ιατροσυμβούλιο ημερ. 5.4.2024 και 31.12.2024.

3.6 Θέμα: Τήρηση Φακέλων Προσωπικού – Άδειες Ασθενείας και Ανάπαυσης

Από δειγματοληπτικό έλεγχο που διενεργήθηκε, διαπιστώθηκαν αδυναμίες σχετικά με την τήρηση των φακέλων του προσωπικού του ΤΦ όσον αφορά στην διαδικασία καταχώρισης και παρακολούθησης των αδειών ασθενείας και ανάπαυσης.

3.6.1 Άδειες Ασθενείας.

(α) Ιατρικά Πιστοποιητικά. Όπως αναφέρεται και σε προηγούμενη παράγραφο, έχει διαπιστωθεί ότι αριθμός μελών εξακολουθεί να καθυστερεί να προσκομίσει τα αναγκαία ιατρικά πιστοποιητικά/δικαιολογητικά για την αιτιολόγηση των αδειών ασθενείας του, κατά παράβαση των επαναλαμβανόμενων ενδοτμηματικών οδηγιών της Διεύθυνσης, που αφορούν στην επισήμανση της υποχρέωσης για προσκόμιση πρωτότυπου ιατρικού πιστοποιητικού μέχρι την επόμενη εργάσιμη ημέρα.

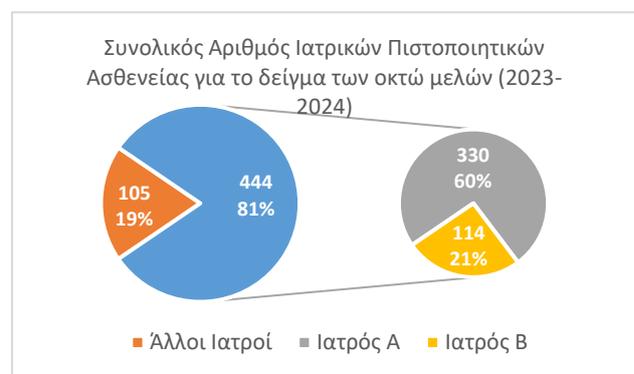
Επίσης παρατηρήθηκε ότι σε αρκετές περιπτώσεις κατά το 2023 και 2024, οκτώ μέλη του ΤΦ προσκόμιζαν καθυστερημένα τα ιατρικά πιστοποιητικά, ειδικά όταν αυτά αφορούσαν μεγάλο αριθμό απουσιών. Τα ιατρικά πιστοποιητικά προσκομίζονταν όλα μαζί σε μεταγενέστερο χρονικό σημείο, για το σύνολο των απουσιών που αφορούσαν στην περίοδο, ακόμη και σε διάστημα πέραν των δύο μηνών από την λήξη της σχετικής αναρρωτικής άδειας.

Ενδεικτικά αναφέρουμε περιπτώσεις όπου δεσμοφύλακας προσκόμισε τα σχετικά πιστοποιητικά για δύο αναρρωτικές άδειες (σύνολο τριών ημερών) από τις 3-4.11.2023 και 11.11.2023 στις 16.2.2024, ενώ για έξι αναρρωτικές άδειες (σύνολο 11 ημερών) που λήφθηκαν την περίοδο από 23.2.2024 – 20.4.2024, προσκόμισε όλα τα σχετικά ιατρικά πιστοποιητικά στις 17.5.2024.

Ο πιο πάνω δεσμοφύλακας συστηματικά προσκομίζει καθυστερημένα τα σχετικά ιατρικά τα οποία προέρχονται από δύο συγκεκριμένους γιατρούς.

Η καθυστέρηση στην προσκόμιση των ιατρικών πιστοποιητικών δυσχεραίνει την καταχώριση και παρακολούθηση των αδειών ασθενείας, καθώς και τη λήψη μέτρων, όπου απαιτείται, όπως η παραπομπή σε Ιατροσυμβούλιο σε περίπτωση υπέρβασης των 42 ημερών άδειας ασθενείας ή/και αποκοπή ημερών από την άδεια ανάπαυσης σε περίπτωση μη προσκόμισης ιατρικού πιστοποιητικού.

- (β) **Επισκόπηση και αντιστοίχιση ιατρικών πιστοποιητικών αναρρωτικής άδειας που προσκομίστηκαν από δεσμοφύλακες με τις σχετικές καταχωρίσεις στο σύστημα του Γενικού Συστήματος Υγείας («ΓεΣΥ»).** Όπως αναφέρεται και σε προηγούμενη παράγραφο, κατά τον δειγματοληπτικό έλεγχο που διενεργήθηκε αναφορικά με την αναρρωτική άδεια που έλαβαν μέλη του προσωπικού του ΤΦ, διαπιστώσαμε ότι, στο συνολικό δείγμα 17 προσωπικών φακέλων που εξετάστηκαν, περιλαμβάνονται οκτώ μέλη (47% του δείγματος) που απουσίαζαν για μεγάλο χρονικό διάστημα με άδεια ασθενείας (μεταξύ 43 και 229 ημερών ετησίως), για την αιτιολόγηση της οποίας προσκόμισαν ιατρικά πιστοποιητικά από δύο συγκεκριμένους ιατρούς.

Ο αριθμός των πιστοποιητικών που προσκόμισαν τα εν λόγω μέλη, καθώς και ο αριθμός των ημερών απουσίας με άδεια ασθενείας φαίνονται στους πιο κάτω πίνακες:

Πίνακας: Ανάλυση ιατρικών πιστοποιητικών βάσει στοιχείων των Φακέλων Αδειών του ΤΦ

Δεσμο-φύλακας	2023			2024		
	Συνολικά ιατρικά πιστοποιητικά στον Φάκελο Αδειών	Ιατρικά πιστοποιητικά από Ιατρό Α (ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ)	Ιατρικά πιστοποιητικά από Ιατρό Β (ΕΙΔΙΚΟΣ ΙΑΤΡΟΣ, ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟΣ)	Συνολικά ιατρικά πιστοποιητικά στον Φάκελο Αδειών	Ιατρικά πιστοποιητικά από Ιατρό Α (ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ)	Ιατρικά πιστοποιητικά από Ιατρό Β (ΕΙΔΙΚΟΣ ΙΑΤΡΟΣ, ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟΣ)
A	43	39* (91%)	-	22	22* (100%)	-
B**	45	9 (20%)	-	50	-	18 (36%)
Γ	27	17 (63%)	7 (26%)	18	-	16 (89%)
Δ	38	30 (79%)	8 (21%)	38	27 (71%)	7 (26%)
Ε	51	23 (45%)	25 (49%)	60	28 (55%)	29 (48%)
ΣΤ	31	26* (84%)	-	Δεν εξετάστηκε για την εν λόγω περίοδο		
Ζ	Δεν εξετάστηκε για την εν λόγω περίοδο			18	18* (100%)	-
Θ	48	33* (69%)	4 (8%)	60	58* (97%)	-

* Φαίνεται να ήταν ο ΠΙ κατά την περίοδο.

** Σημειώνεται ότι για το συγκεκριμένο μέλος υπάρχει και σημαντικός αριθμός ιατρικών πιστοποιητικών από συγκεκριμένο ορθοπεδικό εκτός ΓεΣΥ (2023:9, 2024:20).

Πίνακας: Ανάλυση ημερών απουσίας με άδεια ασθενείας βάσει στοιχείων των Φακέλων Αδειών του ΤΦ

Δεσμο- φύλακας	2023			2024		
	Συνολικά Ιατρικά πιστοποιητικά στον Φάκελο Αδειών	Συνολική Αναρρωτική Άδεια (Ημέρες)	Μέσος Όρος Ημερών ανά αναρρωτική άδεια	Συνολικά Ιατρικά πιστοποιητικά στον Φάκελο Αδειών	Συνολική Αναρρωτική Άδεια (Ημέρες)	Μέσος Όρος Ημερών ανά αναρρωτική άδεια
A	43	95	2,2	22	43	2,0
B	45	175	3,9	50	185	3,7
Γ	27	121	4,5	18	75	4,2
Δ	38	227	6,0	38	229	6,0
E	51	205	4,0	60	202	3,4
ΣΤ*	31	106	3,4	Δεν εξετάστηκε για την εν λόγω περίοδο		
Z	Δεν εξετάστηκε για την εν λόγω περίοδο			18	85	4,7
Θ	48	138	2,9	60	116	1,9

* Για το 2023, υπάρχουν 2 πιστοποιητικά για 31 ημέρες αναρρωτική άδεια συνέπεια ατυχήματος. Εξαιρουμένων αυτών, ο Μέσος Όρος Ημερών ανά αναρρωτική άδεια είναι 2,6.

Ενδεικτικά αναφέρουμε την περίπτωση του Δεσμοφύλακα E, που κατά τα έτη 2023 και 2024 απουσίαζε με άδεια ασθενείας για 205 και 202 ημέρες, αντίστοιχα, προσκομίζοντας συνολικά 51 και 60 ιατρικά πιστοποιητικά. Επισημαίνεται ότι, τα 48 ιατρικά πιστοποιητικά για το 2023 (94%) και τα 57 για το 2024 (95%) είχαν εκδοθεί από τους δύο συγκεκριμένους ιατρούς που προαναφέρουμε.

Για τα οκτώ αυτά μέλη, ζητήσαμε σχετική πληροφόρηση από τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας («ΟΑΥ») σε σχέση με τις καταχωρίσεις επισκέψεων στο σύστημα του ΓεΣΥ. Από την ανάλυση των στοιχείων που λάβαμε διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

- ❖ **Επισκέψεις σε Προσωπικό Ιατρό (ΠΙ) για τις οποίες δεν εμφανίζονται καταχωρίσεις στο σύστημα του ΓεΣΥ.** Με βάση τις καταχωρίσεις των επισκέψεων στο σύστημα του ΓεΣΥ, για τέσσερα από τα οκτώ μέλη του δείγματος μας, ο συγκεκριμένος παθολόγος (Ιατρός Α), φαίνεται να είναι ο ΠΙ. Από σύγκριση των ιατρικών πιστοποιητικών ασθενείας με τις καταχωρισμένες επισκέψεις στο σύστημα του ΓεΣΥ παρατηρήθηκαν μεγάλες αποκλίσεις, ενώ σημαντικός αριθμός πιστοποιητικών ασθενείας που εκδόθηκαν από τον εν λόγω ιατρό δεν αντιστοιχεί σε καταχωρισμένες επισκέψεις.

Πίνακας: Ιατρικά πιστοποιητικά και επισκέψεις σε ΠΙ (Ιατρός Α)

Δεσμοφύλακας	Συνολικά Ιατρικά πιστοποιητικά στον Φάκελο	Συνολικός αριθμός καταχωρίσεων στο σύστημα του ΓεΣΥ	Ιατρικά πιστοποιητικά που έχουν αντιστοιχιστεί	Επισκέψεις στο ΓεΣΥ που έχουν αντιστοιχιστεί με βάση την ημερομηνία της επίσκεψης και τη διάγνωση
A	61	12	8	8, (Οι άλλες τρεις ήταν χωρίς διάγνωση και η άλλη μία αφορούσε εξετάσεις)
ΣΤ	26	10 *	5	5, (Οι άλλες τρεις ήταν χωρίς διάγνωση και η άλλη μία αφορούσε συνταγογράφηση. Μία επίσκεψη δεν έχει αντιστοιχιστεί.)
Z	18	4	3	3, (Η μία επίσκεψη ήταν για προληπτική ιατρική)
Θ	78	4	6	4

* Ο έλεγχος αφορούσε μόνο το 2023. Εντοπίστηκαν ακόμη 4 επισκέψεις στο αρχείο ΓΕΣΥ για το 2024.

- ❖ **Μεγάλος αριθμός επισκέψεων σε Παθολόγο ο οποίος, με βάση το σύστημα του ΓεΣΥ, δεν φαίνεται να ήταν ο ΠΙ τους κατά την περίοδο.** Με βάση τα στοιχεία του συστήματος του ΓεΣΥ, για τέσσερα από τα οκτώ μέλη του δείγματος μας, ο συγκεκριμένος παθολόγος (Ιατρός Α) δεν φαίνεται να ήταν ο ΠΙ τους κατά την υπό εξέταση περίοδο.

Όπως παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα, για τους Δεσμοφύλακες Γ, Δ και Ε σημαντικός αριθμός ιατρικών πιστοποιητικών εκδόθηκαν από τον συγκεκριμένο Ιατρό Α, χωρίς να υπάρχουν καταχωρισμένες επισκέψεις στο σύστημα του ΓεΣΥ.

Πίνακας: Ιατρικά πιστοποιητικά από Ιατρό Α

	2023		2024	
	Συνολικά ιατρικά πιστοποιητικά στον Φάκελο Αδειών	Ιατρικά πιστοποιητικά από Ιατρό Α	Συνολικά ιατρικά πιστοποιητικά στον Φάκελο Αδειών	Ιατρικά πιστοποιητικά από Ιατρό Α
Δεσμοφύλακας Β	45	9 (20%)	50	-
Δεσμοφύλακας Γ	27	17 (63%)	18	-
Δεσμοφύλακας Δ	38	30 (79%)	38	27 (71%)
Δεσμοφύλακας Ε	51	23 (45%)	60	28 (47%)

- ❖ **Απουσία καταχωρίσεων επισκέψεων για σημαντικό αριθμό αναρρωτικών αδειών από τον Ιατρό Β.** Τα πέντε από τα οκτώ μέλη του δείγματος μας, πέραν των πιστοποιητικών ασθενείας που προσκόμισαν από τον Ιατρό Α, προσκόμισαν και σχετικά πιστοποιητικά από τον Ιατρό Β (Ειδικό Ορθοπεδικό). Για τα περισσότερα από αυτά και πάλι δεν εντοπίστηκε σχετική καταχωρισμένη επίσκεψη στο σύστημα του ΓεΣΥ.

Πίνακας: Επισκέψεις σε Ειδικό Ιατρό (Ιατρός Β)

Δεσμο-φύλακας	Συνολικά ιατρικά πιστοποιητικά στον Φάκελο	Συνολικός αριθμός καταχωρίσεων στο σύστημα του ΓεΣΥ	Ιατρικά πιστοποιητικά που έχουν αντιστοιχιστεί.	Επισκέψεις στο ΓεΣΥ που έχουν αντιστοιχιστεί με βάση την ημερομηνία της επίσκεψης και τη διάγνωση
Β	18	6	2	2
Γ	23	17	2	2
Δ	14	3	1	1
Ε	54	6	4	4
Θ	4	5	4	4 (για τη μία υπάρχει πιστοποιητικό από άλλο ιατρό)

Ενδεικτικά αναφέρουμε τον Δεσμοφύλακα Ε, που προσκόμισε 54 ιατρικά πιστοποιητικά για αναρρωτική άδεια αλλά στο σύστημα του ΓεΣΥ εντοπίστηκαν μόλις 6 καταχωρισμένες επισκέψεις, από τις οποίες μόνο τρεις αντιστοιχούν με ιατρικό πιστοποιητικό στη βάση της ημερομηνίας της επίσκεψης και της διάγνωσης.

- ❖ **Μη ταύτιση ημερομηνιών και διαγνώσεων μεταξύ των στοιχείων του συστήματος του ΓεΣΥ και των προσκομισθέντων πιστοποιητικών ασθενείας.** Από την αντιπαραβολή των προσκομισθέντων ιατρικών πιστοποιητικών με τα στοιχεία που βρίσκονται καταχωρισμένα στο σύστημα του ΓεΣΥ, διαπιστώσαμε ανακολουθίες. Ενδεικτικά παραθέτουμε τα πιο κάτω:

Πίνακας: Ενδεικτικές ανακολουθίες

Δεσμο- φύλακας	Περίοδος αναρρωτικής άδειας	Ημερομηνία καταχωρισμένης επίσκεψης	Ταύτιση διάγνωσης	Σχόλια
Α	11.9.2023	8.9.2023	Ναι	Η επίσκεψη που είναι καταχωρισμένη στη σχετική περίοδο είναι προγενέστερη της ημερομηνίας της αναρρωτικής άδειας και η αναρρωτική άδεια αφορά μόνο μία μέρα.
	16.12.2023	20.12.2024	Ναι	Η επίσκεψη που είναι καταχωρισμένη στη σχετική περίοδο είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας της αναρρωτικής άδειας.
	2-3.8.2024 12-16.8.2024	6.8.2024	Ναι	Σύμφωνα με τα αρχεία του ΤΦ παρουσιάστηκαν δύο ιατρικά πιστοποιητικά για αναρρωτική άδεια με την ίδια διάγνωση. Η μόνη καταχωρισμένη επίσκεψη για την περίοδο αυτή είναι στο μέσο περίπου των ημερομηνιών των δύο πιστοποιητικών.
Β	5-10.11.2024	4.11.2024	Όχι	Η διάγνωση που αναφέρεται στο ιατρικό πιστοποιητικό διαφέρει από αυτή στην επίσκεψη που είναι καταχωρισμένη στις σχετικές ημερομηνίες.
Γ	Για την περίοδο 3-19/4/2023 υπάρχει αναρρωτική άδεια, ενώ στο αρχείο επισκέψεων του συστήματος του ΓεΣΥ υπάρχουν δύο επισκέψεις με παρόμοια διάγνωση στις 12 και στις 20/4/2023. Κατά την περίοδο 9.2024-12.2024 υπάρχουν καταχωρισμένες έξι επισκέψεις από τον Ιατρό Β για επισκέψεις αναφορικά με τραυματισμούς στον αστράγαλο ή στον ώμο. Κατά την ίδια περίοδο υπάρχουν επτά ιατρικά πιστοποιητικά για συνολική αναρρωτική άδεια 32 ημέρες για τα οποία οι ημερομηνίες και η διαγνώσεις δεν συμπίπτουν.			
Θ	1.8.2024 3-4.8.2024 7-8.8.2024	5.8.2024	Ναι	Σύμφωνα με τα αρχεία του ΤΦ παρουσιάστηκαν τρία ιατρικά πιστοποιητικά για αναρρωτική άδεια με την ίδια διάγνωση. Η μόνη καταχωρισμένη επίσκεψη για την περίοδο αυτή με την ίδια διάγνωση είναι στις 5.8.2024.
Ε	30.4-3.5.2023	6.5.2023	Ναι	Η επίσκεψη που είναι καταχωρισμένη στη σχετική περίοδο είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας της αναρρωτικής άδειας.

- ❖ **Ιατρικά πιστοποιητικά αναρρωτικής άδειας για ορθοπεδικές διαγνώσεις από ιατρό με ειδικότητα Παθολογία (Ιατρός Α).** Από την εξέταση των στοιχείων διαπιστώθηκε ότι αριθμός ιατρικών πιστοποιητικών που εκδόθηκαν από τον Ιατρό Α, ο οποίος έχει ειδικότητα Παθολογίας, αφορούν σε ορθοπεδικές διαγνώσεις, όπως Οστεοαρθρίτιδα/Διάστρεμμα/Κάκωση γόνατος, Αυχενικό σύνδρομο.

Επίσης, εντοπίστηκε και μία περίπτωση όπου ο Ιατρός Β, με ειδικότητα την Ορθοπεδική, έχει εκδώσει αναρρωτική άδεια σε μέλος του ΤΦ με αιτιολογία «Ημικρανία».

Δεσμο- φύλακας	Ιατρός Α (ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ)		Ιατρός Β (ΕΙΔΙΚΟΣ ΙΑΤΡΟΣ, ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟΣ)	
	Συνολικά ιατρικά πιστοποιητικά στον Φάκελο	Διαγνώσεις ορθοπεδικής φύσεως*	Συνολικά ιατρικά πιστοποιητικά στον Φάκελο	Διαγνώσεις μη ορθοπεδικής φύσεως**
Α	61	15	-	-
Β	9	-	18	-
Γ	17	-	23	-
Δ	57	-	14	-
Ε	51	13	54	1
ΣΤ	26	2	-	-
Ζ	18	1	-	-
Θ	78	3	4	-

* π.χ. Γοναρθρίτιδα, Οσφυαλγία, Οστεοαρθρίτιδα γόνατος, Διάστρεμμα/Διάστρεμμα γόνατος, Κάκωση γόνατος, Αυχενικό σύνδρομο, Αρθρίτιδα, Τενοντίτιδα
**Ημικρανία

Όλα τα ευρήματα που αναφέρονται πιο πάνω δημιουργούν ερωτηματικά και ανησυχίες και υποδηλώνουν αυξημένο κίνδυνο ανακριβών ή μη πλήρως τεκμηριωμένων καταχωρίσεων, τα οποία θα

πρέπει να διερευνηθούν περαιτέρω από το ΤΦ, σε συνεργασία με τον ΟΑΥ.² Επίσης, δημιουργούν σοβαρές υπόνοιες σύμπραξης μεταξύ ιατρών και δεσμοφυλάκων, με σκοπό τη δημιουργία και κατάθεση ψευδών παραστάσεων και, κατ' επέκταση, την εξαπάτηση του κράτους. Η Υπηρεσία μας προτίθεται να παραπέμψει το ζήτημα στα αρμόδια όργανα για περαιτέρω διερεύνηση

(γ) Καταχώριση αδειών ασθενείας. Από τον έλεγχο προέκυψαν τα ακόλουθα:

- ◆ Δεν διενεργήθηκε ορθή αποκοπή σε μία περίπτωση όπου μεσολαβούσαν δύο ημεραργίες μεταξύ δύο ξεχωριστών αδειών ασθενείας.
- ◆ Για την 14.2.2025 υπάρχει στον φάκελο καταχωρισμένο σχετικό ιατρικό πιστοποιητικό άδειας ασθενείας, ωστόσο σύμφωνα με το έντυπο ΤΦ.50 φαίνεται να έχει εργαστεί το πρωί της συγκεκριμένης ημέρας.

3.6.2 Άδειες Ανάπαυσης. Από έλεγχο που διενεργήθηκε σε δείγμα φακέλων αδειών ανάπαυσης μελών του ΤΦ διαπιστώθηκαν οι πιο κάτω αδυναμίες.

(α) Αιτήσεις αδειών ανάπαυσης. Παρατηρήθηκε ότι δεν ετοιμάζονται έντυπα αίτησης άδειας σε όλες τις περιπτώσεις ή δεν συμπληρώνεται ορθά το μέρος Β (έγκριση της άδειας ανάπαυσης και υπόλοιπο ημερών άδειας ανάπαυσης). Από τους φακέλους που εξετάστηκαν έλειπαν τα σχετικά έντυπα αίτησης άδειας ανάπαυσης ενώ για τις άδειες που παραχωρούνται έναντι συσσωρευμένου ελεύθερου χρόνου δεν υποβλήθηκε αίτηση. Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- ◆ Για δύο περιπτώσεις αδειών ανάπαυσης έναντι συσσωρευμένου ελεύθερου χρόνου (27.5.2024 και 18.10.2024) δεν υπάρχει καταχώριση στον φάκελο, ενώ για τη δεύτερη δεν υπήρχε ούτε σχετική αίτηση για παραχώρηση άδειας.
- ◆ Για άδεια ανάπαυσης μίας ημέρας (1.11.2024), δεν εντοπίστηκε σχετικό έντυπο άδειας στον φάκελο. Κατόπιν της υπόδειξής μας κατά τον έλεγχο, Λειτουργός του Γραφείου Αδειών εντόπισε και καταχώρισε την άδεια στον φάκελο από την μηνιαία κατάσταση υπηρεσίας του υπαλλήλου (ΤΦ.50) από το λογιστήριο.
- ◆ Σε βάση εναλλαγής βάρδιας το σύστημα προγραμματισμού υπηρεσιών βάρδιας, σε τακτά χρονικά διαστήματα βάζει αυτόματα τον υπάλληλο σε μία εβδομάδα άδεια, για την οποία έχει τη δυνατότητα ο ίδιος υπάλληλος αν θα επιλέξει να την χρησιμοποιήσει. Αν δεν αποφασίσει να κάνει χρήση της άδειας ανάπαυσης, ενημερώνει σχετικά και μπαίνει κανονικά στο πρόγραμμα υπηρεσιών. Σε μία περίπτωση, ο υπάλληλος έκανε χρήση της άδειας του (απουσίαζε από 1.9.2024 - 7.9.2024) αλλά δεν συμπλήρωσε σχετικό έντυπο άδειας.

(β) Προσαρμογή υπολοίπου αδειών κατά την μετακίνηση από πενθήμερη βάρδια σε εξαήμερη και αντίστροφα. Κατά τη μετακίνηση μέλους του ΤΦ από πενθήμερη βάρδια σε εξαήμερη και αντίστροφα, γίνεται αναπροσαρμογή του υπολοίπου των αδειών ανάπαυσης του ετήσιου αριθμού αδειών ανάπαυσης που δικαιούται. Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε διαφορά στη φόρμουλα υπολογισμού που χρησιμοποιείται από το ΤΦ, η οποία δεν λάμβανε σωστά υπόψη το χρόνο μετακίνησης του μέλους για τον υπολογισμό της αναλογίας ετήσιας άδειας ανάπαυσης.

Ενδεικτικά σε μία περίπτωση, σύμφωνα με το φάκελο του υπαλλήλου οι διαθέσιμες ημέρες άδειας για το έτος στις 30.4.25 ήταν 29 αντί 28 όπως υπολογίσθηκε με την ορθή αναλογία χρόνου κατά το έτος όπου έγινε η μετακίνηση.

Με τον εντοπισμό, έγιναν οι σχετικές διορθώσεις στους σχετικούς φακέλους και στη μέθοδο υπολογισμού που χρησιμοποιείται.

Επιπρόσθετα από τα πιο πάνω, έχει παρατηρηθεί καθυστέρηση στον έλεγχο και συμφιλίωση των αδειών (ανάπαυσης και ασθενείας) με τα ατομικά μηνιαία έντυπα υπηρεσίας (ΤΦ.50.) για κάθε δεσμοφύλακα. Τα έντυπα αυτά ετοιμάζονται από το λογιστήριο του Τμήματος, στηριζόμενο στους Ημερήσιους Καταλόγους Καθηκόντων, για κάθε δεσμοφύλακα, και τα οποία αποτελούν τη βάση για τον υπολογισμό των υπερωριών και των σχετικών επιδομάτων που καταβάλλονται.

Με την ετοιμασία τους αποστέλλονται στο Γραφείο Αδειών όπου γίνεται έλεγχος και συμφιλίωση με τα αρχεία που τηρούνται στους προσωπικούς φακέλους και στις καταστάσεις του Γραφείου Αδειών, με βάση τα έντυπα αδειών και τα σχετικά πιστοποιητικά που υποβάλλονται από τα μέλη του προσωπικού του Τμήματος Φυλακών.

Κατά τον έλεγχο μας, έχει διαπιστωθεί ότι η συμφιλίωση γίνεται μεν μηνιαία αλλά όχι έγκαιρα καθώς παρατηρείται καθυστέρηση στην ετοιμασία των εντύπων ΤΦ.50 τα οποία αποστέλλονται στο Γραφείο Αδειών με περίπου δύο μήνες καθυστέρηση. Αυτό δημιουργεί προβλήματα στην συμφιλίωση και επικαιροποίηση των στοιχείων που τηρούνται στο Γραφείο Αδειών με τον κίνδυνο αυτά να μην είναι ορθά επικαιροποιημένα.

Συστάσεις Ελεγκτικής Υπηρεσίας:

- (i)** Το Τμήμα Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού του ΤΦ, να προβαίνει σε περιοδικούς ελέγχους/συμφιλιώσεις των καταχωρίσεων στους φακέλους προσωπικού αναφορικά με τις άδειες ασθενείας και ανάπαυσης.
- (ii)** Οι διαδικασίες αίτησης, έγκρισης, καταχώρησης και συμφιλίωσης στοιχείων για τις άδειες ανάπαυσης και ασθενείας, να επικαιροποιηθούν και να καταγραφούν σε σχετικό πρωτόκολλο και οδηγίες, σε συνδυασμό με την εφαρμογή του νέου μηχανογραφικού συστήματος παρακολούθησης του χρόνου, έτσι ώστε να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες του, τόσο για τη βελτίωση των διαδικασιών αίτησης/έγκρισης των αδειών αλλά και για την παρακολούθηση και την τήρηση επικαιροποιημένου αρχείου αδειών ανάπαυσης και ασθενείας.
- (iii)** Το Τμήμα Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού του ΤΦ, να προβαίνει στον ενδεδειγμένο έλεγχο/επεξεργασία των εν λόγω στοιχείων, σε μηνιαία βάση, αποστέλλοντας σχετική επιστολή σε όσα μέλη δεν συμμορφώνονται με τις ενδοτμηματικές εντολές που εκδόθηκαν από το ΤΦ αναφορικά με την προσκόμιση των σχετικών πιστοποιητικών. Επιπρόσθετα, να εφαρμόζεται σε μηνιαία βάση, η πρόνοια του άρθρου 16 των περί Υπηρεσίας Φυλακών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 19/2000), αντί μια φορά ετησίως κατά το κλείσιμο του οικονομικού έτους, που ισχύει σήμερα.

3.7 Θέμα: Μεταφορές Κρατουμένων Εκτός Φυλακής

Σύμφωνα με το άρθρο 15 του περί Φυλακών Νόμου του 1996 (62(I)/1996), ο Διευθυντής έχει, στις ακόλουθες περιπτώσεις, την εξουσία να επιτρέπει τη μεταφορά κρατουμένου με κατάλληλη συνοδεία, εκτός των Φυλακών:

- (α) Για την ιατροφαρμακευτική του περίθαλψη σε νοσοκομείο ή ιδιωτική κλινική ή ιατρείο με τη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου ιατρικού λειτουργού, εκτός αν πρόκειται για περιστατικό επείγουσας φύσης, οπότε η μεταφορά του δύναται να επιτραπεί από τον Διευθυντή ή τον επί καθηκοντι αξιωματικό των Φυλακών,
- (β) Για να παραστεί στην κηδεία στενού συγγενούς του,
- (γ) Για να επισκεφθεί σοβαρά ασθενούντα στενό συγγενή του,
- (δ) Για να τελέσει το γάμο ή τους αρραβώνες του,
- (ε) Για να παραστεί στο γάμο ή τους αρραβώνες ή τη γέννηση ή τη βάπτιση τέκνου του,
- (στ) Για να παραστεί στο γάμο αδελφού ή αδελφής εγγονού ή εγγονής του,
- (ζ) Για να παραστεί ενώπιον δικαστηρίου ως διάδικος ή μάρτυρας,
- (η) Για να συμμετάσχει σε αθλητικές, καλλιτεχνικές, ψυχαγωγικές και άλλες εκδηλώσεις που οργανώνονται ή προγραμματίζονται ή διευθετούνται από το Διευθυντή,
- (θ) Χωρίς να επηρεάζονται οι εξουσίες του Διευθυντή δυνάμει του άρθρου 15, για λόγους δημόσιου συμφέροντος έπειτα από αίτηση του Αρχηγού της Αστυνομίας προς τον Υπουργό και παροχή γραπτής εξουσιοδότησης του Υπουργού προς το Διευθυντή.

Για το λόγο (α) η διαδικασία είναι υπό την ευθύνη του Ιατρείου των Φυλακών το οποίο και τηρεί τα σχετικά αρχεία.

Για το λόγο (ζ), η μεταφορά γίνεται μετά από αίτηση/εντολή του δικαστηρίου και η μεταφορά γίνεται από την Αστυνομία. Οι διαδικασίες και η τήρηση των αρχείων για αυτές τις μεταφορές είναι υπό την ευθύνη του Γραφείου Παραλαβών των Φυλακών.

Για τους υπόλοιπους λόγους, (συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς στο δικαστήριο για σκοπούς του ίδιου του κατάδικου π.χ. καταχώριση εγγράφων/αιτήσεων) η μεταφορά γίνεται μετά από αίτηση του ίδιου του κρατουμένου και την ευθύνη της διαδικασίας έχει το Γραφείο Ασφαλείας των Φυλακών.

3.7.1 Διαδικασία αίτησης μεταφοράς. Μέχρι τον Οκτώβριο 2024, για την μεταφορά κρατουμένων εκτός των Φυλακών, ίσχυε η πιο κάτω διαδικασία:

- ◆ Υποβολή υπογεγραμμένης έντυπης αίτησης από τον κρατούμενο για μεταφορά εκτός των Φυλακών, δηλώνοντας το λόγο μαζί με τα σχετικά δικαιολογητικά.

- ◆ Υπογραφή της αίτησης (σύσταση/έγκριση) από τον Αξιωματικό της σχετικής Πτέρυγας μετά την επιβεβαίωση του λόγου μεταφοράς (π.χ. σε περίπτωση μεταφοράς σε νοσοκομείο/ιατρική μονάδα για επίσκεψη σε συγγενή, επιβεβαιώνονται με το νοσοκομείο/ιατρική μονάδα τα στοιχεία και η κατάσταση του συγγενή) και
- ◆ Προώθηση της αίτησης στον Διευθυντή των Φυλακών για έγκριση, ο οποίος υπογράφει την αίτηση με τις σχετικές οδηγίες.

Με σκοπό τη βελτίωση των διαδικασιών, κατόπιν της απόδρασης ισοβίτη τον Οκτώβριο του 2024, έχει αναθεωρηθεί η διαδικασία έγκρισης αιτήματος Μεταφοράς Κρατουμένου εκτός των Φυλακών με τη δημιουργία πρωτοκόλλου ημερομηνίας 21.11.2024 (ημερομηνία υλοποίησης 25.11.2024) και με την έκδοση σχετικών Διαταγών και Ενδοτμηματικών Εντολών.

Με βάση το νέο πρωτόκολλο, χρησιμοποιείται πλέον νέο έντυπο αίτησης μεταφοράς (Φ.245), το οποίο περιλαμβάνει συγκεκριμένα πεδία που πρέπει να συμπληρώνουν και να υπογράφουν κατά σειρά οι:

- ◆ Αξιωματικός της σχετικής Πτέρυγας
- ◆ Αξιωματικός Ασφαλείας
- ◆ Διευθυντής των Φυλακών (μαζί με τις σχετικές οδηγίες)

Επίσης, με το νέο πρωτόκολλο καθορίζονται και συγκεκριμένα νέα έντυπα που πρέπει να συμπληρώνονται για κάθε μεταφορά.

Από τον έλεγχο μας έχει διαπιστωθεί ότι δεν συμπληρώνονται όλα τα έντυπα που προνοούνται στο νέο πρωτόκολλο για τις Μεταφορές Κρατουμένων. Συγκεκριμένα δεν τηρούνται τα ακόλουθα έντυπα:

- ◆ Εργαλείο Εκτίμησης Επικινδυνότητας («ΕΕΕ») (έντυπο Φ.247): Σύμφωνα με ενημέρωση από τη Διεύθυνση του ΤΦ, το έντυπο αυτό δεν τηρείται λόγω της έλλειψης συγκεκριμένων στοιχείων, τα οποία δεν είναι άμεσα προσβάσιμα. Στο σχετικό ερωτηματολόγιο αξιολόγησης της επικινδυνότητας του κρατουμένου, περιλαμβάνονται ερωτήσεις που, για τη συμπλήρωσή τους, απαιτούνται στοιχεία από άλλους οργανισμούς/υπηρεσίες. Για το σκοπό αυτό η Διεύθυνση των Φυλακών βρίσκεται σε επικοινωνία με τους αρμόδιους φορείς για τον συντονισμό και την κατάρτιση διαδικασίας για την παροχή των στοιχείων αυτών.
- ◆ Αρχείο Συνοδείας Κρατουμένου («ΑΣΚ») (έντυπο Φ.248).

Επιπρόσθετα, από δειγματοληπτικό έλεγχο σε προσωπικούς φακέλους κρατουμένων σχετικά με τις μεταφορές που έγιναν εκτός των Φυλακών, στη βάση του άρθρου 15, για την περίοδο από 1.1.2023 με 4.10.2025, για μία μεταφορά τον Ιούνιο του 2025, δεν εντοπίστηκαν στον Προσωπικό Φάκελο του κρατουμένου η 2η και η 3η σελίδα του εντύπου Δελτίου Συνοδείας οι οποίες περιλαμβάνουν τον πίνακα που συμπληρώνεται από τον Υπεύθυνο Ασφαλείας με τα σχόλια για τα γεγονότα της μεταφοράς.

Η μη πλήρης εφαρμογή του νέου πρωτοκόλλου με τη μη συμπλήρωση όλων των σχετικών εντύπων, μειώνει την αποτελεσματικότητα των νέων διαδικασιών και ελέγχων που προνοούνται σε αυτό, που αποσκοπούν στη βελτίωση των προηγούμενων διαδικασιών μετά από την απόδραση ισοβίτη τον Οκτώβριο του 2024.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Να εφαρμοστεί πλήρως το νέο πρωτόκολλο που αφορά στις διαδικασίες μεταφοράς κρατουμένων εκτός Φυλακής και να συμπληρώνονται ορθά όλα τα έντυπα που προνοούνται σε αυτό.

3.7.2 Τήρηση συγκεντρωτικών στοιχείων. Δεν τηρείται συγκεντρωτικό μητρώο για τις μεταφορές που διενεργούνται εκτός των Φυλακών στη βάση του άρθρου 15. Για να εξασφαλιστεί η σχετική πληροφόρηση πρέπει να γίνει έρευνα στα αρχεία που τηρούνται ξεχωριστά στο κάθε ένα από τα τρία Τμήματα των Φυλακών (Γραφείο Ασφαλείας/Ιατρείο/Γραφείο Παραλαβών) ανάλογα με την περίπτωση, κάνοντας χρήση του αριθμού του κρατουμένου, για να διαπιστωθούν οι μεταφορές του εκτός των Φυλακών. Η συγκεντρωτική πληροφόρηση για κάθε κρατούμενο παρουσιάζεται μόνο στον φυσικό προσωπικό του φάκελο, όπου αρχειοθετούνται τα σχετικά έντυπα και δικαιολογητικά.

Τα στοιχεία για τις μεταφορές εκτός Φυλακών για ιατρικούς λόγους και στο δικαστήριο φυλάσσονται στο Ιατρείο των Φυλακών (λόγω ιατρικού απορρήτου) και στο Γραφείο Παραλαβών (το οποίο είναι αρμόδιο για την επικοινωνία και τον συντονισμό με την Αστυνομία και τα δικαστήρια), αντίστοιχα.

Για τους υπόλοιπους λόγους, (συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς στο δικαστήριο για σκοπούς του ίδιου του κατάδικου π.χ. καταχώριση εγγράφων/αιτήσεων) την ευθύνη έχει το Γραφείο Ασφαλείας των Φυλακών το οποίο και τηρεί τα σχετικά αρχεία. Με την έγκριση της αίτησης μεταφοράς ετοιμάζεται, σε ηλεκτρονική μορφή (Word format), το Δελτίο Μεταφοράς από το Γραφείο Ασφαλείας όπου αναφέρονται οι σχετικές πληροφορίες και τυχόν άλλες οδηγίες (όπως π.χ. περιορισμούς κατά τη διάρκεια της επίσκεψης) για τη διενέργεια της μεταφοράς. Τα ηλεκτρονικά έντυπα φυλάσσονται, σε ηλεκτρονικούς φακέλους, ταξινομημένους κατά έτος και λόγο μεταφοράς. Το έντυπο υπογράφεται από τους αρμόδιους λειτουργούς και μετά το τέλος της μεταφοράς αρχειοθετείται στον προσωπικό φάκελο του κρατουμένου.

Σε δειγματοληπτικό έλεγχο σε πέντε προσωπικούς φακέλους κρατουμένων σχετικά με τις μεταφορές εκτός των Φυλακών, βάσει του άρθρου 15, κατά την περίοδο 1.1.2023-4.10.2025 και αντιπαραβολή των στοιχείων αυτών με τα αρχεία που τηρούνται στο Γραφείο Ασφαλείας, σε μία περίπτωση δεν εντοπίστηκε το αντίστοιχο ηλεκτρονικό αρχείο. Το υπογεγραμμένο Δελτίο Μεταφοράς εντοπίστηκε στον Προσωπικό Φάκελο του Κρατουμένου που τηρείται στο Γραφείο Παραλαβών.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Το ΤΦ να προχωρήσει με τη δημιουργία συγκεντρωτικού μητρώου για τις μεταφορές κρατουμένων εκτός των Φυλακών ώστε να είναι δυνατή η καλύτερη παρακολούθηση τους, τόσο ανά κρατούμενο όσο και συνολικά, με άμεση πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες και την εξαγωγή χρήσιμων στατιστικών. Επιπρόσθετα, να γίνεται, σε τακτά διαστήματα, ο έλεγχος και η συμφιλίωση με τα επιμέρους αρχεία των Τμημάτων των Φυλακών.

3.8 Θέμα: Αντιοχλαγωγικές ομάδες

3.8.1 Συγκρότηση ομάδων. Οι δύο αντιοχλαγωγικές ομάδες υπάγονται στο Γραφείο Ασφαλείας και αποτελούνται από 23 και 11 δεσμοφύλακες, αντίστοιχα. Σε περίπτωση έκτακτου περιστατικού, κάθε μέλος εξοπλίζεται με ατομικό αντιοχλαγωγικό εξοπλισμό, ο οποίος φυλάσσεται σε αποθήκη του Γραφείου Ασφαλείας.

Διαπιστώθηκε ότι οι ομάδες έχουν συγκροτηθεί εδώ και αρκετά χρόνια χωρίς να έχει γίνει αναθεώρηση της σύνθεσής τους. Ως αποτέλεσμα, περιλαμβάνονται σε αυτές άτομα που έχουν αποχωρήσει,

μετατεθεί ή τεθεί σε διαθεσιμότητα, ενώ ο κατάλογος των μελών δεν λαμβάνεται υπόψη κατά την κατανομή καθηκόντων. Σημειώνεται ότι, την ημέρα διενέργειας του συγκεκριμένου ελέγχου μας, το απόγευμα ήταν διαθέσιμοι μόλις τέσσερεις δεσμοφύλακες για άμεση κινητοποίηση και μόνο ένας μετά τα μεσάνυχτα.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Ο κατάλογος των δεσμοφυλάκων που στελεχώνουν τις αντιοχλαγωγικές ομάδες να επικαιροποιείται σε τακτά διαστήματα (π.χ. ανά 1–2 έτη) ώστε να αντικατοπτρίζει την πραγματική στελέχωση και να διασφαλίζει την επιχειρησιακή ετοιμότητά τους.

3.8.2 Αντιοχλαγωγικά υλικά. Κάθε μέλος των ομάδων διαθέτει στολή και ατομικό εξοπλισμό, προσαρμοσμένα στον σωματότυπό του, τα οποία τηρούνται στην αποθήκη. Ωστόσο, λόγω της ακαταστασίας που επικρατεί στην αποθήκη, όπως αναφέρεται και πιο κάτω, ο εντοπισμός του εξοπλισμού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης είναι δύσκολος και χρονοβόρος.

Το ΤΦ προμηθεύτηκε πρόσφατα 30 νέες στολές, αυξάνοντας σημαντικά το διαθέσιμο απόθεμα, το οποίο πλέον υπερβαίνει τις πραγματικές ανάγκες. Όπως μας αναφέρθηκε, μεγάλο μέρος του παλαιού εξοπλισμού έχει φθαρεί και πρόκειται να διαγραφεί. Παρά ταύτα, οι νέες στολές παραμένουν στα κιβώτια αγοράς όπως παραλήφθηκαν, χωρίς να έχουν ακόμη κατανεμηθεί στα μέλη των ομάδων.

3.8.3 Πλάνο δράσης αντιοχλαγωγικών ομάδων. Διαπιστώθηκε ότι δεν υπάρχει εγκεκριμένο πλάνο δράσης για τις αντιοχλαγωγικές ομάδες, στο οποίο να καθορίζονται οι διαδικασίες κινητοποίησης, τα σημεία συγκέντρωσης, οι χρόνοι ανταπόκρισης, οι ρόλοι και οι ευθύνες. Επιπλέον, από την ημερομηνία συγκρότησή τους μέχρι σήμερα, δεν έχουν πραγματοποιηθεί ασκήσεις ετοιμότητας ή αξιολόγησης της επιχειρησιακής τους ανταπόκρισης. Ως εκ τούτου, δεν υπάρχει σαφής εικόνα του βαθμού επιχειρησιακής ετοιμότητας και της δυνατότητας άμεσης κινητοποίησής τους.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Να καταρτιστεί ολοκληρωμένο πρωτόκολλο δράσης, το οποίο να εγκριθεί από τη Διεύθυνση και να κοινοποιηθεί σε όλα τα μέλη των ομάδων. Παράλληλα, να καθιερωθεί πρόγραμμα τακτικών και απροειδοποίητων ασκήσεων, ώστε να αξιολογείται η επιχειρησιακή ετοιμότητα και να εντοπίζονται έγκαιρα τυχόν αδυναμίες.

3.8.4 Αποθηκευτικοί χώροι. Η αποθήκη στην οποία φυλάσσονται τα αντιοχλαγωγικά υλικά είναι υπερφορτωμένη και ακατάστατη, γεγονός που δυσχεραίνει τον εντοπισμό των απαιτούμενων ειδών και μειώνει την ταχύτητα αντίδρασης σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Το Τμήμα εξετάζει την ανακαίνιση ή επέκταση του χώρου και η σχετική μελέτη βρίσκεται σε αρχικό στάδιο. Λόγω της έλλειψης χώρου, μέρος των αποθεμάτων έχει μεταφερθεί στην αποθήκη ιματισμού, στην οποία το Γραφείο Ασφαλείας δεν έχει πρόσβαση, με αποτέλεσμα ο νέος εξοπλισμός να παραμένει αχρησιμοποίητος στα κιβώτια συσκευασίας.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Να επισπευσθεί η διαδικασία ανακαίνισης ή αναδιοργάνωσης της αποθήκης, ώστε να διασφαλίζεται η τάξη, η προσβασιμότητα και η ετοιμότητά σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

3.9 Θέμα: Πυρασφάλεια σε χώρους και εγκαταστάσεις του Τμήματος Φυλακών

Σύμφωνα με την επιστολή της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας ημερομηνίας 25.9.2025, μετά από τακτές επιθεωρήσεις των εγκαταστάσεων του ΤΦ στις 7.8.2025, 9.9.2025 και 12.9.2025 έχουν εντοπιστεί

αδυναμίες σε θέματα πυρασφάλειας, για τις οποίες παρατίθενται εισηγήσεις για επίλυσή τους. Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- ◆ Τοποθέτηση κατάλληλα σηματοδοτημένων πινακίδων εξόδου που να φωτίζονται τόσο με συνηθισμένο όσο και με έκτακτο φωτισμό, σε εξόδους όπου έχει εντοπιστεί η ανάγκη.
- ◆ Να γίνει εγκατάσταση έκτακτου φωτισμού που να καλύψει όλους τους χώρους.
- ◆ Χώροι όπου έχει εντοπιστεί η ανάγκη, να εφοδιαστούν με πυροσβεστήρες διοξειδίου του άνθρακα ή/και νερού σύμφωνα με τις συστάσεις της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.
- ◆ Το σύστημα συναγερμού και ανιχνευτών πυρκαγιάς να επεκταθεί έτσι ώστε να καλύψει τους χώρους των αποθηκών-γραφείων οι οποίοι καθορίζονται στην επιστολή της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.
- ◆ Για συγκεκριμένες αίθουσες γίνεται σύσταση όπως διαχωριστούν μεταξύ τους εξολοκλήρου με πυρίμαχα υλικά μιας σύμφωνα με τις συστάσεις της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.
- ◆ Γίνονται συστάσεις αναφορικά με το Λεβητοστάσιο όπως: η εγκατάσταση αυτόματων συστημάτων αποκοπής πετρελαίου σε περίπτωση πυρκαγιάς, κατάλληλου αυτόματου συστήματος πυρόσβεσης και ελέγχου των υφιστάμενων συστημάτων.

Στην ίδια επιστολή, σχετικά με την Υπηρεσία Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (Κέντρο Ελέγχου) και τη μονάδα αδιάλειπτης παροχής ρεύματος (U.P.S.), αναφέρεται ότι οι απόψεις της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας παραμένουν ως έχουν σύμφωνα με προηγούμενη επιστολή της ημερομηνίας 9.8.2012. Μία από τις εισηγήσεις αφορούσε στην εγκατάσταση, μέσα στο δωμάτιο του κεντρικού υπολογιστή (server room), αυτόματου συστήματος ανίχνευσης και κατάσβεσης πυρκαγιάς, σύμφωνα με διεθνείς, αναγνωρισμένες προδιαγραφές, το οποίο έχει υλοποιηθεί. Οι υπόλοιπες εισηγήσεις για επίλυση άλλων θεμάτων σχετικά με την λειτουργία της πιο πάνω Υπηρεσίας δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη.

Επιπρόσθετα στην εν λόγω επιστολή γίνεται ξεχωριστή αναφορά στο γεγονός ότι, κατά τις επιθεωρήσεις παρατηρήθηκε ότι στο χώρο υπάρχει δυσανάλογος αριθμός κρατουμένων με βάση τα τετραγωνικά μέτρα των κτηρίων και των εξόδων διαφυγής, με αποτέλεσμα να εγκυμονούν κίνδυνοι σε περίπτωση πυρκαγιάς ή άλλου έκτακτου περιστατικού όπου απαιτείται η γρήγορη και άμεση εκκένωση των κτηρίων.

Συστάσεις Ελεγκτικής Υπηρεσίας:

- (i) Να καταβληθούν προσπάθειες για επίσπευση των ενεργειών που απαιτούνται για την πλήρη συμμόρφωση με τις οδηγίες της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.
- (ii) Το Τμήμα να προβεί στην ετοιμασία σχετικού πρωτοκόλλου καθώς και επικαιροποιημένων οδηγιών σχετικά με τον τρόπο δράσης και τις απαιτούμενες ενέργειες τόσο των δεσμοφυλάκων όσο και των κρατουμένων σε περίπτωση εκδήλωσης πυρκαγιάς ή άλλης έκτακτης ανάγκης.

3.10 Θέμα: Είδη ιματισμού

3.10.1 Υπεύθυνος αποθήκης ιματισμού. Ο υφιστάμενος υπεύθυνος της αποθήκης ιματισμού ανέλαβε καθήκοντα την 1.9.2023 χωρίς να ετοιμαστεί Πιστοποιητικό Παράδοσης και Παραλαβής, κατά παράβαση του Κανονισμού Αποθηκών αρ. 62, ο οποίος προβλέπει ότι το εν λόγω πιστοποιητικό πρέπει να καταρτίζεται σε κάθε μεταβίβαση ευθύνης διαχείρισης αποθήκης από έναν αποθηκάριο σε άλλο. Ο προηγούμενος υπεύθυνος απουσίαζε με άδεια ασθένειας για μεγάλο μέρος των τελευταίων ετών, με αποτέλεσμα την καθημερινή διαχείριση της αποθήκης να ασκεί ο βοηθός του, χωρίς όμως να φέρει τη σχετική διοικητική ευθύνη.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Να ετοιμάζεται πάντοτε Πιστοποιητικό Παράδοσης και Παραλαβής. Επίσης, να αποφεύγεται η ανάθεση σημαντικών καθηκόντων και ευθυνών σε δεσμοφύλακες που απουσιάζουν για μεγάλα χρονικά διαστήματα.

3.10.2 Μητρώα αποθήκης. Κατά τον έλεγχο εντοπίστηκαν αριθμητικά λάθη στις καταχωρίσεις των χειρόγραφων Μητρώων αποθήκης, τα οποία διορθώθηκαν μετά από υπόδειξη μας. Η χειρόγραφη τήρηση αρχείων αυξάνει την πιθανότητα λαθών, καθυστερήσεων και δυσκολιών κατά τη συμφωνία αποθεμάτων.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Λόγω του μεγάλου αριθμού των δοσοληψιών της αποθήκης του ΤΦ, να εξεταστεί το ενδεχόμενο προμήθειας και εφαρμογής εξειδικευμένου μηχανογραφικού συστήματος αποθήκης, το οποίο να επιτρέπει την άμεση καταχώριση, ενημέρωση και εξαγωγή στοιχείων, ενισχύοντας τη διαφάνεια, την αποδοτικότητα και τον έλεγχο

3.10.3 Ιματισμός κρατουμένων. Ο αποθηκάριος σημειώνει πρόχειρα τις ποσότητες ιματισμού που χορηγεί στους κρατούμενους και στο τέλος κάθε μήνα, ετοιμάζει Δελτίο Έκδοσης Υλικών με τα συνολικά στοιχεία, το οποίο υπογράφεται από τον υπεύθυνο του Γραφείου Παραλαβών. Η πρακτική αυτή δεν παρέχει επαρκή έλεγχο και δεν διασφαλίζει την ακρίβεια των στοιχείων που περιλαμβάνει.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Το Γραφείο Παραλαβών να συμφιλιώνει μηνιαία τις ποσότητες ιματισμού που χορηγήθηκαν με τον αριθμό των εισαγωγών νέων κρατουμένων στις Φυλακές και να επισυνάπτει τη συμφιλίωση στο σχετικό Δελτίο Έκδοσης Υλικών.

3.10.4 Δειγματοληπτική καταμέτρηση ειδών ιματισμού. Διενεργήθηκε δειγματοληπτική καταμέτρηση διαφόρων ειδών ιματισμού, με σκοπό την επαλήθευση των πραγματικών αποθεμάτων με τα στοιχεία των Μητρώων Αποθήκης. Από την καταμέτρηση προέκυψαν τα ακόλουθα:

- (α) Σχεδόν σε όλα τα είδη διαπιστώθηκαν αποκλίσεις μεταξύ των πραγματικών αποθεμάτων και των υπολοίπων που αναγράφονταν στα Μητρώα (μία περίπτωση ελλείμματος και τέσσερεις πλεονάσματα σε σύνολο έξι ειδών που ελέγχθηκαν). Τα πλεονάσματα τακτοποιήθηκαν κατόπιν υπόδειξής μας. Λόγω των διαπιστωμένων αδυναμιών που αναφέρονται στην παράγραφο 3.10.1 πιο πάνω, δεν είναι εφικτό να καταλογιστεί ευθύνη για τις διαφορές αυτές.
- (β) Εντοπίστηκαν 389 ζευγάρια γυναικείων υποδημάτων γυμναστικής τα οποία δεν ήταν καταχωρισμένα στα Μητρώα. Η σχετική καταχώρισή τους έγινε κατόπιν υπόδειξής μας κατά τον έλεγχο.
- (γ) Τηρούνται άχρηστα ή/και πεπαλαιωμένα αποθέματα, τα οποία δεν πρόκειται να χρησιμοποιηθούν, όπως:

- ◆ Εννέα καλοκαιρινές φανέλες δεσμοφυλάκων κακής ποιότητας, που δεν θα διατεθούν.
- ◆ Δείγματα χειμερινών και καλοκαιρινών σάκων, με ή χωρίς διακριτικά άλλων Υπηρεσιών.
- ◆ Φανέλες δεσμοφυλάκων παλαιότερου τύπου (μπλε χρώματος), οι οποίες πλέον δεν χρησιμοποιούνται.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Αν δεν προβλέπεται η αξιοποίηση των πιο πάνω αποθεμάτων, να προωθηθούν άμεσα οι διαδικασίες διαγραφής τους, σύμφωνα με τις πρόνοιες των Κανονισμών Αποθηκών, ώστε να απελευθερωθεί αποθηκευτικός χώρος

- (δ) Εντοπίστηκε έλλειμμα 18 καλοκαιρινών φανελών δεσμοφυλάκων, που αφορούσε σε εκδόσεις προς δεσμοφύλακες και λειτουργούς χωρίς να ετοιμαστούν Δελτία Έκδοσης Αποθεμάτων. Τα Δελτία ετοιμάστηκαν, μετά την επισήμανσή μας, κατά τον έλεγχο και υπογράφηκαν από τους παραλήπτες.
- (ε) Διαπιστώθηκε η τήρηση υψηλών ποσοτήτων αποθεμάτων σε σχέση με τις πραγματικές ανάγκες του Τμήματος, γεγονός που αυξάνει αχρείαστα τις ανάγκες αποθηκευτικών χώρων, καθώς και τον κίνδυνο φθοράς ή πεπαλαίωσής τους. Ενδεικτικά:
- ◆ Το 2022 αγοράστηκαν 284 καλοκαιρινοί και 248 χειμερινοί σάκοι για το προσωπικό, καθώς και 374 αδιάβροχα, τα οποία παραμένουν σχεδόν στην ολότητά τους αδιάθετα μέχρι σήμερα.
  - ◆ Το απόθεμα σε χειμερινές φανέλες δεσμοφυλάκων ανέρχεται σε 1.618 τεμάχια και προέκυψε λόγω αγοράς 2.100 τεμαχίων το 2020 που, επειδή υπήρχε ήδη αρκετό απόθεμα στην αποθήκη, οδήγησε σε περαιτέρω αύξησή του, στις 5.000 τεμάχια.
  - ◆ Το διαθέσιμο απόθεμα μπουφάν ανέρχεται σε 929 τεμάχια, αριθμός που υπερβαίνει τις παραχωρήσεις της τελευταίας οκταετίας.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τον Κανονισμό Αποθηκών αρ. 9(1)(θ), ο Ελέγχων Λειτουργός οφείλει να διασφαλίζει τη διατήρηση των αποθεμάτων στις χαμηλότερες δυνατές ποσότητες που διασφαλίζουν την εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος και να καθορίζει, όπου απαιτείται, ανώτατα και κατώτατα όρια ποσοτήτων.

3.10.5 Έλεγχος από Διευθυντή Τμήματος. Τα τελευταία χρόνια δεν έχει διενεργηθεί έλεγχος αποθεμάτων από τον Διευθυντή ή εκπρόσωπό του, κατά παράβαση του Κανονισμού Αποθηκών 9(1)(στ), ο οποίος προβλέπει τη διενέργεια ετήσιου ελέγχου κατά το τελευταίο τρίμηνο κάθε οικονομικού έτους. Ο έλεγχος αυτός πρέπει να περιλαμβάνει φυσική καταμέτρηση και συμφιλίωση με τα μητρώα, καθώς και καταχώριση της ημερομηνίας και της υπογραφής του Λειτουργού στην πρώτη σελίδα των Καθολικών Αποθήκης.

3.10.6 Αποθηκευτικοί χώροι. Τα αποθέματα φυλάσσονται σε δύο αποθήκες, η μία εκ των οποίων ανεγέρθηκε πρόσφατα. Στην καινούργια αποθήκη έχει ήδη μεταφερθεί μεγάλος όγκος αποθεμάτων, χωρίς όμως να έχει ακόμη εξασφαλιστεί η ηλεκτροδότησή της και να εγκατασταθεί σύστημα πυρόσβεσης, γεγονός που δημιουργεί σοβαρούς κινδύνους για την ασφάλεια των υλικών και του προσωπικού.

Επιπλέον, στη νέα αποθήκη φυλάσσονται φιάλες υγραερίου, κατά παράβαση του Κανονισμού Αποθηκών αρ. 10(ζ), ο οποίος απαιτεί τη φύλαξή τους σε ξεχωριστή και κατάλληλη αποθήκη. Τέλος, σε καμία από τις δύο αποθήκες δεν υπάρχουν απαγορευτικές πινακίδες για το κάπνισμα, όπως απαιτεί ο Κανονισμός Αποθηκών αρ. 10(ι).

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη διασφάλιση της ασφάλειας των αποθηκευτικών χώρων, περιλαμβανομένης της άμεσης εγκατάστασης συστημάτων ηλεκτροδότησης, πυρασφάλειας και κατάλληλης σήμανσης, καθώς και της μεταφοράς των εύφλεκτων υλικών σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο.

3.11 Θέμα: Απόθεμα φαρμάκων από Κρατικά Φαρμακεία

Από επιτόπιο έλεγχο που διενεργήθηκε στο Ιατρείο των Φυλακών, διαπιστώθηκε ότι εξακολουθούν να υφίστανται σοβαρές αδυναμίες στη διαχείριση του αποθέματος φαρμάκων, παρά το γεγονός ότι τα ίδια ζητήματα έχουν επισημανθεί και σε προηγούμενες επιστολές της Υπηρεσίας μας. Συγκεκριμένα:

(α) Δεν υφίσταται ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης και καταγραφής των φαρμάκων, με αποτέλεσμα να μην είναι γνωστό το διαθέσιμο απόθεμα και, κατ' επέκταση, να μην διενεργείται επαλήθευση της ορθότητάς του.

(β) Δεν έχει οριστεί υπεύθυνος λειτουργός για την τήρηση και εποπτεία του αποθέματος, γεγονός που δυσχεραίνει την άσκηση λογοδοσίας και τον εντοπισμό ευθυνών σε περιπτώσεις ελλείψεων ή λαθών.

(γ) Λόγω της απουσίας συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των φαρμάκων, παραμένει ανέφικτη η επιβεβαίωση των ημερομηνιών λήξης των φαρμάκων. Όπως μας αναφέρθηκε, κατά την παραλαβή νέων φαρμάκων αυτά τοποθετούνται πίσω από το υφιστάμενο απόθεμα, ώστε να χρησιμοποιούνται πρώτα τα παλαιότερα. Ωστόσο, η πρακτική αυτή δεν υποκαθιστά ένα τεκμηριωμένο και ελεγχόμενο σύστημα διαχείρισης.

Εξαίρεση στα πιο πάνω αποτελούν τα φάρμακα που παραδίδονται από το Ψυχιατρείο, τα οποία, όπως διαπιστώθηκε, είναι αυστηρά ελεγχόμενα και καταγεγραμμένα.

3.12 Θέμα: Έκτιση μέρους ποινής με κατ' οίκον περιορισμό

Σύμφωνα με το Άρθρο 21B του περί Φυλακών Νόμου, προβλέπεται η δυνατότητα έκτισης μέρους της ποινής με κατ' οίκον περιορισμό των κρατουμένων, νοουμένου ότι πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια και ότι η παρακολούθηση πραγματοποιείται μέσω ειδικής ηλεκτρονικής συσκευής εντοπισμού. Το μέτρο αυτό στοχεύει αφενός στη διευκόλυνση της κοινωνικής επανένταξης των κρατουμένων και αφετέρου να συμβάλει στην αντιμετώπιση του προβλήματος του υπερπληθυσμού εντός των Φυλακών.

Σήμερα, το ΤΦ διαθέτει 40 ηλεκτρονικές συσκευές παρακολούθησης, εκ των οποίων:

- ♦ 20 χρησιμοποιούνται ήδη από καταδίκους που εκτίουν μέρος της ποινής τους κατ' οίκον,
- ♦ Επτά είναι ελαττωματικές ή/και υπό επιδιόρθωση, και οι υπόλοιπες χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση καταδίκων που βρίσκονται σε άδεια ή συνοδεύονται εκτός των Φυλακών.

Παρά τα θετικά αποτελέσματα που φαίνεται να έχει το μέτρο, ο αριθμός των καταδίκων που επωφελούνται σήμερα παραμένει περιορισμένος σε σχέση με τη δυναμικότητα του συστήματος και τις ανάγκες αποσυμφόρησης των χώρων κράτησης.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Εφόσον η Διεύθυνση του ΤΦ κρίνει ότι το σύστημα ηλεκτρονικής επιτήρησης λειτουργεί αποτελεσματικά και χωρίς ουσιαστικούς κινδύνους διαφυγής ή κατάχρησης, εισηγούμαστε όπως εξεταστεί το ενδεχόμενο επέκτασης του προγράμματος κατ' οίκον κράτησης. Η διεύρυνση της εφαρμογής του μέτρου θα συμβάλει στη βελτίωση των συνθηκών κράτησης μέσω

μείωσης του υπερπληθυσμού, στη βελτιστοποίηση της χρήσης ανθρώπινου δυναμικού και υποδομών, και στη μείωση του κόστους λειτουργίας που συνεπάγεται η φυσική κράτηση.

3.13 Θέμα: Συνεργατικό Παντοπωλείο Προσωπικού Φυλακών

3.13.1 Σύσταση, Λειτουργία και Διαχείριση Συνεργατικού Παντοπωλείου. Το Συνεργατικό Παντοπωλείο Προσωπικού Φυλακών συστάθηκε δυνάμει του περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμου και εγγράφηκε στο μητρώο συνεργατικών εταιρειών με αριθμό εγγραφής 12/64 το 1964. Η διαχείριση των θεμάτων της εταιρείας ασκείται από πενταμελή επιτροπή, η οποία εκλέγεται από τα μέλη, τα οποία αποτελούνται από προσωπικό του ΤΦ. Για την εγγραφή νέου μέλους απαιτείται δικαίωμα εγγραφής ύψους €10 και κατοχή τουλάχιστον ενός τίτλου (μετοχής) αξίας €8,54.

Το συνεργατικό παντοπωλείο ιδρύθηκε για λόγους ασφάλειας, καθώς είχαν προκύψει προβλήματα από τη λειτουργία καφενείου/καντίνας από ιδιώτη στον χώρο των φυλακών. Για τη λειτουργία του απασχολούνται τρεις δεσμοφύλακες σε μόνιμη βάση, των οποίων οι μισθοί βαρύνουν τον κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς και κατάδικοι από την ανοικτή φυλακή. Παρόλο που το παντοπωλείο είναι ξεχωριστή νομική οντότητα, το γεγονός ότι ο Διευθυντής των Φυλακών αποφασίζει σχετικά με τα άτομα που το στελεχώνουν συνεπάγεται ότι ασκεί ουσιαστική επιρροή στη λειτουργία του.

Όπως έχει επισημανθεί σε προηγούμενες εκθέσεις και επιστολές της Υπηρεσίας μας, δεν εξασφαλίστηκε η απαιτούμενη έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών για την επιβάρυνση του κρατικού Προϋπολογισμού με τους μισθούς των δεσμοφυλάκων που απασχολούνται αποκλειστικά στο παντοπωλείο. Το Υπουργείο Οικονομικών έχει επίσης δηλώσει ότι η απασχόληση δεσμοφυλάκων στο παντοπωλείο κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους είναι ανεπίτρεπτη. Το ΥΔΔΤ, λαμβάνοντας υπόψη τις επισημάνσεις αυτές, συναίνεσε στην υποβολή σχετικού αιτήματος προς το Υπουργείο Οικονομικών, χωρίς ωστόσο να έχει προωθηθεί οποιαδήποτε ενέργεια για οριστική επίλυση του ζητήματος.

Το 2017 προκηρύχθηκε πλειοδοτικός διαγωνισμός για τη διαχείριση του παντοπωλείου, ο οποίος δεν τελεσφόρησε λόγω έλλειψης ενδιαφέροντος. Η Υπηρεσία μας εξακολουθεί να θεωρεί ότι η παρούσα μορφή λειτουργίας πρέπει να τερματιστεί, ώστε το προσωπικό του ΤΦ να επικεντρώνεται αποκλειστικά στα καθήκοντα ασφάλειας.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Να διερευνηθούν οι λόγοι αποτυχίας του πιο πάνω διαγωνισμού και, αφού γίνουν οι αναγκαίες τροποποιήσεις χωρίς να αλλοιώνεται η φιλοσοφία του, να επαναπροκηρυχθεί. Για τον σκοπό αυτό, προτείνεται να αναζητηθεί καθοδήγηση από τη διεθνή (κυρίως την ευρωπαϊκή) πρακτική σε ανάλογες περιπτώσεις λειτουργίας παντοπωλείων εντός σωφρονιστικών ιδρυμάτων.

3.13.2 Οικονομικές καταστάσεις Συνεργατικού Παντοπωλείου. Σύμφωνα με τις τελευταίες ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες ελέγχθηκαν από ιδιώτη ελεγκτή, τα οικονομικά αποτελέσματα παρουσιάζουν την πιο κάτω εικόνα:

Πίνακας 5: Οικονομικά αποτελέσματα Συνεργατικού Παντοπωλείου

	2023	2022
	€	€
Εισοδήματα	1.855.627	1.749.655
Κόστος πωλήσεων	1.777.883	1.657.868
Μικτό κέρδος	77.744	91.787
Έξοδα (εκτός από τις εισφορές σε μη φιλανθρωπικά ιδρύματα)	45.322	89.131
Κέρδη πριν τις εισφορές σε μη φιλανθρωπικά ιδρύματα	32.422	2.656
Εισφορές σε μη φιλανθρωπικά ιδρύματα	50.837	42.798
Ζημιά πριν τη φορολογία	(18.415)	(40.142)

Από την επισκόπηση των οικονομικών καταστάσεων, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

- (α) Η έκθεση του ελεγκτή διατυπώθηκε με επιφύλαξη, καθώς δεν κατέστη δυνατό να επιβεβαιωθεί η αξία των μετρητών στο ταμείο ύψους €119.360. Το ποσό αυτό δεν αφορά στην πραγματικότητα σε μετρητά αλλά προκύπτει λόγω της καθυστέρησης που παρατηρείται για την πραγματοποίηση των εμβασμάτων του αντιτίμου των αγορών των κρατουμένων, από τους προσωπικούς τους λογαριασμούς που τηρεί το λογιστήριο των Φυλακών, μέσω των οποίων διενεργούνται όλες οι δοσοληψίες. Θεωρούμε ότι θα έπρεπε να διαχωρίζεται το πραγματικό ποσό των μετρητών από αυτές τις οφειλές, με τις τελευταίες να εμφανίζονται ως χρεώστες.
- (β) Το περιθώριο μικτού κέρδους (4–5%) κρίνεται ικανοποιητικό, δεδομένου ότι το παντοπωλείο αποτελεί τη μοναδική επιλογή των κρατουμένων για προμήθεια ειδών, όπως τηλεφωνικές κάρτες, τρόφιμα εκτός σιτηρεσίου, είδη ατομικής υγιεινής και μικροσυσκευές, καθώς και λαμβάνοντας υπόψη ότι η οικονομική κατάσταση της πλειονότητας των κρατουμένων προσεγγίζει τα όρια της φτώχειας.
- (γ) Το παντοπωλείο παρουσιάζει μικρό λογιστικό κέρδος πριν τις εισφορές σε μη φιλανθρωπικά ιδρύματα, οι οποίες αποτελούν το μεγαλύτερο έξοδο και μετατρέπουν το αποτέλεσμα σε ζημιά. Όπως μας αναφέρθηκε, οι εισφορές αφορούν:
- ◆ Την παραχώρηση κουπονιών αγορών αξίας €60–€70 σε όλα τα μέλη (δεσμοφύλακες).
  - ◆ Εισφορά στο Ταμείο Ευημερίας Κρατουμένων, μέσω του οποίου παρέχεται οικονομική βοήθεια σε κρατουμένους με σοβαρές ανάγκες.
  - ◆ Λοιπές εισφορές σε μέλη, μετά από απόφαση της Επιτροπής.
- (δ) Σύμφωνα με τους Κανονισμούς του Παντοπωλείου, το μετοχικό κεφάλαιο ανέρχεται σε €4.270 (500 μετοχές των €8,54), ωστόσο στις οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζεται λανθασμένα ότι ανέρχεται σε 1.000 μετοχές.
- (ε) Σύμφωνα με τους Κανονισμούς του Παντοπωλείου, τα καθαρά κέρδη από πωλήσεις προς μη μέλη (κατάδικους, υπόδικους και επισκέπτες) μεταφέρονται στο αποθεματικό, ενώ τα κέρδη από πωλήσεις προς μέλη διανέμονται με αναλογία 50% στο αποθεματικό, 25% ως μέρισμα και 25% ως επιμέρισμα βάσει αγορών. Ωστόσο, όπως αναφέρουμε πιο πάνω, λόγω των εισφορών σε μη φιλανθρωπικά ιδρύματα, το Παντοπωλείο πραγματοποιεί ζημιές και επομένως οι πιο πάνω πρόνοιες δεν εφαρμόζονται.
- (στ) Στις 31.12.2023, το αποθεματικό ανερχόταν σε €635.796. Σύμφωνα με τους Κανονισμούς, σε περίπτωση διάλυσης, αυτό διατίθεται για κοινωφελείς σκοπούς ή σε άλλη συνεργατική εταιρεία.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Δεδομένου ότι το ποσό συσσωρεύτηκε κατά τα παλαιότερα έτη, όταν οι τιμές πώλησης ήταν έως και 20% υψηλότερες από τις αντίστοιχες των υπεραγορών, όπως αναφέρθηκε στην επιστολή μας ημερομηνίας 14.1.2016, εισηγούμαστε όπως αυξηθεί η εισφορά προς το Ταμείο Ευημερίας Κρατουμένων, ώστε το αποθεματικό να μειώνεται σταδιακά.

3.14 Θέμα: Ατομικοί Λογαριασμοί Κρατουμένων

Σύμφωνα με τον περί Φυλακών Νόμο (Ν62(Ι)/1996) και τις πρόνοιες της παραγράφου 32 των περί Φυλακών Γενικών Κανονισμών (ΚΔΠ 121/97), τα χρήματα των νεοεισερχομένων κατάδικων/υπόδικων, παραδίδονται στον αρμόδιο λειτουργό κατά την είσοδό τους στις φυλακές. Τα χρήματα που αποστέλλονται ή εμβάζονται στους κρατούμενους από τα οικεία τους πρόσωπα, όπως επίσης και το επίδομα φιλοπονίας που τους καταβάλλεται, κατατίθενται επίσης στον πιο πάνω λογαριασμό και ακολούθως ενημερώνονται σχετικά οι αντίστοιχοι προσωπικοί (ατομικοί) λογαριασμοί των κρατουμένων. Οι κρατούμενοι δύνανται να χρησιμοποιούν το εκάστοτε υπόλοιπο των καταθέσεών τους, κυρίως για την προμήθεια ειδών παντοπωλείου και διαφόρων φαρμακευτικών παρασκευασμάτων από το ελεύθερο εμπόριο.

Η Υπηρεσία μας έχει επισημάνει επανειλημμένα και αναφέρει εκτενέστερα σε προηγούμενες επιστολές της, ότι, λόγω της μη ύπαρξης κατάλληλων δικλείδων ελέγχου στην τήρηση των καταστάσεων των ατομικών λογαριασμών κρατουμένων, καθότι αυτές εξακολουθούν να τηρούνται σε χειρόγραφο και ηλεκτρονική μορφή τύπου προγράμματος Excel, είναι υπαρκτός ο κίνδυνος της μη ορθής τήρησης των υπό αναφορά λογαριασμών. Το γεγονός αυτό καθιστά ακόμα πιο επιτακτική την ανάγκη συμφιλίωσης των εν λόγω υπολοίπων σε μηνιαία βάση, μέχρι να υλοποιηθεί η εφαρμογή και λειτουργία του έτοιμου μηχανογραφικού προγράμματος για σκοπούς συμφιλίωσης των ατομικών λογαριασμών κρατουμένων με το FIMAS.

Αναφορικά με τα πιο πάνω, θα θέλαμε να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα:

3.14.1 Διαφορά υπόλοιπου των ατομικών λογαριασμών κρατουμένων με το συνολικό υπόλοιπο του λογαριασμού καταθέσεων που τηρείται στο μηχανογραφημένο σύστημα FIMAS. Σύμφωνα με στοιχεία που μας δόθηκαν από το ΤΦ, κατά την 31.12.2024 τα συνολικά υπόλοιπα των ατομικών λογαριασμών κρατουμένων σύμφωνα με το ηλεκτρονικό αρχείο τύπου Excel που τηρείται στο ΤΦ ανέρχονταν σε €121.797, ενώ ο αντίστοιχος λογαριασμός (44113020072) που τηρείται στο μηχανογραφημένο σύστημα FIMAS παρουσίαζε υπόλοιπο (μετά τη διόρθωση για τα ποσά του 2024 που καταχωρίστηκαν στο 2025) ύψους €78.583. Αν και το ΥΔΔΤ προχώρησε στον εκσυγχρονισμό του ηλεκτρονικού αρχείου Excel, έτσι ώστε να είναι δυνατή η μηνιαία συμφιλίωση, κάτι που όπως πληροφορηθήκαμε εφαρμόζεται από τον Σεπτέμβριο του 2023, ωστόσο εξακολουθεί να υφίσταται η πιο πάνω διαφορά μεταξύ των υπολοίπων των πιο πάνω λογαριασμών, που αφορά προηγούμενες περιόδους.

3.14.2 Προμήθεια και λειτουργία έτοιμου μηχανογραφικού προγράμματος. Όπως επισημίναμε σε προηγούμενες μας επιστολές, λαμβάνοντας υπόψη:

- ♦ τη σημαντική διαφορά που παρατηρείται μεταξύ του υπολοίπου των ατομικών λογαριασμών κρατουμένων σύμφωνα με το ηλεκτρονικό σύστημα Excel που τηρείται στο ΤΦ και του υπολοίπου του λογαριασμού που τηρείται στο μηχανογραφημένο σύστημα FIMAS

- ♦ το ότι, από το 2015 μέχρι και σήμερα, τα λογιστικά λάθη παραμένουν απροσδιόριστα και αδιευκρίνιστα και
- ♦ το ότι στο παρελθόν εντοπίστηκαν περιστατικά καταχρήσεων στους εν λόγω λογαριασμούς,

Η Υπηρεσία μας θεωρεί το θέμα ως υψηλού κινδύνου και κρίνει αναγκαίο, όπως εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες για άμεση επίλυσή του.

Κατά τον έλεγχο μας έχει παρατηρηθεί ότι, για σκοπούς τήρησης των λογαριασμών των κρατουμένων, έχει εγκατασταθεί έτοιμο μηχανογραφικό πρόγραμμα το οποίο δεν βρίσκεται ακόμη σε πλήρη λειτουργία, αλλά έχει ξεκινήσει η χρήση του σε πιλοτική βάση, παράλληλα με το υφιστάμενο αρχείο τύπου Excel. Με το πέρας της δοκιμαστικής περιόδου που ξεκίνησε από τα τέλη Σεπτεμβρίου και συνεχίζεται, αναμένεται να μπει σε πλήρη λειτουργία και να αντικαταστήσει το υπάρχον σύστημα.

3.14.3 Αντίγραφα ασφαλείας. Διαπιστώσαμε ότι δεν τηρούνται έντυπα αντίγραφα ασφαλείας των ηλεκτρονικών αρχείων τύπου Excel όπου να καταχωρίζονται οι καταστάσεις των ατομικών λογαριασμών των κρατουμένων, με αποτέλεσμα να προκύπτει αυξημένος κίνδυνος απώλειας σημαντικών δεδομένων. Το ΤΦ βρίσκεται στη διαδικασία εφαρμογής και πλήρους λειτουργίας νέου μηχανογραφικού προγράμματος τήρησης των λογαριασμών των κρατουμένων (το οποίο βρίσκεται σε πιλοτική λειτουργία), προς αντικατάσταση των ηλεκτρονικών αρχείων τύπου Excel.

3.14.4 Αζήτητες καταθέσεις κρατουμένων. Το ύψος των αζήτητων καταθέσεων των κρατουμένων για τις οποίες έχει παρέλθει η ελάχιστη περίοδος των πέντε χρόνων που καθορίζεται στη Δημοσιονομική και Λογιστική Οδηγία (ΔΛΟ) 157, από την ημερομηνία που έχουν καταστεί πληρωτές, ανερχόταν, κατά την 31.12.2014, στις €4.967. Το ΤΦ απέστειλε και παλαιότερα επιστολή ημερ. 13.8.2018 στη Γενική Λογίστρια για εξασφάλιση έγκρισης για μεταφορά των αζήτητων καταθέσεων κρατουμένων, από το Λογαριασμό Καταθέσεων, στο Ταμείο Ευημερίας των Κρατουμένων. Η Γενική Λογίστρια, με επιστολή της ημερ. 25.2.2019, ανέφερε ότι, λόγω απουσίας κατάλληλου άρθρου εσόδων στο ΤΦ, οι αζήτητες καταθέσεις θα πρέπει να μεταφερθούν στο Άρθρο Εσόδων 0102100671 «Αζήτητες Καταθέσεις» του Κεφαλαίου 1902 του ΓΛτΔ.

Το ΤΦ, με επιστολή του ημερ. 17.11.2022 προς τον Γενικό Διευθυντή του ΥΔΔΤ, ζήτησε όπως εξεταστεί το ενδεχόμενο τροποποίησης της νομοθεσίας και εισαγωγής κατάλληλου άρθρου εσόδων στον Προϋπολογισμό του ΤΦ, αφού τα ποσά αυτά αποτελούν περιουσία των κρατουμένων, οι οποίοι μπορούν να τα ζητήσουν σε περίπτωση επιστροφής τους στις Φυλακές ή και με άλλους τρόπους. Όπως πληροφορηθήκαμε, το ΓΛτΔ, εισηγήθηκε όπως, μέχρι να διερευνηθεί η διαφορά που παρατηρείται μεταξύ του υπολοίπου των ατομικών λογαριασμών κρατουμένων και του υπόλοιπου του λογαριασμού καταθέσεων που τηρείται στο μηχανογραφημένο σύστημα FIMAS και ολοκληρωθεί η συμφιλίωση των προηγούμενων ετών, να μην προχωρήσει η κατάθεση των αζήτητων καταθέσεων.

3.15 Θέμα: Περιουσιακά στοιχεία κρατουμένων

3.15.1 Παραλαβές αντικειμένων. Κατά την είσοδο των κρατουμένων στις Φυλακές, τα προσωπικά τους αντικείμενα συλλέγονται και καταγράφονται σε ειδικό έντυπο (Φ.132). Στη συνέχεια, ανάλογα με το είδος τους, τοποθετούνται σε χάρτινους φακέλους και παραδίδονται για φύλαξη είτε στην Αποθήκη Ηλεκτρονικών είτε στο Γραφείο Παραλαβών.

Από τον έλεγχο της διαδικασίας παραλαβής διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

- ♦ **Συλλογή αντικειμένων από τους κρατούμενους.** Διαπιστώθηκε ότι στα έντυπα Φ.132, οι περιγραφές των αντικειμένων είναι συχνά γενικές και ασαφείς (π.χ. «σταυρός χρώματος χρυσού»), χωρίς να παρατίθενται διακριτικά χαρακτηριστικά που να επιτρέπουν την ασφαλή ταυτοποίησή τους. Ως αποτέλεσμα, κατά την επιστροφή των αντικειμένων κατά την αποφυλάκιση του κρατουμένου/νόμιμου κατόχου, ενέχεται κίνδυνος αμφισβήτησης της κυριότητας, καθώς και ενδεχόμενων διεκδικήσεων άλλων περιουσιακών στοιχείων.

Επιπλέον, διαπιστώθηκε ότι, κατά παράβαση της ενδομηματικής εντολής ημερ. 1.2.2019, τα αντικείμενα δεν τοποθετούνται σε πλαστικό σακούλι σφραγισμένο με κολλητική ταινία, αλλά απευθείας σε χάρτινους φακέλους. Οι φάκελοι αυτοί ανοίγονται στη συνέχεια από το Γραφείο Παραλαβής ή την Αποθήκη Ηλεκτρονικών, για σκοπούς ελέγχου και καταχώρισης των αντικειμένων στους προσωπικούς φακέλους των κρατούμενων.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Ιδιαίτερα για τιμαλφή ή κοσμήματα, των οποίων η περιγραφή δεν μπορεί να αποτυπωθεί με ακρίβεια, να χρησιμοποιούνται πλαστικά σακούλια τα οποία θα σφραγίζονται με τρόπο που να μην επιτρέπει το άνοιγμα και την επανασφράγιση τους. Τα σακούλια να παραμένουν σφραγισμένα καθ' όλη τη διάρκεια της κράτησης και να παραδίδονται στον κρατούμενο ως έχουν κατά την αποφυλάκισή του.

- ♦ **Παραλαβές από την Αποθήκη Ηλεκτρονικών.** Αντικείμενα όπως ηλεκτρικές συσκευές, ρολόγια, γυαλιά ηλίου κ.ά. τοποθετούνται σε χάρτινο φάκελο (Έντυπο Φ.211), στον οποίο αναγράφεται εξωτερικά το περιεχόμενο και υπογράφεται από τον κρατούμενο και τον δεσμοφύλακα. Οι φάκελοι παραδίδονται κλειστοί στο αρμόδιο μέλος της Αποθήκης Ηλεκτρονικών και ανοίγονται στην Αποθήκη για έλεγχο. Όπως μας αναφέρθηκε, έχουν εντοπιστεί περιπτώσεις κατά τις οποίες βρέθηκαν αντικείμενα που δεν είχαν δηλωθεί (π.χ. μετρητά εντός της θήκης κινητού τηλεφώνου), γεγονός που δημιουργεί κινδύνους για απώλειες ή αμφισβητήσεις.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Για ενίσχυση της διαφάνειας και της ασφάλειας, οι φάκελοι να ανοίγονται στην παρουσία του δεσμοφύλακα που τους ετοίμασε. Σε περίπτωση διαφορών μεταξύ του περιεχομένου και των αναγραφόμενων στοιχείων, να καλείται ο κρατούμενος και, ενώπιόν του, να ετοιμάζεται νέο ή συμπληρωματικό έντυπο Φ.132, στο οποίο να καταγράφονται οι σχετικές παρατηρήσεις.

- ♦ **Παραλαβές από το Γραφείο Παραλαβών και Απολύσεων.** Αντικείμενα όπως τιμαλφή, ταυτότητες, διαβατήρια, άδειες οδήγησης, κλειδιά και άλλα προσωπικά έγγραφα τοποθετούνται σε ξεχωριστό χάρτινο φάκελο (Έντυπο Φ.212), στον οποίο αναγράφεται εξωτερικά το περιεχόμενο και υπογράφεται από τον κρατούμενο και τον δεσμοφύλακα. Οι φάκελοι παραλαμβάνονται κλειστοί από το αρμόδιο μέλος του Γραφείου Παραλαβών και Απολύσεων και το περιεχόμενό τους καταχωρίζεται σε σχετικό Μητρώο Περιουσιακών Στοιχείων. Στο Μητρώο αυτό αναγράφεται ο αριθμός του δεσμοφύλακα που το ετοίμασε, χωρίς όμως να φέρει τις υπογραφές του δεσμοφύλακα και του κρατουμένου, κατά παράβαση των προνοιών της ενδομηματικής εντολής ημερ. 1.2.2019.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Για τη διασφάλιση της ακεραιότητας της διαδικασίας, οι φάκελοι να ανοίγονται στην παρουσία του κρατουμένου, ο οποίος να υπογράφει το σχετικό Μητρώο μαζί με τον αρμόδιο δεσμοφύλακα.

3.15.2 Αζήτητη περιουσία. Η ενδομηματική εντολή με ημερ. 11.2.2019, με θέμα «Αζήτητη περιουσία», ρυθμίζει τη διαδικασία διάθεσης της περιουσίας αποφυλακισθέντων κρατούμενων που παραμένει

αζήτητη, προβλέποντας τη δημιουργία Μητρώου Αζήτητης Περιουσίας, καθώς και τον καθορισμό του χρόνου φύλαξης και του τρόπου διάθεσής της, ανάλογα με την κατηγορία κάθε αντικειμένου.

Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι οι πρόνοιες της εν λόγω οδηγίας δεν εφαρμόζονται στην πράξη. Συγκεκριμένα:

- ♦ Το Γραφείο Παραλαβών και Απολύσεων ετοιμάζει ανά τρίμηνο Μητρώο Αζήτητης Περιουσίας, ωστόσο τα τελευταία έτη δεν έχουν πραγματοποιηθεί ενέργειες για τη διάθεσή της.
- ♦ Στην Αποθήκη Ηλεκτρονικών, τα αζήτητα αντικείμενα φυλάσσονται χωριστά, χωρίς όμως να είναι καταγεγραμμένα σε σχετικό μητρώο και χωρίς να έχουν ληφθεί μέτρα για τη διάθεσή τους.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Το ΤΦ να μεριμνήσει για την πλήρη εφαρμογή των προνοιών της ενδομηματικής εντολής ημερ. 11.2.2019, περιλαμβανομένης της τακτικής ενημέρωσης και συντήρησης του Μητρώου Αζήτητης Περιουσίας, καθώς και της λήψης αποφάσεων για τη διάθεση των αντικειμένων μετά την παρέλευση του προβλεπόμενου χρόνου φύλαξης.

3.16 Θέμα: Ενεργειακή κατανάλωση και κατανάλωση καυσίμων

3.16.1 Ενεργειακή απόδοση. Έχει παρατηρηθεί ότι το ΤΦ παρουσιάζει υψηλό ενεργειακό κόστος. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι η συνολική δαπάνη ανήλθε το 2024 στα €1.235.873, σε σύγκριση με €1.286.465 το 2023 και €1.327.015 το 2022. Το 98% του κόστους αφορά στην κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος για τις ανάγκες των Φυλακών (2024:79%, 2023:73%) και πετρελαίου θέρμανσης (2024:19%, 2023:24%) για τη λειτουργία των καυστήρων για σκοπούς θέρμανσης/ψύξης των Πτερύγων των Φυλακών καθώς και για την παραγωγή ζεστού νερού χρήσης.

Το ΤΦ, με επιστολή του ημερ. 1.7.2021 προς το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, εξέφρασε την επιθυμία για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος για κάλυψη ενεργειακών του αναγκών για την εξοικονόμηση ενέργειας και προστασία του περιβάλλοντος. Για το σκοπό αυτό, ζητήθηκε από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών όπως διενεργηθεί σχετική μελέτη και κοστολόγηση του έργου.

Το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, με επιστολή του ημερ. 13.7.2021, ενημέρωσε ότι δεν είχε την δυνατότητα να ανταποκριθεί εντός του 2021 και θα μπορούσε να ανταποκριθεί το δεύτερο τρίμηνο του 2022, με την προϋπόθεση ότι θα προσληφθεί το αναγκαίο προσωπικό, έτσι ώστε να προχωρήσει η εκπόνηση της μελέτης.

Κατά τον έλεγχό μας, διαπιστώθηκε ότι η εγκατάσταση συστήματος φωτοβολταϊκών πλαισίων στις Φυλακές δεν έχει ακόμη προχωρήσει.

Σε συναντήσεις με Λειτουργούς του ΤΦ, έχουμε πληροφορηθεί ότι το θέμα της εγκατάστασης φωτοβολταϊκών εξετάζεται από τη Διεύθυνση και έχει συμπεριληφθεί σχετική πρόνοια στα σχέδια για

τη νέα πτέρυγα που προγραμματίζεται να κατασκευαστεί ενώ εξετάζεται και η τοποθέτηση φωτοβολταϊκών ως μέρος των έργων για τη δημιουργία νέου χώρου στάθμευσης εκτός του περικλειστού χώρου των Φυλακών.

Σημειώνεται ότι με την παρατηρούμενη αύξηση του πληθυσμού των κρατουμένων οι ενεργειακές δαπάνες των Φυλακών αναμένεται να αυξηθούν περαιτέρω. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι με τη μετατροπή της Ανοιχτής Φυλακής σε Πτέρυγα της Κλειστής Φυλακής και τις υπόλοιπες σχετικές αλλαγές, έχει αυξηθεί το ηλεκτρικό φορτίο των υποστατικών των Φυλακών.

3.16.2 Κατανάλωση και τροφοδοσία πετρελαίου θέρμανσης. Όπως αναφέραμε εκτενέστερα σε προηγούμενη έκθεση της υπηρεσίας μας για το 2015, για την παραγωγή ζεστού νερού χρήσης κατά τους μήνες Απρίλη μέχρι Οκτώβρη, παρά τις ευνοϊκές καιρικές συνθήκες που επικρατούν τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, γίνεται χρήση των καυστήρων, αφού δεν υπάρχουν εγκατεστημένα αρκετά ηλιακά πλαίσια.

Κατόπιν της σχετικής σύστασης της Υπηρεσίας μας, ολοκληρώθηκε, το 2018, η εγκατάσταση 25 επιπρόσθετων ηλιακών πλαισίων και 11 κυλίνδρων αποθήκευσης ζεστού νερού χρήσης σε πτέρυγες των Φυλακών, καθώς και η διασύνδεση των ενεργοβόρων ηλεκτρικών συσκευών απ' ευθείας με την παροχή ζεστού νερού χρήσης στις Πτέρυγες 5-8 (πλυντήρια ρούχων – πιάτων) και στην Ανοιχτή Φυλακή (πλυντήρια ρούχων).

Όπως έχει παρατηρηθεί, παρόλες τις πιο πάνω ενέργειες του ΤΦ, η πρακτική θέρμανσης του νερού με τη χρήση αντλιών πετρελαίου συνεχίζεται και τους καλοκαιρινούς μήνες καθώς τα υφιστάμενα ηλιακά πλαίσια δεν επαρκούν για την κάλυψη των σχετικών αναγκών.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Το ΤΦ να προωθήσει ενέργειες για μελέτη της εγκατάστασης, όπου είναι δυνατό, επιπρόσθετων ηλιακών πλαισίων και ανάλογου αριθμού αποθηκευτικών θέρμων ζεστού νερού χρήσης. Εναλλακτικά να γίνει χρήση πιο αποδοτικών και οικονομικών τρόπων θέρμανσης του νερού, όπως για παράδειγμα σε συνδυασμό με την εγκατάσταση των φωτοβολταϊκών συστημάτων.

3.16.3 Τήρηση βιβλίου «Αναλυτικής Κατάστασης Πετρελαίου». Κατά τον έλεγχο του πιο πάνω βιβλίου για την περίοδο 01/2022-09/2025 εντοπίστηκαν περιπτώσεις λανθασμένων καταχωρίσεων. Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- ◆ Σε μία περίπτωση, παραλαβή καυσίμων δεν καταχωρίστηκε στο βιβλίο Αναλυτικής Κατάστασης Πετρελαίου. Το σχετικό τιμολόγιο προωθήθηκε ορθά στο λογιστήριο όπου καταχωρίστηκε και πληρώθηκε κανονικά.
- ◆ Για μία παραλαβή καυσίμων, δεν αναφέρεται η κατανομή ανά πτέρυγα στην απόδειξη παραλαβής με συνέπεια να μην παρέχεται η σχετική πληροφόρηση στο βιβλίο Αναλυτικής Κατάστασης Πετρελαίου ανά πτέρυγα.
- ◆ Σε τρεις περιπτώσεις καταχωρίστηκε λανθασμένη ποσότητα καυσίμου στην ανάλυση κατά πτέρυγα.
- ◆ Σε εννέα περιπτώσεις δεν καταχωρίστηκε η ποσότητα καυσίμου σε συγκεκριμένη πτέρυγα. Σημειώνεται ότι στο βιβλίο δεν υπάρχει στήλη για τη συγκεκριμένη πτέρυγα και οι ποσότητες καυσίμου που την αφορούν καταχωρίζονται στη στήλη «Υπογραφή» μαζί με την υπογραφή του

υπεύθυνου λειτουργού, γεγονός που αυξάνει τον κίνδυνο παράληψης καταχώρισης της σχετικής ποσότητας.

Συστάσεις Ελεγκτικής Υπηρεσίας:

- (i) Το Τμήμα να προβεί στην επικαιροποίηση των περιεχομένων (στηλών) του βιβλίου «Αναλυτικής Κατάστασης Πετρελαίου» ώστε να συνάδουν με την υφιστάμενη διάταξη των κτιρίων των Φυλακών και να μειωθεί ο κίνδυνος παράληψης καταχωρίσεων παραλαβών καυσίμων.
- (ii) Κατά την τήρηση του βιβλίου «Αναλυτικής Κατάστασης Πετρελαίου» και των σχετικών διαδικασιών, να επιδεικνύεται η δέουσα επιμέλεια και προσοχή από τους αρμόδιους λειτουργούς.
- (iii) Να γίνεται περιοδικός έλεγχος και συμφιλίωση των καταχωρίσεων παραλαβών καυσίμων στο βιβλίο «Αναλυτικής Κατάστασης Πετρελαίου» με τις καταστάσεις προμήθειας καυσίμων που λαμβάνονται από τον προμηθευτή.

3.16.4 Υπόλοιπο δεξαμενής. Από την επιτόπια μέτρηση του υπολοίπου της δεξαμενής βενζίνης, η οποία χρησιμοποιείται σε μηχανήματα του ΤΦ, προέκυψε πλεόνασμα 36 λίτρων σε σχέση με την ποσότητα που παρουσίαζε ως υπόλοιπο το σχετικό Μητρώο Καυσίμων.

Σύμφωνα με ενημέρωση που λάβαμε, αυτό οφείλεται στο σχήμα του πυθμένα της δεξαμενής που, όταν υπάρχει μειωμένη ποσότητα καυσίμου εντός της, η μέτρηση με το δείκτη (στικ) δεν δείχνει την ορθή ποσότητα, αλλά μεγαλύτερη.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Το ΤΦ να προχωρήσει στην επαναξιολόγηση του τρόπου μέτρησης της ποσότητας καυσίμου στην εν λόγω δεξαμενή και να καταρτιστεί διαδικασία/μεθοδολογία για πιο ακριβή μέτρηση της σχετικής ποσότητας καυσίμου.

3.17 Θέμα: Διαχείριση αποβλήτων και προστασία του περιβάλλοντος

Διαπιστώθηκε ότι το ΤΦ δεν εφαρμόζει πρόγραμμα ανακύκλωσης ειδών συσκευασίας, παρά το γεγονός ότι εντός των Φυλακών παράγεται καθημερινά σημαντική ποσότητα ανακυκλώσιμων υλικών, όπως μπουκάλια νερού και συσκευασίες τροφίμων. Η απουσία οργανωμένου συστήματος συλλογής και ανακύκλωσης αντίκειται στις εθνικές πολιτικές για την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Το ΤΦ να προχωρήσει στην εισαγωγή προγράμματος ανακύκλωσης πλαστικών, σε συνεργασία με τον αρμόδιο οργανισμό ανακύκλωσης.

3.18 Θέμα: Μητρώα Οχημάτων

Σύμφωνα με την Εγκύκλιο του ΓΛτΔ 1619 (από 1/1/2024 νέα Εγκύκλιος αρ. 68) και τη ΔΛΟ 122, αναφορικά με τα οχήματα, θα πρέπει να συμπληρώνονται τα ακόλουθα έντυπα:

- ◆ ΓΕΝ.52 (Μηνιαίο Κοστολόγιο Οχήματος), για οχήματα που ανήκουν μόνιμα στα οικεία Τμήματα.

- ◆ ΓΕΝ.70 (Βιβλίο Κινήσεως Οχημάτων), για αυτοκίνητα, μοτοσικλέτες, μηχανοκίνητες βάρκες και γενικά για οχήματα που διανύουν αποστάσεις.

Από τον έλεγχο των πιο πάνω εντύπων που τηρούνται από το Γραφείο Κινήσεως του ΤΦ και τη διενέργεια ελέγχου ανεφοδιασμών (βενζίνη και πετρέλαιο) δείγματος οχημάτων που έγιναν κατά το 2024 και αφορούσαν τους μήνες Μάρτιο, Ιούλιο και Νοέμβριο, διαπιστώσαμε τα ακόλουθα:

- ◆ Έξι περιπτώσεις όπου αποδείξεις που αφορούσαν τον υπό εξέταση μήνα καταχωρίστηκαν στο ΓΕΝ.52 του επόμενου μήνα.
- ◆ Εννέα περιπτώσεις όπου αποδείξεις που αφορούσαν προμήθεια καυσίμων κατά των προηγούμενο μήνα καταχωρίστηκαν στο ΓΕΝ.52 του υπό εξέταση μήνα.
- ◆ Δύο περιπτώσεις όπου στο σχετικό ΓΕΝ.52, δεν καταχωρίστηκε το ποσό σε € για τη συγκεκριμένη προμήθεια καυσίμων.
- ◆ Δύο αποδείξεις ανεφοδιασμού οχημάτων για τον Ιούνιο, οι οποίες καταχωρίστηκαν αντίθετα στα ΓΕΝ 52 των δύο οχημάτων.
- ◆ Δύο αποδείξεις με ημερομηνία 29.2.2024 καταχωρίστηκαν στα αντίστοιχα ΓΕΝ.52 των δύο οχημάτων με ημερομηνία 1.3.2024.

Επιπρόσθετα, παρατηρήθηκε ότι στα ΓΕΝ.52, για τον ανεφοδιασμό με καύσιμα, καταχωρίζεται στο ποσό η χρέωση που αναγράφεται στην απόδειξη του πρατηρίου στο οποίο έγινε ο ανεφοδιασμός, η οποία είναι μεγαλύτερη από την τιμή χρέωσης του προμηθευτή (η οποία είναι αυτή που προνοείται στη σχετική συμφωνία πλαίσιο και είναι αυτή που φαίνεται στην μηνιαία κατάσταση του προμηθευτή). Η χρέωση και η πληρωμή του προμηθευτή γίνονται ορθά στη βάση των τιμών που προνοούνται από τη συμφωνία πλαίσιο.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Να γίνεται μηνιαία συμφιλίωση των βιβλίων των οχημάτων με τις καταστάσεις προμήθειας καυσίμων που λαμβάνονται από τον προμηθευτή.

3.19 Θέμα: Εκσυγχρονισμός κανονισμών

Όπως διαπιστώθηκε, τα άρθρα 50-57 των περί Φυλακών (Γενικών) Κανονισμών του 1997 περιλαμβάνουν πρόνοιες που αφορούν σε θανατοποινίτες, παρόλο που η θανατική ποινή στην Κύπρο καταργήθηκε με την τροποποίηση του Ποινικού Κώδικα το 1983 και την κύρωση του 13ου πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών το 2003.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Να γίνουν ενέργειες για εκσυγχρονισμό των Κανονισμών.

4. Παραρτήματα

Παράρτημα Ι: Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή

Ευθύνη Ελεγκτικής Υπηρεσίας και διαφύλαξη της ανεξαρτησίας της

Οι Ειδικές Εκθέσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των ελέγχων που αυτή διενεργεί επί των πολιτικών (policies) και προγραμμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας ή άλλων ελεγχόμενων οργανισμών ή επί θεμάτων που αφορούν στον Προϋπολογισμό τους ή συγκεκριμένους τομείς αυτού, ή τα αποτελέσματα ελέγχων ιδιωτών ελεγκτών στους οποίους η Ελεγκτική Υπηρεσία έχει αναθέσει τον έλεγχο λογαριασμών οποιουδήποτε ελεγχόμενου υπ' αυτής οργανισμού, δυνάμει του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμου (Ν.113(Ι)/2002). Η Ελεγκτική Υπηρεσία επιλέγει και σχεδιάζει τις εν λόγω ελεγκτικές δραστηριότητες κατά τρόπον ώστε αυτές να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του δημόσιου συμφέροντος.

Η εκ μέρους της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παράθεση ευρημάτων ελέγχου γίνεται στη βάση όσων στοιχείων έχουν τεθεί ενώπιόν της.

Εκτός αν τούτο δηλωθεί ρητά, η μη παράθεση ευρημάτων επί ορισμένων πτυχών ή θεμάτων που αφορούν στο αντικείμενο του ελέγχου, δεν συνιστά διαβεβαίωση, ούτε και υποδηλοί ότι αυτά είναι απαλλαγμένα αδυναμιών ή σφαλμάτων ή αποκλίσεων από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, αφού ο εξωτερικός ελεγκτής δεν αναμένεται ότι μπορεί να εντοπίζει κάθε αδυναμία ή σφάλμα ή απόκλιση από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

Οι συστάσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αποτελούν εισηγήσεις για τον τρόπο χειρισμού των παρατηρήσεων και ευρημάτων του ελέγχου. Σε καμία περίπτωση δεν δύναται να εκληφθεί ότι οι συστάσεις αυτές επηρεάζουν την ανεξαρτησία της Υπηρεσίας, ως εξωτερικού ελεγκτή ή ότι συνεπάγονται συμμετοχή της Υπηρεσίας στη λήψη οποιασδήποτε σχετικής απόφασης από τη διοίκηση της ελεγχόμενης οντότητας, η οποία εξακολουθεί να φέρει αποκλειστικά την ευθύνη για την ορθή και νόμιμη λήψη απόφασης, ως προς τον τρόπο χειρισμού των ευρημάτων ελέγχου και συστάσεων.

Ουδεμία πρόνοια στην παρούσα Έκθεση σημαίνει ή θα πρέπει να εκληφθεί, ότι με αυτή διατυπώνεται κατηγορία εναντίον οποιουδήποτε προσώπου για εκ προθέσεως κατάχρηση εξουσίας ή για τη διάπραξη ποινικών ή άλλων αδικημάτων. Αυτά, αν υπάρχουν, θα πρέπει να διερευνηθούν από τις αρμόδιες αρχές, μόνο δε τα αρμόδια δικαστήρια μπορούν να κρίνουν κάποιο πρόσωπο ως ένοχο οποιουδήποτε αδικήματος. Τονίζεται, επίσης, ότι οι συστάσεις και τα ευρήματα της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αφορούν στους ελεγχόμενους φορείς και οποιαδήποτε αναφορά σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ουδόλως εξυπακούει ότι αυτά έχουν προβεί κατ' ανάγκη σε οτιδήποτε μεμπτό, αφού κάτι τέτοιο εκφεύγει του πεδίου ελέγχου της παρούσας Έκθεσης.

Αρμοδιότητες Γενικού Ελεγκτή

Ο έλεγχος διενεργήθηκε στο πλαίσιο των συνταγματικών αρμοδιοτήτων του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας και των προνοιών του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014).

Το άρθρο 116 του Συντάγματος της Δημοκρατίας ορίζει ότι ο Γενικός Ελεγκτής, βοηθούμενος από τον Βοηθό Γενικό Ελεγκτή, ελέγχει εν ονόματι της Δημοκρατίας όλες τις εισπράξεις και πληρωμές και όλους τους λογαριασμούς χρηματικών διαθεσίμων και άλλου ενεργητικού ή άλλων υποχρεώσεων που αναλαμβάνει η Δημοκρατία ή που δημιουργούνται για λογαριασμό της. Για τον σκοπό αυτό, ο Γενικός Ελεγκτής έχει δικαίωμα να επιθεωρεί και να ελέγχει όλα τα σχετικά βιβλία, αρχεία και καταστάσεις, καθώς και τους χώρους όπου φυλάγεται το πιο πάνω ενεργητικό. Επίσης, ο Γενικός Ελεγκτής, βοηθούμενος από τον Βοηθό Γενικό Ελεγκτή, ασκεί κάθε άλλη εξουσία ή εκτελεί οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα ή υποχρεώσεις που καθορίζονται ή του αναθέτονται διά Νόμου.

Σύμφωνα με το άρθρο 81 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο των λογαριασμών της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο (Ν.38(Ι)/2014), ο ελέγχων λειτουργός κάθε Κονδυλίου οφείλει να διασφαλίσει την ορθότητα και νομιμότητα των εισπράξεων και πληρωμών και την αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και οικονομία της υλοποίησης του οικείου Προϋπολογισμού, στη βάση των αρχών της χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης (άρθρα 7(1) και 8).

Για τον σκοπό αυτό, η Ελεγκτική Υπηρεσία προχωρεί σε οικονομικούς και διαχειριστικούς ελέγχους, όπως και ελέγχους συμμόρφωσης Υπουργείων, Τμημάτων και Υπηρεσιών της Δημόσιας Υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Ο περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμος (Ν.113(Ι)/2002) παρέχει σαφείς εξουσίες στον Γενικό Ελεγκτή, να ζητά στοιχεία σε οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής μορφής, επεξηγήσεις και πληροφορίες, γραπτές ή προφορικές, που κατά την κρίση του μπορούν να τον υποβοηθήσουν στην εκτέλεση του έργου του.

Παράρτημα II: Μεθοδολογία

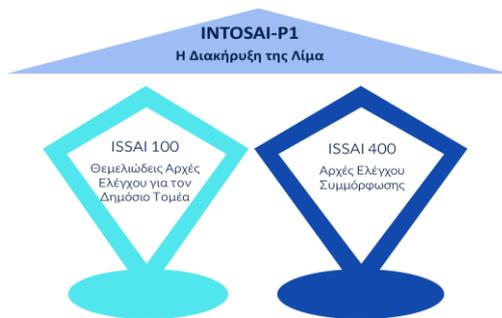
Πρότυπα ελέγχου

Σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο στη βάση διεθνών αναγνωρισμένων προτύπων ελέγχου που ο ίδιος αποφασίζει.

Όπως ρητά αναφέρεται στις Ελεγκτικές Οδηγίες που έχουν εκδοθεί από τον Γενικό Ελεγκτή, οι έλεγχοι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας διεξάγονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (ISSAI) που εκδίδει ο Διεθνής Οργανισμός Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI), ο οποίος είναι ένας αυτόνομος, ανεξάρτητος, μη-πολιτικοποιημένος Οργανισμός, με ειδικό συμβουλευτικό καθεστώς προς το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο (ECOSOC) του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Τα Πρότυπα ISSAI διαχωρίζουν τους ελέγχους που διενεργούνται από τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα σε τρεις κατηγορίες, τους οικονομικούς ελέγχους, τους ελέγχους συμμόρφωσης και τους διαχειριστικούς ελέγχους. Για τους ελέγχους αυτούς υπάρχει αριθμός ελεγκτικών προτύπων που είναι κοινά και αριθμός ελεγκτικών προτύπων που αφορούν ειδικά στην κάθε κατηγορία ελέγχου.

Η διενέργεια του παρόντος ελέγχου διέπεται κυρίως από τις διατάξεις των πιο κάτω Προτύπων:

Το θεμελιώδες Πρότυπο INTOSAI-P1 ουσιαστικά καταγράφει αυτούσια τη Διακήρυξη, η οποία υιοθετήθηκε το 1977 από το Παγκόσμιο Συνέδριο του INTOSAI στη Λίμα του Περού (Διακήρυξη της Λίμα). Όπως στο ίδιο το Πρότυπο καταγράφεται, το έγγραφο αυτό θεωρείται η “Magna Carta” στην άσκηση εξωτερικού ελέγχου των κυβερνήσεων, καθώς έθεσε τα θεμέλια του δημόσιου ελέγχου. Η Διακήρυξη θέτει τα βασικά σημεία ελέγχου και τις βασικές αρχές για τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα που είναι αναγκαίες, ώστε να επιτευχθούν ανεξάρτητα και αντικειμενικά αποτελέσματα. Οι αρχές που εγκαθιδρύθηκαν στη Διακήρυξη της Λίμα αναγνωρίστηκαν από τις Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ με αρ. 66/209 (ημερ. 22.12.2011) και 69/228 (ημερ. 19.12.2014). Το Πρότυπο INTOSAI-P1, όπως και το Πρότυπο INTOSAI-P10 (Διακήρυξη του Μεξικού), αποτελούν μέρος του κοινοτικού κεκτημένου.

Το Πρότυπο ISSAI 100 παρουσιάζει τον ορισμό του ελέγχου του δημόσιου τομέα και παρέχει τις βασικές έννοιες, στοιχεία και αρχές (τόσο τις γενικές αρχές που σχετίζονται με τον έλεγχο όσο και τις αρχές που σχετίζονται με τις διάφορες φάσεις της διαδικασίας ελέγχου) που ισχύουν για όλους τους ελέγχους του δημόσιου τομέα.

Το Πρότυπο ISSAI 400 ορίζει τον έλεγχο συμμόρφωσης ως μια ανεξάρτητη εκτίμηση του κατά πόσο ένα δεδομένο θέμα είναι σύμφωνο με τις αρχές που έχουν οριστεί ως κριτήρια ελέγχου. Οι έλεγχοι αυτοί αποσκοπούν στην αξιολόγηση του κατά πόσο οι ενέργειες του ελεγχόμενου φορέα συνάδουν με τις αρχές ή κανόνες που τον διέπουν. Οι αρχές και κανόνες αυτοί μπορεί να αφορούν στη συμμόρφωση με διατάξεις των σχετικών Νόμων, Κανονισμών ή συμφωνιών ή με τις γενικές αρχές χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης και συμπεριφοράς δημοσίων αξιωματούχων.

Ελεγκτική προσέγγιση

Ο παρών έλεγχος βασίστηκε σε στοιχεία που υποβλήθηκαν από το Τμήμα Φυλακών, σε επισκόπηση εγγράφων, μητρώων και αρχείων αλληλογραφίας και στη διενέργεια συναντήσεων με τη Διεύθυνση και το προσωπικό του Τμήματος.

Ο έλεγχος καλύπτει την τα έτη 2024 – 2025.

Διευκρινίζουμε ότι, για σκοπούς δημοσίευσης της παρούσας Ειδικής Έκθεσης, έχουν απαλειφθεί όλες οι αναφορές που αφορούν σε προσωπικά δεδομένα. Κατ’ αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η συμμόρφωση με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, χωρίς ωστόσο να περιορίζεται ουσιαστικά η κοινοποίηση των ευρημάτων και διαπιστώσεων της Υπηρεσίας μας που επιβάλλουν τα εφαρμοστέα διεθνή πρότυπα.

Κριτήρια ελέγχου

Για σκοπούς του παρόντος ελέγχου συμμόρφωσης, ως κριτήρια ελέγχου χρησιμοποιήθηκαν συγκεκριμένες διατάξεις του θεσμικού πλαισίου ως ακολούθως:

- α. Ο περί Φυλακών Νόμος του 1996 (62(Ι)/1996)
- β. Ο περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας Νόμου του 2002 (Ν.63(Ι)/2002)
- γ. Οι περί Υπηρεσίας Φυλακών Κανονισμοί του 2020 (Κ.Δ.Π. 19/2000)
- δ. Οι περί Φυλακών Γενικοί Κανονισμοί (ΚΔΠ 121/97)
- ε. Οι Κανονισμοί Κυβερνητικών Αποθηκών.
- στ. Οι Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες.

Επίσης, για τον υπό αναφορά έλεγχο συμμόρφωσης χρησιμοποιήθηκαν, ως κριτήρια ελέγχου, Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις, Διατάγματα, Γνωστοποιήσεις, Εγκύκλιοι του ΓΛτΔ και του ΤΔΔΠ

Παράρτημα III: Αυτούσια απαντητική επιστολή από Ελεγχόμενο Φορέα

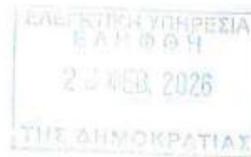

Αρ. Φακ. Τ.Φ. 13.13.001
Αρ. Τηλ.: 22406151
Αρ. Φαξ: 22303889
email:dirsecretary@prisons.mjpo.gov.cy

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ
ΤΜΗΜΑ ΦΥΛΑΚΩΝ
1702 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

25 Ιανουαρίου, 2026

Γενικό Ελεγκτή
της Δημοκρατίας

Θέμα: Ειδική Έκθεση: Έλεγχος Τμήματος Φυλακών

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. 05.14.009, 26.13.002.001 ημερομηνίας 19/01/2026 σχετικά με το προσχέδιο της Ειδικής Έκθεσης ελέγχου την οποία η Υπηρεσία σας προτίθεται να δημοσιεύσει και παρατίθενται κατωτέρω τα σχόλια του Τμήματος Φυλακών:

3. Ανάλυση ευρημάτων και συστάσεις

3.1 Θέμα: Στατιστικά

Σημείο 3.1.2 Υποτροπές

Το Τμήμα Φυλακών έχει αναπτύξει και υλοποιεί ένα ολοκληρωμένο, πολυεπίπεδο πλέγμα παρεμβάσεων, το οποίο καλύπτει την εκπαίδευση, την επαγγελματική κατάρτιση, την ψυχοκοινωνική στήριξη και τη σταδιακή προετοιμασία για την επανένταξη στην αγορά εργασίας, ήδη από το στάδιο της κράτησης, ενέργειες οι οποίες έχουν Πανευρωπαϊκά αναγνωριστεί ως καλές πρακτικές από σχετικούς οργανισμούς όπως το EuroPris και ο ICPSA.

Ιδιαίτερα στον τομέα της εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, το Τμήμα Φυλακών έχει προχωρήσει σε ριζική αναβάθμιση των προσφερόμενων προγραμμάτων, αναρμονίζοντάς τα πλήρως με το εθνικό εκπαιδευτικό σύστημα και τις ευρωπαϊκές και διεθνείς συστάσεις.

Σήμερα λειτουργεί ένα εκτεταμένο δίκτυο σχολείων εντός όλων των πτερυγών, με τυπική εκπαίδευση (Εσπερινό Γυμνάσιο, Εσπερινή Τεχνική Σχολή), μη τυπική και

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

άτυπη εκπαίδευση, πιστοποιημένα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς και πρόσβαση σε ανώτερη και ανώτατη εκπαίδευση σε συνεργασία με πανεπιστημιακά ιδρύματα.

Η συμμετοχή των κρατουμένων στα εκπαιδευτικά προγράμματα παρουσιάζει διαρκή ανοδική πορεία, με ποσοστά που συγκαταλέγονται στα υψηλότερα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, γεγονός που σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία συνδέεται άμεσα με τη μείωση της υποτροπής και την ομαλότερη κοινωνική επανένταξη.

Παράλληλα, έχει ενισχυθεί σημαντικά η ψυχοκοινωνική στήριξη, μέσω ομάδων συμβουλευτικής, ψυχοεκπαιδευτικών παρεμβάσεων, προγραμμάτων διαχείρισης θυμού, εξαρτήσεων και ανάπτυξης κοινωνικών δεξιοτήτων, με ιδιαίτερη έμφαση σε ευάλωτες ομάδες, όπως νεαροί κρατούμενοι, γυναίκες και άτομα με ειδικές ανάγκες. Οι παρεμβάσεις αυτές λειτουργούν συμπληρωματικά προς την εκπαίδευση, ενισχύοντας την ετοιμότητα των κρατουμένων για επανένταξη.

Σε ό,τι αφορά ειδικά τη σύνδεση με την αγορά εργασίας, το Τμήμα Φυλακών συμμετέχει ενεργά στο Σχέδιο Εργασιακής Αποκατάστασης Αποφυλακισθέντων του Υπουργείου Εργασίας, το οποίο παρέχει ουσιαστικά οικονομικά κίνητρα προς τους εργοδότες για την εργοδότηση αποφυλακισθέντων. Το συγκεκριμένο εργαλείο παρά την εδώ και 5 χρόνια εξαγγελία και ύπαρξη του δυστυχώς δεν έχει επιφέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα και είναι για αυτό που το Τμήμα Φυλακών κατόπιν τεκμηριωμένης εισήγησης εντόπισε εισηγήθηκε και συνέβαλε στο να καλυφθεί ένα σημαντικό κενό του Σχεδίου, με αποτέλεσμα τη διεύρυνση των κατηγοριών των δικαιούχων ώστε να περιλαμβάνονται πλέον και κατάδικοι που βρίσκονται στο Κέντρο Εξωιδρυματικής Απασχόλησης και Αποκατάστασης Καταδίκων (ΚΕΑΑΚ), τελούν υπό το μέτρο της ηλεκτρονικής επιτήρησης (κατ' οίκον περιορισμός με βραχιολάκι) καθώς και κατάδικοι που αποφυλακίζονται επ' αδεία κατόπιν απόφασης του Συμβουλίου Αποφυλάκισης.

Η συγκεκριμένη διεύρυνση αποτελεί κρίσιμη μεταρρύθμιση, καθώς επιτρέπει την πρώιμη εργασιακή αποκατάσταση και τη σταδιακή μετάβαση στην ελεύθερη κοινωνία, μειώνοντας τον κίνδυνο υποτροπής κατά το πλέον ευάλωτο μεταβατικό στάδιο. Ωστόσο, το Τμήμα Φυλακών αναγνωρίζει και τις αντικειμενικές δυσκολίες που εξακολουθούν να υφίστανται. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται ο κοινωνικός και εργασιακός στιγματισμός των αποφυλακισθέντων, η επιφυλακτικότητα εργοδοτών παρά τα οικονομικά κίνητρα, η περιορισμένη δυνατότητα θεσμικής παρακολούθησης της πορείας των εργοδοτήσεων λόγω έλλειψης πλήρους διαλειτουργικότητας μεταξύ των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, καθώς και οι σύνθετες ψυχοκοινωνικές ανάγκες

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

πολλών αποφυλακισθέντων, οι οποίες δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν αποκλειστικά μέσω της απασχόλησης.

Λαμβάνοντας υπόψη τις συστάσεις της Έκθεσης, το Τμήμα Φυλακών θεωρεί ότι μπορούν να υλοποιηθούν εφικτές, στοχευμένες και χαμηλού κόστους παρεμβάσεις, όπως η περαιτέρω ενίσχυση της αξιολόγησης των υφιστάμενων προγραμμάτων επανένταξης με ποιοτικά και ποσοτικά εργαλεία, η θεσμοθέτηση τακτικής ανταλλαγής πληροφόρησης μεταξύ Τμήματος Φυλακών, Τμήματος Εργασίας και εργοδοτικών φορέων, η δημιουργία μικρού μητρώου συνεργαζόμενων εργοδοτών με συνεχή υποστήριξη και ενημέρωση, η ενίσχυση προγραμμάτων προετοιμασίας για εργασία πριν την αποφυλάκιση (βιογραφικό, συνέντευξη, εργασιακή κουλτούρα) και η πιλοτική ανάπτυξη μετα-αποφυλακιστικής υποστήριξης χαμηλής έντασης (follow-up) για κρίσιμους πρώτους μήνες.

Περαιτέρω, από τις αρχές του 2025 υλοποιείται από την Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου το νέο Πρόγραμμα «Γέφυρες Επανα-Σύνδεσης» το οποίο έχει στόχο να στηρίξει, ενδυναμώσει αλλά και να διασυνδέσει τους πρώην ή και νυν χρήστες ουσιών στην κοινωνία. Από τον Απρίλιο του 2025, οι Κοινωνικοί Λειτουργοί του Προγράμματος επισκέπτονται υποψηφίους εξυπηρετούμενους στο Τμήμα Φυλακών (στην βάση λίστας που αποστέλλεται από το Τμήμα), για να λάβουν κοινωνικό ιστορικό, να τους ενημερώσουν για το Πρόγραμμα και να προχωρήσουν είτε σε επανακαθορισμό συνάντησης εντός των φυλακών είτε εκτός των φυλακών. Σύμφωνα με στοιχεία που στάλθηκαν από την ΑΑΕΚ, το Πρόγραμμα από τον Απρίλιο μέχρι και Σεπτέμβριο του 2025 έχει επιληφθεί 93 περιπτώσεων αποφυλακισθέντων.

Στο πλαίσιο της εσωτερικής αξιολόγησης των υφιστάμενων προγραμμάτων του Τμήματος Φυλακών, διαπιστώθηκε τεκμηριωμένα η ανάγκη ανάπτυξης εντατικού θεραπευτικού προγράμματος απεξάρτησης, προσαρμοσμένου στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις αυξημένες ανάγκες του πληθυσμού που εισέρχεται και διαβιβεί στο σωφρονιστικό περιβάλλον. Κατά την παρούσα χρονική περίοδο, οι Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας παρέχουν Πρόγραμμα Συμβουλευτικού Σταθμού καθώς και Πρόγραμμα Υποκατάστασης, τα οποία συμβάλλουν ουσιαστικά στη διαχείριση περιστατικών εξάρτησης. Ωστόσο, λαμβανομένου υπόψη του προφίλ σημαντικού ποσοστού των νεοεισερχόμενων κρατουμένων, το οποίο χαρακτηρίζεται από ιστορικό πολυεξάρτησης, υποτροπών και συνυπαρχουσών ψυχιατρικών διαταραχών, καθίσταται σαφής η αναγκαιότητα υλοποίησης καθημερινού, δομημένου και εντατικού θεραπευτικού προγράμματος. Προς ανταπόκριση της διαπιστωθείσας αυτής ανάγκης, η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου έχει ήδη προβεί στον σχεδιασμό σχετικής παρέμβασης και, εντός του πρώτου εξαμήνου του 2026, προτίθεται να προχωρήσει

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

στην προκήρυξη διαγωνισμού για τη δημιουργία και λειτουργία εντατικού ημερήσιου θεραπευτικού προγράμματος εντός του Τμήματος Φυλακών.

3.2 Θέμα: Πρωτόκολλα ενεργειών

Το Τμήμα Φυλακών προχώρησε στην έκδοση των ακόλουθων Πρωτοκόλλων:

- 1) Π.Ε. Αρ.: 1/2025 - Πρωτόκολλο Μετακίνησης Εκτός Φυλακών – Άδεια ή Μεταφορά με Συνοδεία με ημερομηνία υλοποίησης τις 25/11/2024
- 2) Π.Ε. Αρ.: 2/2025 - Πρωτόκολλο Διαχείρισης Περιστατικών Σεξουαλικής Κακοποίησης εντός Τμήματος Φυλακών με ημερομηνία ισχύος/υλοποίησης τις 20/11/2025
- 3) Π.Ε. Αρ.: 3/2025 - Πρωτόκολλο Ενεργειών: Διαχείριση Πτερύγων με ημερομηνία ισχύος/υλοποίησης τις 26/01/2026.

Περαιτέρω, στο παρόν στάδιο βρίσκονται σε εξέλιξη εργασίες προετοιμασίας και σχεδιασμού πρόσθετων Πρωτοκόλλων Ενεργειών, για τα οποία απαιτείται ενδελεχής μελέτη, αξιολόγηση επιχειρησιακών παραμέτρων και ο αναγκαίος χρόνος ωρίμανσης και υλοποίησης. Παράλληλα, εκδίδονται συστηματικά σχετικές Διαταγές και Ενδοτμηματικές Εντολές, με σκοπό τη ρύθμιση επιμέρους διαδικασιών και την άμεση αντιμετώπιση λειτουργικών ζητημάτων.

Όσον αφορά την εκπαίδευση του Προσωπικού, η Διεύθυνση του Τμήματος Φυλακών επενδύει σταθερά και στρατηγικά στην εκπαίδευση και επιμόρφωση, αναγνωρίζοντας ότι η επαγγελματική κατάρτιση και η συνεχιζόμενη μάθηση αποτελούν θεμέλιο ενός αποτελεσματικού, ασφαλούς και ανθρωποκεντρικού σωφρονιστικού συστήματος. Η εκπαίδευση των Σωφρονιστικών Υπαλλήλων δεν περιορίζεται στη μετάδοση τεχνικών γνώσεων, αλλά αποσκοπεί στην καλλιέργεια επαγγελματικής συνείδησης, αξιών και δεξιοτήτων που ενισχύουν την ορθή άσκηση εξουσίας, την αποτελεσματική επικοινωνία, τη διαχείριση κρίσεων και την ψυχολογική ανθεκτικότητα.

Η εκπαιδευτική πολιτική του Τμήματος στηρίζεται στα ευρωπαϊκά πρότυπα και στις κατευθυντήριες γραμμές που τέθηκαν στο Ευρωπαϊκό Συνέδριο Διευθυντών Φυλακών (Νορβηγία, 2017) και στο Συνέδριο Ευρωπαϊκών Σωφρονιστικών Ακαδημιών (Ελβετία, 2017), ενώ ευθυγραμμίζεται πλήρως με τους Ευρωπαϊκούς Σωφρονιστικούς Κανόνες (European Prison Rules, 2020). Σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά, η ποιότητα, η συστηματικότητα και η πρακτική εφαρμογή της εκπαίδευσης αποτελούν καθοριστικό παράγοντα για την ασφάλεια, την πρόληψη περιστατικών βίας, τη διαχείριση ευάλωτων ομάδων και την αποτελεσματική επανένταξη των κρατουμένων.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Επιπρόσθετα, κατά την εφαρμογή των Πρωτοκόλλων διασφαλίζεται οργανωμένος και θεσμικός διάλογος τόσο με το προσωπικό που καλείται να τα εφαρμόσει σε επιχειρησιακό επίπεδο, όσο και με τις κλαδικές συντεχνίες, με στόχο τη διατύπωση εισηγήσεων, την έγκαιρη αναγνώριση πρακτικών δυσκολιών και τη βελτιστοποίηση των διαδικασιών. Περαιτέρω, για σκοπούς ορθότερης και ομοιόμορφης εφαρμογής του Πρωτοκόλλου Ενεργειών αρ. 3/2025, έχουν οριστεί ως δυο (2) Επόπτες Αρχιδεσμοφύλακες, οι οποίοι παρακολουθούν συστηματικά την εφαρμογή του, παρέχουν καθοδήγηση στο προσωπικό και συμβάλλουν στη διασφάλιση της συνέπειας και της επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας.

Συνεπώς, με την ολοκλήρωση των υπό μελέτη Πρωτοκόλλων, προγραμματίζονται εξειδικευμένες εκπαιδεύσεις για το Προσωπικό, με σκοπό την πλήρη κατανόηση και ορθή εφαρμογή τους, οι οποίες θα περιλαμβάνουν τόσο θεωρητική κατάρτιση όσο και πρακτική εξάσκηση μέσω σεναρίων και προσομοιώσεων.

3.3 Θέμα: Χρόνος εργασίας Δεσμοφυλάκων

Σημείο 3.3.1 Προσωπικό που εργάζεται σε βάρδιες

Στον ημερήσιο κατάλογο καθηκόντων, η πρόσβαση περιορίζεται αυστηρά στον επί καθηκοντι Φρούραρχο και τον Γραφέα. Ο Γραφέας, σύμφωνα με τις οδηγίες του Φρούραρχου, πραγματοποιεί τις απαραίτητες αλλαγές και προσαρμογές στον Κατάλογο, όταν προκύπτουν ανάγκες στο Τμήμα, όπως για παράδειγμα ενόψει απουσίας Προσωπικού λόγω ασθένειας, ή λόγω προσθήκης ατόμων για υπερωριακή εργασία, εφόσον απαιτείται για την κάλυψη των αναγκών της υπηρεσίας.

Οι αλλαγές περιλαμβάνουν επίσης, την τοποθέτηση ατόμων σε νέες θέσεις ή ανακατανομή τους σε διαφορετικούς χώρους, όταν η ανάγκη το επιβάλλει και την προσθήκη επιπλέον Προσωπικού σε συγκεκριμένα καθήκοντα ή τοποθεσίες, όταν είναι κρίσιμη η ενίσχυση αυτών των περιοχών για την καλύτερη και αποτελεσματικότερη λειτουργία της υπηρεσίας.

Σε συμμόρφωση με τη σχετική σύσταση του Γενικού Ελεγκτή, εκδόθηκε Διαταγή με την οποία επισημαίνεται ρητώς η υποχρέωση του Φρούραρχου να μονογράφει τον Κατάλογο Καθηκόντων και να αναγράφει τον υπηρεσιακό του αριθμό, προς διασφάλιση της ταυτοποίησης και της λογοδοσίας. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι στο πίσω μέρος του Καταλόγου θα καταχωρείται σύντομη αλλά σαφής τεκμηρίωση κάθε αλλαγής ή προσθήκης, η οποία θα μονογράφεται αρμοδίως, ώστε να

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

διασφαλίζεται η διαφάνεια, η ιχνηλασιμότητα των τροποποιήσεων και η αποτροπή οποιασδήποτε εκ των υστέρων αλλοίωσης.

Σημείο 3.3.2 Προσωπικό με ημερήσια καθήκοντα

Σε συμμόρφωση με τη σχετική σύσταση του Γενικού Ελεγκτή, το Τμήμα Φυλακών έχει προχωρήσει στην πλήρη εφαρμογή του νέου ηλεκτρονικού συστήματος παρακολούθησης του χρόνου εργασίας (KELIO) για το σύνολο του Προσωπικού, με υποχρεωτική χρήση αυτού, ώστε να καταγράφεται με ακρίβεια η ώρα προσέλευσης και αποχώρησης και να διασφαλίζεται η ορθή τήρηση του ωραρίου εργασίας. Η ανάδοχος εταιρεία έχει θέσει χρονοδιάγραμμα για την ολοκλήρωση της πλήρους επιχειρησιακής εφαρμογής του συστήματος μέχρι τα τέλη Μαΐου.

Παράλληλα, έχουν οριστεί αρμόδιοι χειριστές του συστήματος, καθώς και συγκεκριμένο Γραφείο, το οποίο θα ασχολείται αποκλειστικά με την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την αξιολόγηση των δεδομένων που καταγράφονται, ενισχύοντας τη διαφάνεια και τη λογοδοσία. Επιπλέον, μέσω της αναδόχου εταιρείας προγραμματίζεται και υλοποιείται εκπαίδευση του Προσωπικού για τη σωστή χρήση και κατανόηση του συστήματος.

Το σχετικό έντυπο παρακολούθησης υφίσταται και εφαρμόζεται κανονικά, ενώ διασφαλίζεται πλήρης συμμόρφωση με τις ισχύουσες εγκυκλίους αναφορικά με τη συμψηφισή πλεονασματικού και ελλειμματικού χρόνου εργασίας.

Διευκρινίζεται ότι στο Τμήμα Φυλακών δεν εφαρμόζεται καθεστώς ελαστικού ωραρίου, γεγονός που αποκλείει την ύπαρξη σύγχυσης ως προς τον υπολογισμό και τη διαχείριση τυχόν ελλειμματικού χρόνου.

Σημείο 3.3.3 Αλλαγές βάρδιας μεταξύ των Δεσμοφυλάκων

Αναφορικά με τη σύσταση του Γενικού Ελεγκτή σε σχέση με τις αλλαγές καθηκόντων εντός της ίδιας ημέρας, εκδόθηκε σχετική Διαταγή με την οποία καθίσταται υποχρεωτική η πιστή και απαρέγκλιτη εφαρμογή του Εντύπου Φ.57B (Αίτηση για Αλλαγή Καθήκοντος) καθώς και του Εντύπου Φ.123A (Αίτηση για παροχή υπηρεσίας χωρίς υπερωριακή αμοιβή), όπου αυτό απαιτείται.

Περαιτέρω, προς διασφάλιση της ορθής εποπτείας και της ενιαίας διαδικασίας έγκρισης, εκδόθηκε Διαταγή εκχώρησης εξουσιών, δυνάμει της οποίας η αρμοδιότητα έγκρισης των ανωτέρω Εντύπων ανατέθηκε στον Αξιωματικό Υπεύθυνο του Γραφείου

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού και, σε περίπτωση απουσίας του, στον Υπεύθυνο Αρχιδεσμοφύλακα.

Η ρύθμιση αυτή ενισχύει τη διαφάνεια, την ιχνηλασιμότητα των αποφάσεων και τη λογοδοσία, ενώ παράλληλα διασφαλίζει την ορθή διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού και την τήρηση των προβλεπόμενων διαδικασιών.

Σημείο 3.3.4 Ετοιμασία εντύπων ΤΦ.50.

Αναφορικά με τη σύσταση του Γενικού Ελεγκτή σε σχέση με τη διαδικασία τήρησης των εντύπων ΤΦ.50 σε ηλεκτρονική μορφή, το Τμήμα Φυλακών έχει δρομολογήσει τη μετάβαση σε μηχανογραφημένο σύστημα καταχώρισης και παρακολούθησης, με τελικό στόχο την πλήρη αυτοματοποίηση της διαδικασίας. Η εν λόγω αυτοματοποίηση θα υλοποιηθεί σε μεταγενέστερο στάδιο, κατόπιν της ολοκλήρωσης της εγκατάστασης, αναβάθμισης και πλήρους λειτουργίας του συστήματος ωρομέτρησης Προσωπικού KELIO, ώστε να διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα και η ακρίβεια των δεδομένων.

Στο πλαίσιο συμμόρφωσης με τη σύσταση του Γενικού Ελεγκτή και μέχρι την επίτευξη της πλήρους ηλεκτρονικής διαχείρισης των εντύπων ΤΦ.50, εκδόθηκε σχετική Διαταγή με την οποία ο Λειτουργός του Λογιστηρίου εντέλλεται όπως, στο τέλος κάθε μήνα, προβαίνει σε τουλάχιστον είκοσι (20) τυχαίους δειγματοληπτικούς ελέγχους επί των Εντύπων Φ.50.

Οι έλεγχοι θα διενεργούνται κατά τρόπο αντικειμενικό και τυχαίο, με σκοπό τη διαπίστωση της ορθότητας, πληρότητας και κανονικότητας των σχετικών καταχωρήσεων, εγκρίσεων και υπολογισμών.

Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου, θα ετοιμάζεται υπηρεσιακό σημείωμα στο οποίο θα αναφέρεται ρητώς τα συγκεκριμένα Έντυπα Φ.50 επί των οποίων πραγματοποιήθηκε έλεγχος, η ημερομηνία διενέργειας του ελέγχου, και τυχόν παρατηρήσεις, διαπιστώσεις ή εισηγήσεις.

Το εν λόγω υπηρεσιακό σημείωμα θα υποβάλλεται στη Διεύθυνση για ενημέρωση και, όπου απαιτείται, για περαιτέρω διορθωτικές ή πειθαρχικές ενέργειες, ενισχύοντας τη διαφάνεια, την εσωτερική εποπτεία και τη λογοδοσία της διαδικασίας μέχρι την πλήρη αυτοματοποίηση.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Επιπρόσθετα θα προωθούνται με επιστολή στο κάθε μέλος του προσωπικού Φ.50 έτσι ώστε να ενημερώνεται και να του παρέχεται η ευκαιρία να ελέγχει για την ορθότητα των καταχωρήσεων.

3.4 Θέμα: Υπερωριακή απασχόληση

Σημείο 3.4.1 Προσωπικό που περιλαμβάνεται στον Ημερήσιο Κατάλογο Καθηκόντων

Σε συνέχεια της σύστασης του Γενικού Ελεγκτή, εκδόθηκε σχετική Διαταγή, σύμφωνα με την οποία ο Αξιωματικός Υπηρεσίας υποχρεούται να υπογράψει το βιβλίο «Έκτακτη Κλήση» κατά την επόμενη εργάσιμη ημέρα, ενώ ταυτόχρονα ο εκάστοτε Υπεύθυνος Αξιωματικός για το συγκεκριμένο καθήκον οφείλει να ετοιμάζει και να προσκομίζει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την εκτέλεση του υπερωριακού καθήκοντος του υφισταμένου του, διασφαλίζοντας την ακριβή και έγκαιρη καταγραφή όλων των υπερωριών.

Ο έλεγχος από το Λογιστήριο διενεργείται με τη λήξη κάθε μήνα, προκειμένου να διασφαλίζεται η πλήρης και ορθή καταχώρηση των υπερωριακών αποζημιώσεων, ενισχύοντας τη διαφάνεια, τη λογοδοσία και την ορθολογική διαχείριση του προσωπικού.

Σημείο 3.4.2 Προσωπικό που εργάζεται σε ημερήσια καθήκοντα

Με βάση τα πιο πάνω, θα κατατίθεται στον Διευθυντή μηνιαίο Υπηρεσιακό Σημείωμα, μέσω του οποίου θα ενημερώνεται αναλυτικά για τα υπερωριακά καθήκοντα που εκτελέστηκαν, με σχετική τεκμηρίωση και συνοπτική αποτύπωση των ωρών και των λόγων απασχόλησης.

Σημείο 3.4.3 Παροχή ελεύθερου χρόνου στο Προσωπικό που δεν απασχολείται με το σύστημα βάρδιας

Σε συνέχεια της σύστασης του Γενικού Ελεγκτή, η πλήρης εφαρμογή του συστήματος KELIO αποσκοπεί στη διασφάλιση της ακριβούς καταγραφής του πραγματικού χρόνου απασχόλησης του Προσωπικού και του ορθού υπολογισμού της υπερωριακής εργασίας, σύμφωνα με τις ισχύουσες εγκυκλίους και το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη δημόσια υπηρεσία.

Σημείο 3.4.4 Υπερωριακή αποζημίωση που υπερβαίνει τη μηνιαία μισθοδοσία

Με βάση τη σύσταση του Γενικού Ελεγκτή, εκδόθηκε σχετική Διαταγή σύμφωνα με την οποία το Γραφείο Ανθρώπινου Δυναμικού και το Λογιστήριο οφείλουν να διενεργούν τακτικό έλεγχο της υπερωριακής απασχόλησης του Προσωπικού. Σε περίπτωση που η υπερωριακή αποζημίωση ενός δεσμοφύλακα φτάνει ή υπερβαίνει το ύψος της μηνιαίας του μισθοδοσίας, δεν θα του ανατίθενται νέα υπερωριακά καθήκοντα, προς διασφάλιση της ορθής διαχείρισης των ανθρωπίνων πόρων και της συμμόρφωσης με τις ισχύουσες διατάξεις.

Περαιτέρω, η σχετική Εγκύκλιος θα τύχει πλήρους εφαρμογής και, σε περίπτωση που διαπιστωθεί υπέρβαση του προβλεπόμενου ορίου σε σχέση με τη μισθοδοσία, το επιπλέον ποσό δεν θα αποζημιώνεται.

Με την ολοκλήρωση και πλήρη εφαρμογή του νέου συστήματος ωρομέτρησης KELIO, προβλέπεται η δυνατότητα διενέργειας ακόμη πιο αποτελεσματικού και αυτοματοποιημένου ελέγχου, με μεγαλύτερη ακρίβεια στην παρακολούθηση των ωρών εργασίας και των υπερωριών, ενισχύοντας τη διαφάνεια και τη λογοδοσία.

Σημείο 3.4.5 Απασχόληση Δεσμοφυλάκων σε καθήκοντα μη συναφή με την ασφάλεια των Φυλακών

Έχουν αποσταλεί επανειλημμένως επιστολές προς το ΤΔΔΠ με αίτημα την τοποθέτηση γραμματειακού και διοικητικού Προσωπικού στο Τμήμα Φυλακών, χωρίς μέχρι σήμερα να υπάρξει η οποιαδήποτε ανταπόκριση. Συγκεκριμένα, σχετική αλληλογραφία απεστάλη στις 18.08.2020, 01.09.2020, 15.12.2020, 19.08.2021, 31.05.2022 και 10.08.2023, χωρίς να προκύψει ενίσχυση του Τμήματος. Το αίτημα επανυποβλήθηκε εκ νέου στις 16.02.2026, επισημαίνοντας την επιτακτική ανάγκη στελέχωσης, ενόψει των αυξημένων διοικητικών και επιχειρησιακών απαιτήσεων.

3.5 Θέμα: Άδειες Ασθενείας

Σημείο 3.5.2 Καθυστέρηση στην προσκόμιση δικαιολογητικών για άδειες ασθενείας

Έχει ήδη τεθεί σε εφαρμογή διαδικασία συστηματικού και στοχευμένου ελέγχου της συμμόρφωσης με τις εκδοθείσες οδηγίες και διαδικασίες. Τα μέλη του Προσωπικού που δεν επιδεικνύουν την απαιτούμενη συμμόρφωση παραπέμπονται άμεσα σε

πειθαρχική διαδικασία, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, με τις προβλεπόμενες διοικητικές συνέπειες.

Παράλληλα, έχουν επανεκδοθεί και επικαιροποιηθεί οι σχετικές Ενδοτμηματικές Εντολές που διέπουν τη διαδικασία χορήγησης αναρρωτικών αδειών. Η Διεύθυνση έχει καταστήσει σαφές ότι η πλήρης συμμόρφωση του Προσωπικού με τις εκδοθείσες εντολές αποτελεί υποχρέωση υπηρεσιακής φύσεως, ενισχύοντας την πειθαρχία, τη διοικητική τάξη και τη χρηστή διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού.

3.6 Θέμα: Τήρηση Φακέλων Προσωπικού – Άδειες Ασθενείας και Ανάπαυσης

Θα υπάρξει πλήρης συμμόρφωση με τις συστάσεις του Γενικού Ελεγκτή. Προς τον σκοπό αυτό, έχουν δοθεί ρητές οδηγίες στο Γραφείο Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού να διενεργεί συστηματικό έλεγχο των σχετικών στοιχείων σε μηνιαία βάση, ώστε να διασφαλίζεται η ακρίβεια, η πληρότητα και η έγκαιρη τακτοποίηση εκκρεμοτήτων.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες διαπιστώνεται μη συμμόρφωση με τις προβλεπόμενες διαδικασίες, αποστέλλεται γραπτή σύσταση/επιστολή προς το οικείο μέλος του Προσωπικού για άμεση προσκόμιση των απαιτούμενων πιστοποιητικών ή στοιχείων. Σε περίπτωση συνέχισης της μη συμμόρφωσης, ενεργοποιούνται χωρίς καθυστέρηση οι προβλεπόμενες πειθαρχικές διαδικασίες, σύμφωνα με το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο, προς διασφάλιση της διοικητικής τάξης και της αρχής της ίσης μεταχείρισης.

3.7 Θέμα: Μεταφορές Κρατουμένων Εκτός Φυλακής

Σημείο 3.7.1 Διαδικασία αίτησης μεταφοράς

Αναφορικά με τη σύσταση του Γενικού Ελεγκτή ως προς την πλήρη εφαρμογή του Π.Ε. 1/2025 (Πρωτόκολλο Μετακίνησης Εκτός Φυλακών – Άδεια ή Μεταφορά με Συνοδεία), εκδόθηκε σχετική Διαταγή προς το Κλιμάκιο Μεταφορών και το Γραφείο Ασφαλείας, με σαφείς οδηγίες για την ορθή, πλήρη και τεκμηριωμένη συμπλήρωση των προβλεπόμενων εντύπων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Πρωτοκόλλου.

Παράλληλα, επαναποστάλησαν επιστολές προς την Αστυνομία και τις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας, με τις οποίες ζητείται η έγκαιρη και πλήρης παροχή των αναγκαίων στοιχείων που απαιτούνται για την ορθή συμπλήρωση των εντύπων και την ολοκληρωμένη αξιολόγηση επικινδυνότητας και επιχειρησιακών παραμέτρων

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

κάθε μεταφοράς. Η ενέργεια αυτή αποσκοπεί στην ενίσχυση της διαλειτουργικής συνεργασίας, στη διασφάλιση της ασφάλειας κατά τις μεταγωγές και στην πλήρη συμμόρφωση με τις προβλεπόμενες διαδικασίες.

Σημείο 3.7.2 Τήρηση συγκεντρωτικών στοιχείων

Τηρείται συγκεντρωτικό μητρώο από το Γραφείο Ασφαλείας του Τμήματος Φυλακών για όλες τις μεταφορές κρατουμένων εκτός Φυλακών, το οποίο περιλαμβάνει πλήρη στατιστικά στοιχεία και κατηγοριοποίηση ανά είδος μεταφοράς (άδειες, επισκέψεις, δικαστικές παρουσίες, κ.λπ.), καθώς και για μεταφορές προς Ιατρικά Κέντρα. Παράλληλα, το Ιατρείο του Τμήματος τηρεί αντίστοιχο μητρώο για τις μεταφορές που άπτονται αποκλειστικά ιατρικών λόγων, διασφαλίζοντας την πληρότητα και τη διασταύρωση των δεδομένων.

Περαιτέρω, το Τμήμα Φυλακών προχώρησε στην αποστολή σχετικής επιστολής (ημερ. 05.01.2026) και στη διενέργεια συνάντησης (ημερ. 26.01.2026), κατά την οποία αιτήθηκε από το αρμόδιο Τμήμα Πληροφορικής την πλήρη μηχανογράφηση των λειτουργιών του Τμήματος Φυλακών. Το Τμήμα Πληροφορικής ανταποκρίθηκε θετικά στο αίτημα και έχει ήδη εκκινήσει διαδικασία διερεύνησης και ανεύρεσης κατάλληλου συστήματος Prison Management Software, με στόχο την ολιστική ψηφιοποίηση των διαδικασιών, τη διαλειτουργικότητα των επιμέρους μητρώων και την ενίσχυση της διαφάνειας, της ιχνηλασιμότητας και της διοικητικής αποτελεσματικότητας.

Η προωθούμενη μηχανογράφηση τεκμηριώνει τη βούληση της Διεύθυνσης για συστηματική αναβάθμιση των διοικητικών και επιχειρησιακών διαδικασιών, σε πλήρη ευθυγράμμιση με τις συστάσεις του Γενικού Ελεγκτή.

3.8 Θέμα: Αντιοχλαγωγικές ομάδες

Σημείο 3.8.1 Συγκρότηση ομάδων

Στα πλαίσια της αναδιοργάνωσης του, το Τμήμα Φυλακών απηύθυνε αίτημα προς τον Αρχηγό της Αστυνομίας για την από κοινού υλοποίηση εκπαίδευσης μελών του προσωπικού των Φυλακών, με σκοπό την ενίσχυση των δεξιοτήτων και της ετοιμότητας σε θέματα διαχείρισης επείγουσών και επικίνδυνων περιστάσεων. Μετά την ολοκλήρωση της εν λόγω εκπαίδευσης, η Διεύθυνση του Τμήματος Φυλακών θα προχωρήσει στη σύσταση ειδικής Αντιοχλαγωγικής Ομάδας.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Σημείο 3.8.3 Πλάνο δράσης αντιοχλαγωγικών ομάδων

Μετά την εκπαίδευση, η Διεύθυνση θα προχωρήσει στη διαμόρφωση και εφαρμογή Πρωτοκόλλου Ενεργειών για την ορθή, ασφαλή και αποτελεσματική αντιμετώπιση περιστατικών ταραχής ή εξέγερσης εντός του σωφρονιστικού περιβάλλοντος. Η ενέργεια αυτή στοχεύει στην ενίσχυση της επιχειρησιακής ετοιμότητας, της ασφάλειας του Προσωπικού και των κρατουμένων, καθώς και στη συμμόρφωση με τα διεθνή πρότυπα λειτουργίας σωφρονιστικών υπηρεσιών.

Σημείο 3.8.4 Αποθηκευτικοί χώροι

Σε συνέχεια της σύστασης του Γενικού Ελεγκτή, το Τμήμα Φυλακών προχώρησε στην ανακαίνιση και αναδιοργάνωση της αποθήκης, με στόχο τη διασφάλιση της τάξης, της εύκολης προσβασιμότητας και της άμεσης ετοιμότητας σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Η ενέργεια αυτή εξασφαλίζει ότι ο εξοπλισμός, τα αποθέματα και τα απαραίτητα υλικά είναι οργανωμένα, τεκμηριωμένα και άμεσα διαθέσιμα, ενισχύοντας την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα και την ασφάλεια του Προσωπικού και των κρατουμένων.

3.9 Θέμα: Πυρασφάλεια σε χώρους και εγκαταστάσεις του Τμήματος Φυλακών

Το Τμήμα Φυλακών, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της πυρασφάλειας, έχει από το προηγούμενο έτος προχωρήσει σε συστηματικές συναντήσεις με εκπροσώπους της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, οι οποίοι επισκέφθηκαν τις εγκαταστάσεις του Τμήματος για επιθεώρηση και εντοπισμό αδυναμιών σε θέματα πυρασφάλειας, παρέχοντας παράλληλα εισηγήσεις για την άμεση αντιμετώπισή τους.

Έκτοτε, και κατόπιν λήψης σχετικών επιστολών από την Πυροσβεστική, το Τμήμα Φυλακών σε συνεργασία με τα αρμόδια τμήματα των Δημοσίων Έργων και της Ηλεκτρομηχανολογικής Υπηρεσίας, καταβάλλει συντονισμένες προσπάθειες συμμόρφωσης με τις συστάσεις. Μέχρι σήμερα έχει υλοποιηθεί πάνω από 80% των εισηγήσεων, ενώ στόχος της Διεύθυνσης είναι η ολοκλήρωση όλων των υπολοίπων μέτρων μέχρι το τέλος του πρώτου εξαμήνου του 2026.

Με την ολοκλήρωση της υλοποίησης, το Τμήμα Φυλακών θα προχωρήσει στην προετοιμασία και έκδοση Πρωτοκόλλου Ενεργειών για την αντιμετώπιση περιστατικών πυρκαγιάς ή άλλης έκτακτης ανάγκης, διασφαλίζοντας έτσι την επιχειρησιακή ετοιμότητα, την προστασία του Προσωπικού και των κρατουμένων και τη συμμόρφωση με τις ισχύουσες κανονιστικές απαιτήσεις.

3.10 Θέμα: Είδη ιματισμού

Σημείο 3.10.1 Υπεύθυνος αποθήκης ιματισμού

Σε συνέχεια της σύστασης του Γενικού Ελεγκτή, πληροφορείστε ότι από τις 19.05.2024, ο υπό αναφορά υπεύθυνος Αρχιδεσμοφύλακας της Αποθήκης Ιματισμού έχει μετακινηθεί σε καθήκοντα συνήθους βάρδιας, ενώ τα καθήκοντα της Αποθήκης έχουν ανατεθεί σε άλλο μέλος Αρχιδεσμοφύλακα, με στόχο τη διασφάλιση της ορθής και απρόσκοπτης λειτουργίας της αποθήκης.

Παράλληλα, έχει εκδοθεί οδηγία για τη διενέργεια γενικής απογραφής όλου του εξοπλισμού μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου, με στόχο την επικαιροποίηση των στοιχείων και τη διασφάλιση της ορθής καταγραφής και διαχείρισής του.

Σημείο 3.10.2 Μητρώα αποθήκης

Συμφωνούμε με τη σύσταση του Γενικού Ελεγκτή και επαναλαμβάνουμε ότι το Τμήμα Φυλακών βρίσκεται σε φάση μελέτης και προετοιμασίας για την εφαρμογή συστήματος Prison Management Software. Το υπό μελέτη λογισμικό θα περιλαμβάνει εξειδικευμένο υποσύστημα για τη διαχείριση της αποθήκης, επιτρέποντας την άμεση καταχώρηση, ενημέρωση και εξαγωγή στοιχείων, ενισχύοντας παράλληλα τη διαφάνεια, την επιχειρησιακή αποδοτικότητα και τον αποτελεσματικό έλεγχο των διαδικασιών αποθήκευσης και διαχείρισης αποθεμάτων.

Σημείο 3.10.3 Ιματισμός κρατουμένων

Έχει εκδοθεί σχετική Διαταγή σύμφωνα με την οποία το Γραφείο Παραλαβών εντέλλεται να ετοιμάζει ημερήσιο έντυπο με τον αριθμό των νεοεισερχόμενων κρατουμένων που έχει παραλάβει. Επιπλέον, στο τέλος κάθε μήνα το Γραφείο Παραλαβών παραδίδει στην Αποθήκη Ιματισμού το ολικό αριθμό κρατουμένων που παραλήφθηκαν στο Τμήμα Φυλακών.

Η ενέργεια αυτή διασφαλίζει την ακρίβεια και την πληρότητα των στοιχείων που καταχωρεί ο υπεύθυνος της Αποθήκης Ιματισμού, μέσω του Δελτίου Έκδοσης Υλικών, ενισχύοντας τη διαφάνεια, την ιχνηλασιμότητα των διαδικασιών και τη λογοδοσία στις καθημερινές λειτουργίες της υπηρεσίας.

Σημείο 3.10.4 Δειγματοληπτική καταμέτρηση ειδών ιματισμού

Ο Αρχιδεσμοφύλακας της Αποθήκης Ιματισμού, έχει ήδη προβεί σε διαδικασίες καταστροφής υλικών και συνεχίζει συστηματικά την εκτέλεση αυτών των ενεργειών. Παράλληλα, έχουν δοθεί οδηγίες για την κατάλληλη καταγραφή και διαχείριση των αποθεμάτων, ενώ αναμένεται η παραλαβή 90 νέων δεσμοφυλάκων, στους οποίους τα διατιθέμενα είδη θα παραχωρηθούν.

Περαιτέρω, έχουν επισπευσθεί οι διαδικασίες από τον υπεύθυνο της Αποθήκης όπου με επιστολή που εστάλη προς τον Έφορο Κρατικού Αρχείου με ημερομηνία 29/01/2026 ζητείτε η καταστροφή εντύπων, αιτήσεων και βιβλίων που δεν διαθέτουν διοικητική ή ιστορική αξία.

Επιπλέον, έχουν εκδοθεί σαφείς οδηγίες ώστε είδη ένδυσης κακής ποιότητας, παλαιού τύπου ή χωρίς διακριτικά, τα οποία δεν προορίζονται για διανομή, να καταστρέφονται και να διαγράφονται από τα μητρώα της Αποθήκης, διασφαλίζοντας με αυτόν τον τρόπο την ορθή διαχείριση των αποθεμάτων, την ποιότητα των διατιθέμενων ειδών και τη συνολική τάξη στην Αποθήκη Ιματισμού.

Σημείο 3.10.6 Αποθηκευτικοί χώροι

Πληροφορείται ο Γενικός Ελεγκτής ότι λαμβάνονται διορθωτικά μέτρα στη βάση των συστάσεων της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, με την υλοποίηση των οποίων να εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί μέχρι τον Μάιο του 2026 από τα Δημόσια Έργα και την Ηλεκτρομηχανολογική Υπηρεσία. Οι ενέργειες αυτές αποσκοπούν στην ενίσχυση της πυρασφάλειας, της επιχειρησιακής ετοιμότητας και της ασφάλειας τόσο του Προσωπικού όσο και των κρατουμένων.

3.12 Θέμα: Έκτιση μέρους ποινής με κατ' οίκον περιορισμό

Το Τμήμα Φυλακών συμμαρτίζεται πλήρως την υποκείμενη αρχή ότι η βιώσιμη μείωση του πληθυσμού των φυλακών πρέπει να επιτευχθεί μέσω μιας ευρείας και ολιστικής χρήσης εναλλακτικών λύσεων αντί της κράτησης, σύμφωνα με τις Συστάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Στη βάση αυτού, κρατούμενοι οι οποίοι, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς, πληρούν τα κριτήρια για να διεκδικήσουν το προνόμιο ένταξης στο μέτρο, αξιολογούνται σε εβδομαδιαία βάση από την Επιτροπή Κατάταξης, ώστε να εντάσσονται άμεσα μόλις πληρούν τις προϋποθέσεις. Η ένταξη των κρατουμένων στο

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

μέτρο διέπτετε από συγκεκριμένη νομοθεσία και θεσμικό πλαίσιο, διασφαλίζοντας τη νομιμότητα και την αναλογικότητα της διαδικασίας.

Τα μέλη της Επιτροπής Κατάταξης παρέχουν επίσης καθοδήγηση στους κρατούμενους κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στην Κλειστή Φυλακή, προτρέποντάς τους σε ενέργειες και συμπεριφορές που ενισχύουν τις πιθανότητες θετικής αξιολόγησης και ένταξής τους στο μέτρο, προάγοντας έτσι την προσωπική τους ανάπτυξη και την αποτελεσματική εφαρμογή των εναλλακτικών λύσεων στην ποινική πολιτική.

Περαιτέρω, το Τμήμα Φυλακών αναγνωρίζει ότι μέτρα όπως η σημαντική επέκταση της ηλεκτρονικής παρακολούθησης, οι κοινοτικές κυρώσεις και άλλες επιλογές μη φυλάκισης αποτελούν αναγκαία και ουσιώδη εργαλεία σε κάθε σύγχρονη ποινική πολιτική.

Συνεπώς, το Τμήμα Φυλακών είναι έτοιμο να διευκολύνει τη διευρυμένη εφαρμογή της ηλεκτρονικής παρακολούθησης, η οποία θεωρείται πολύτιμο, αναλογικό και σεβαστό εργαλείο για παραβάτες χαμηλού κινδύνου. Έχει ήδη ετοιμαστεί και υποβληθεί στο Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα νομοσχέδιο για την ηλεκτρονική παρακολούθηση των προφυλακισμένων, για νομικό έλεγχο, το οποίο στην εν λόγω περίπτωση θα διαχειρίζεται η Αστυνομία.

3.13 Θέμα: Συνεργατικό Παντοπωλείο Προσωπικού Φυλακών

Σημείο 3.13.1 Σύσταση, Λειτουργία και Διαχείριση Συνεργατικού Παντοπωλείου

Αναφορικά με τη σύσταση του Γενικού Ελεγκτή που αφορά το παντοπωλείο, πληροφορείστε ότι η λειτουργία του έχει προβληματίσει το Τμήμα Φυλακών επί σειρά ετών και διερευνάται τρόπος ορθής και βιώσιμης αντιμετώπισης του ζητήματος.

Το Τμήμα Φυλακών συμμερίζεται πλήρως τις συστάσεις του Ελεγκτή και έχει προχωρήσει σε αναζήτηση καθοδήγησης και καλών πρακτικών μέσω άλλων ευρωπαϊκών χωρών και του δικτύου EuroPris, με στόχο τον εντοπισμό αποτελεσματικών λύσεων και την εφαρμογή διαδικασιών που θα διασφαλίζουν τη διαφάνεια, την ορθή λειτουργία και τη συμμόρφωση με τα διεθνή πρότυπα διαχείρισης σωφρονιστικών υπηρεσιών.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Σημείο 3.13.2 Οικονομικές καταστάσεις Συνεργατικού Παντοπωλείου

Περαιτέρω, πληροφορείστε ότι στις 27/01/2026 πραγματοποιήθηκε συνάντηση με τα μέλη της Επιτροπής Συνεργατικού Παντοπωλείου, κατά την οποία ενημερώθηκαν για τις συστάσεις του Γενικού Ελεγκτή και τους ζητήθηκε συμμόρφωση προς αυτές, συμπεριλαμβανομένης και της αύξησης της εισφοράς προς το Ταμείο Ευημερίας Κρατουμένων.

Στις 28/03/2026 έχει προγραμματιστεί η εκλογή νέου Συμβουλίου, στο οποίο η Διεύθυνση του Τμήματος Φυλακών θα παρουσιάσει εκ νέου τις συστάσεις του Ελεγκτή, προκειμένου να διασφαλιστεί η πλήρης εφαρμογή τους και η ενίσχυση της διαφάνειας και της ορθής διαχείρισης του Παντοπωλείου.

3.15 Θέμα: Περιουσιακά στοιχεία κρατουμένων

3.15.1 Παραλαβές αντικειμένων

Συλλογή αντικειμένων από τους κρατούμενους

Η σύσταση δεν δύναται να υλοποιηθεί, καθότι οι κρατούμενοι διατηρούν το δικαίωμα να ζητήσουν οποτεδήποτε, καθ' όλη τη διάρκεια της κράτησής τους, την πρόσβαση ή την παράδοση των προσωπικών τους αντικειμένων. Περαιτέρω, έχουν το δικαίωμα να αιτηθούν όπως τα αντικείμενα αυτά παραδοθούν στους οικείους τους, κατόπιν σχετικής διαδικασίας.

Παραλαβές από την Αποθήκη Ηλεκτρονικών

Θα υπάρξει πλήρης συμμόρφωση με τη σύσταση.

Παραλαβές από το Γραφείο Παραλαβών και Απολύσεων

Σε συμμόρφωση με τις συστάσεις του Γενικού Ελεγκτή, έχει εκδοθεί σχετική Διαταγή, σε συνέχεια της ενδοτμηματικής εντολής ημερομηνίας 01/02/2019, με σκοπό την επικαιροποίηση και ενίσχυση της εφαρμογής των προβλεπόμενων διαδικασιών.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Σημείο 3.15.2 Αζήτητη περιουσία

Σε συμμόρφωση με τις συστάσεις του Γενικού Ελεγκτή, έχει εκδοθεί σχετική Διαταγή, σε συνέχεια της ενδομηματικής εντολής ημερομηνίας 11/02/2019, με σκοπό την επικαιροποίηση και ενίσχυση της εφαρμογής των προβλεπόμενων διαδικασιών.

3.16 Θέμα: Ενεργειακή κατανάλωση και κατανάλωση καυσίμων

Σημείο 3.16.2 Κατανάλωση και τροφοδοσία πετρελαίου θέρμανσης

Η υφιστάμενη τεχνολογική και κτιριακή υποδομή δεν επιτρέπει την εγκατάσταση του συγκεκριμένου συστήματος στις οροφές, καθότι αυτές είναι ήδη επιφορτισμένες με άλλα απαραίτητα τεχνικά και λειτουργικά συστήματα. Ωστόσο, δύναται να εξεταστεί η αξιοποίηση φωτοβολταϊκών πλαισίων σε διαθέσιμες επιφάνειες περιμετρικά του Τμήματος, εφόσον αυτό κριθεί τεχνικά και οικονομικά εφικτό.

Σημείο 3.16.3 Τήρηση βιβλίου «Αναλυτικής Κατάστασης Πετρελαίου»

Δόθηκαν οδηγίες στον αρμόδιο Λειτουργό και στον Αρχιδεσμοφύλακα της Έπαυλης/Γκαράζ για την επικαιροποίηση του περιεχομένου του Βιβλίου Αναλυτικής Κατάστασης Πετρελαίου και την αυστηρή τήρησή του, καθώς και για τη διενέργεια περιοδικών ελέγχων επί των καταχωρήσεων που αφορούν τις παραλαβές καυσίμων, με στόχο τη διασφάλιση της ακρίβειας και της διαφάνειας.

Σημείο 3.16.4 Υπόλοιπο δεξαμενής

Να ενημερωθεί η αρμόδια Εταιρεία από το Γκαράζ για την εξασφάλιση της τήρησης δείκτη ελέγχου ακριβείας στις παραλαβές και καταχωρήσεις καυσίμων.

Περαιτέρω, εξετάζεται η περίπτωση λήψης των απαραίτητων ενεργειών για την απομάκρυνση της δεξαμενής, με στόχο τη βελτίωση της ασφάλειας και της λειτουργικότητας των εγκαταστάσεων.

3.17 Θέμα: Διαχείριση αποβλήτων και προστασία του περιβάλλοντος

Υπάρχει συνεργασία με το Πρόγραμμα Ανακύκλωσης και προγραμματίζεται η δημιουργία κατάλληλων αποθηκών και υποδομών, με σκοπό την οργάνωση της διαδικασίας συλλογής και ανακύκλωσης πλαστικού και αλουμινίου.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Παράλληλα, οι κρατούμενοι θα ενθαρρυνθούν να συμμετάσχουν ενεργά στην ανακύκλωση, και θα τοποθετηθούν ειδικοί κάδοι για πλαστικό και αλουμίνιο σε καθορισμένα σημεία, εξασφαλίζοντας την ορθή συλλογή και διαχείριση των ανακυκλώσιμων υλικών.

3.18 Θέμα: Μητρώα Οχημάτων

Σε συμμόρφωση με τη σύσταση, εκδόθηκε Διαταγή, σύμφωνα με την οποία ο αρμόδιος Αξιωματικός οφείλει να διασφαλίζει ότι τα έντυπα συμπληρώνονται σωστά και ότι στο τέλος κάθε μήνα υπογράφονται από τον υπεύθυνο, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, τη διαφάνεια και την υπευθυνότητα στη διαδικασία.

3.19 Θέμα: Εκσυγχρονισμός κανονισμών

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, σε συνεργασία με το Τμήμα Φυλακών, έχει προχωρήσει στην ετοιμασία τροποποιήσεων, οι οποίες θα παρουσιαστούν στη Βουλή των Αντιπροσώπων και αφορούν την τροποποίηση του υφιστάμενου Κανονισμού, καθώς και τον γενικότερο εκσυγχρονισμό του κανονιστικού πλαισίου.

Αναπλ. Διευθύντρια Τμήματος Φυλακών

Κοιν.: - Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως

Σημ: Το έγγραφο αυτό περιέχει ευαίσθητες πληροφορίες που ενδείκνυται να τύχουν χειρισμού με βάση την αρχή της Ανάγκης Γνώσης και διέπεται από τις πρόνοιες του περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμος του 2018 (Ν.125 (Ι)/2018)